

EUHeritage.

Skills for promotion, valorisation, exploitation, mediation and interpretation of European Cultural Heritage

ΠΡΟΦΙΛ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ



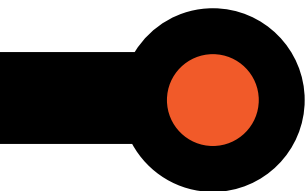
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



cultural
and creative
industries







ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τρέχουσα έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου Δεξιότητες για την προώθηση, την αξιοποίηση, την εκμετάλλευση, τη διαμεσολάβηση και την ερμηνεία της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ο κύριος σκοπός της έρευνάς μας ήταν να εντοπίσουμε τις δεξιότητες και τις ανάγκες στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλων συναφών βιομηχανιών, προκειμένου να επεξεργαστούμε ένα προφίλ δεξιοτήτων για τους διαχειριστές της πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στην προώθηση, την αξιοποίηση, την εκμετάλλευση, τη διαμεσολάβηση και την ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ένας άλλος σημαντικός σκοπός της έρευνας ήταν να παρουσιάσουμε τις τρέχουσες πρακτικές εκπαιδευτικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε επαγγελματίες της πολιτιστικής κληρονομιάς και να παρέχουμε μια λίστα με τις ανάγκες για τα μελλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στις ψηφιακές και καινοτόμες δεξιότητες καθώς και στις εγκάρσιες δεξιότητες. Το αποτέλεσμα της έρευνάς μας θα βοηθήσει στην υλοποίηση άλλων δραστηριοτήτων του έργου. Οι κύριες ομάδες - στόχοι της έρευνάς μας ήταν οι εταίροι του έργου, άλλοι πάροχοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα.

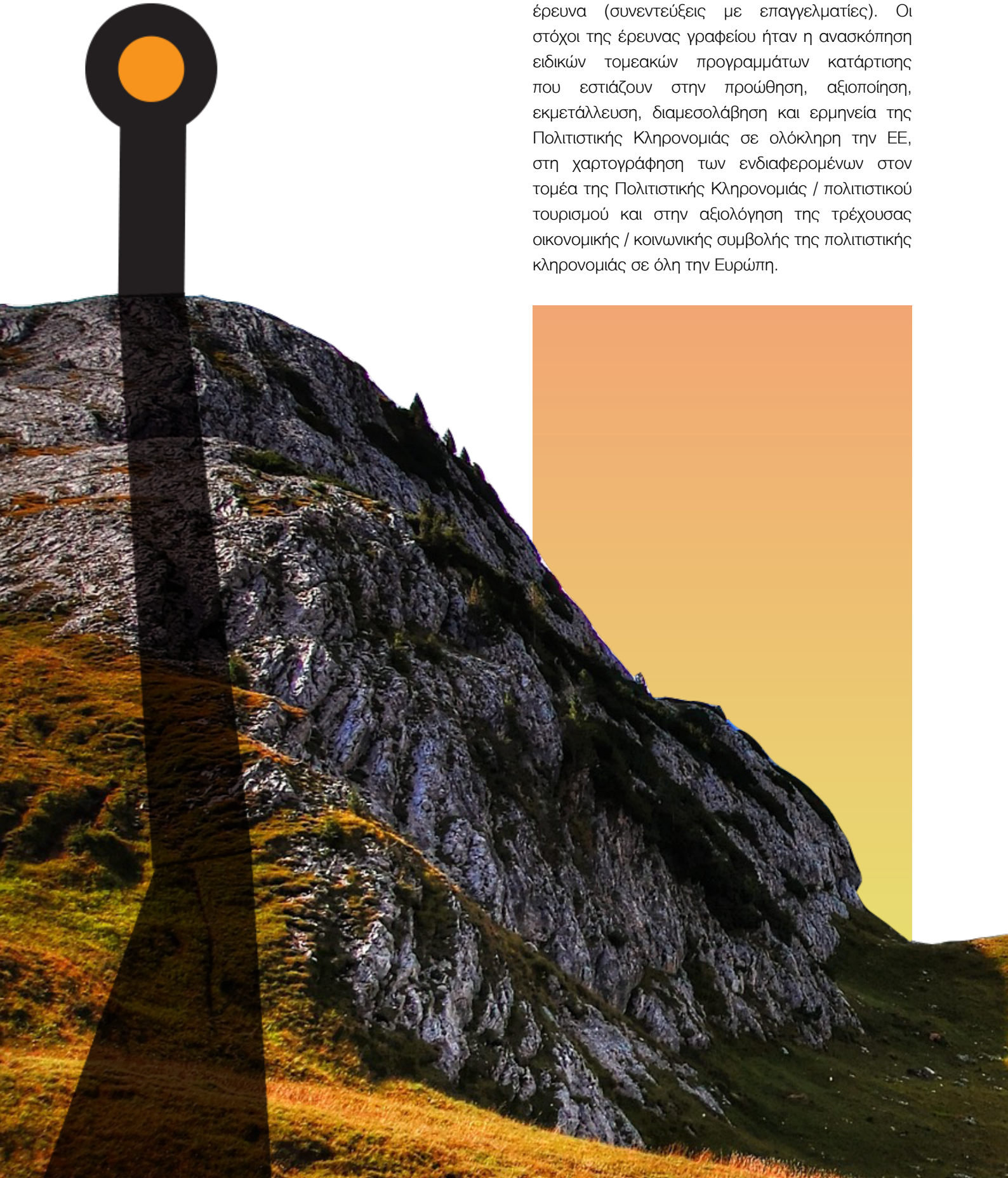
Η Πολιτιστική Κληρονομιά είναι ένας σημαντικός τομέας, και μαζί με άλλες σχετικές δραστηριότητες περιλαμβάνεται στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς, με μεγάλη συμβολή στην οικονομία και την πολιτιστική ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προηγούμενες έρευνες για αυτό το θέμα έδειξαν μεγάλη συμβολή στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας, με 634.000 άτομα να απασχολούνται σε αυτόν τον τομέα το 2018. Αυτό το αναπτυξιακό δυναμικό πρέπει να διατηρηθεί με επαρκείς ενισχύσεις σχετικά με την απασχολησιμότητα και με κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης. Το χάσμα δεξιοτήτων αντικατοπτρίζει τις ανάγκες βελτίωσης των αδυναμιών του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και την ανάγκη να συμβαδίζει με τις γρήγορες αλλαγές που επέφερε η εξέλιξη της τεχνολογίας και της καινοτομίας.

Ως εκ τούτου, η έρευνά μας στόχευε στον εντοπισμό της αναντιστοιχίας μεταξύ των δεξιοτήτων που παρέχονται από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην πολιτιστική κληρονομιά και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ανάπτυξη του τομέα. Οι διασταυρώσεις μεταξύ των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων υπογραμμίζουν τη σημασία των εγκάρσιων δεξιοτήτων που θα μπορούσαν να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ της Πολιτιστικής Κληρονομιάς με άλλους τομείς όπως η τεχνολογία, ο τουρισμός, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και άλλοι δημιουργικοί και πολιτιστικοί τομείς.

Το πεδίο της έρευνάς μας ήταν να βοηθήσουμε στον καθορισμό ενός συνόλου δεξιοτήτων που πρέπει να βελτιωθούν για τον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς συναφές σε εθνικό επίπεδο αλλά και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπλέον, η έρευνα αποσκοπούσε στο να βοηθήσει στο σχεδιασμό ενός καινοτόμου και προσανατολισμένου στις ανάγκες μαθημάτων κατάρτισης προκειμένου να ενσωματωθούν διάφορες τομεακές και εγκάρσιες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών, των επιχειρηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Τα αποτελέσματα της έρευνάς μας θα συμβάλουν στην αναβάθμιση και τον επαναπροσδιορισμό των δεξιοτήτων των επαγγελματιών που εργάζονται στον τομέα της προώθησης, της αποτίμησης, της αξιοποίησης, της διαμεσολάβησης και της ερμηνείας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε την περίοδο Φεβρουαρίου - Σεπτεμβρίου 2019 και περιελάμβανε τρεις κύριες δραστηριότητες: έρευνα γραφείου, ποσοτική έρευνα (δημοσκόπηση) και ποιοτική έρευνα (συνεντεύξεις με επαγγελματίες). Οι στόχοι της έρευνας γραφείου ήταν η ανασκόπηση ειδικών τομεακών προγραμμάτων κατάρτισης που εστιάζουν στην προώθηση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση, διαμεσολάβηση και ερμηνεία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε ολόκληρη την ΕΕ, στη χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς / πολιτιστικού τουρισμού και στην αξιολόγηση της τρέχουσας οικονομικής / κοινωνικής συμβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλη την Ευρώπη.



Σύμφωνα με τους ορισμούς του έργου, θεωρήσαμε:

- την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως τις δραστηριότητες διαφήμισης των πολιτιστικών χώρων και μνημείων ·
- την αξιοποίηση της κληρονομιάς ως το σύνολο ικανοτήτων για την αξιοποίηση ενός περιουσιακού στοιχείου κληρονομιάς, την παραγωγική χρήση ενός πόρου, τη χρήση ή την εφαρμογή (αντικειμένου, διαδικασίας ή δραστηριότητας) έτσι ώστε να αμείβεται οικονομικά ή να δημιουργεί μια αξία ·
- την εκμετάλλευση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως τη δράση αξιοποίησης και ωφέλειας των πόρων κληρονομιάς·
- τη διαμεσολάβηση της κληρονομιάς ως τη διαδικασία επίλυσης των διαφορών πολιτιστικής κληρονομιάς ·
- την ερμηνεία της κληρονομιάς ως η τέχνη για τη δημιουργία σχέσης μεταξύ των στοιχείων του χώρου ή της συλλογής και της σημασίας που δημιουργεί το κοινό και το πλαίσιο αξίας των επισκεπτών.

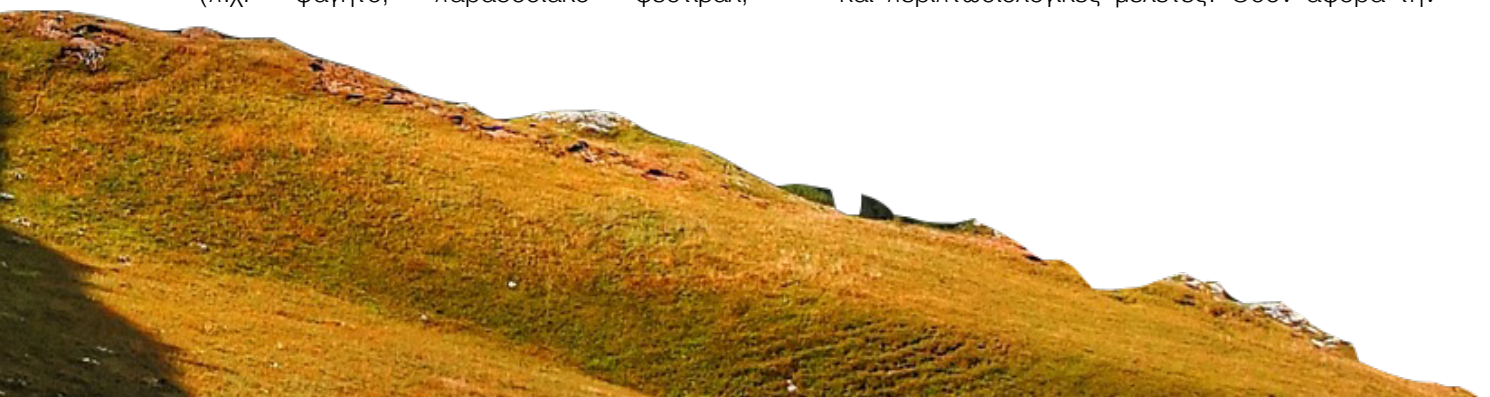
Η λίστα των ενδιαφερομένων περιλαμβάνει επαφές από 1205 επαγγελματίες, από πέντε κατηγορίες:

1. διαχειριστές πολιτιστικής κληρονομιάς, Διευθυντές τοποθεσιών της UNESCO διαχειριστές μουσείων; διαχειριστές πολιτιστικών ιδρυμάτων, διαχειριστές · πολιτιστικών κέντρων και εγκαταστάσεων
2. προσωπικό εκπαίδευσης, διερμηνείας και προσέγγισης, όπως διευθυντές και προσωπικό προσέγγισης και συμμετοχής, Επαγγελματίες ΤΠΕ και τεχνολογίας, όπως σχεδιαστές ψηφιακής εμπειρίας στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού, επιμελητές, προσωπικό υπηρεσιών επισκεπτών, προσωπικό συμμετοχής στην κοινότητα και την εκπαίδευση,· προσωπικό επικοινωνίας & προώθησης·
3. επαγγελματίες που εργάζονται σε οργανισμούς που προωθούν την άυλη πολιτιστική κληρονομιά (π.χ. φαγητό, παραδοσιακό φεστιβάλ,

παραδοσιακή μουσική, προφορική παράδοση, παραδοσιακές χειροτεχνίες κ.λπ.)

4. προσωπικό στο μάρκετινγκ και στη συγκέντρωση χρημάτων που εργάζεται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού ·
5. επαγγελματίες της αλυσίδας αξίας του τουρισμού που κατά τη διάρκεια των καθημερινών δραστηριοτήτων τους εργάζονται για την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η έρευνα γραφείου περιελάμβανε 384 περιπτώσεις από 28 Ευρωπαϊκές χώρες, που συλλέχθηκαν κατά τον Απρίλιο – Ιούνιο του 2019. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν ήταν: το όνομα του οργανισμού που παρέχει τα προγράμματα κατάρτισης, τη χώρα, τις ομάδες στόχους, ο τύπος του οργανισμού, ο τύπος της κατάρτισης, το θέμα της κατάρτισης, το ειδικό ενδιαφέρον, η γλώσσα της κατάρτισης, το επίπεδο της κατάρτισης, το κόστος της εκπαίδευσης, ο τύπος των μεθοδολογιών διδασκαλίας, ο τύπος του εκπαιδευτικού υλικού, ο τομέας των δεξιοτήτων/ ικανοτήτων/ δυνατοτήτων/ ταλέντα και ο τύπος της πιστοποίησης. Οι περισσότεροι από τους παρόχους προγραμμάτων πολιτιστικής κατάρτισης είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή οι συνεργασίες μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διεθνών ιδρυμάτων και ΜΚΟ. Τα περισσότερα από αυτά τα ιδρύματα είναι δημόσια και μόνο μερικά από αυτά είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις. Τα περισσότερα από τα μαθήματα οργανώθηκαν για φοιτητές ή και για τους φοιτητές και τους επαγγελματίες και αφορούσαν ειδικά θέματα που σχετίζονται με τη διοίκηση και την οργάνωση ή τον τομέα επικοινωνίας και μέσων. Πάνω από το ένα τέταρτο των παρόχων κατάρτισης προσέφεραν προγράμματα σπουδών επικεντρωμένα στις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες (CCIs), άλλοι επικεντρώθηκαν στον τουρισμό και μερικοί από αυτούς στον Ψηφιακό/ ΤΠΕ τομέα. Τα περισσότερα από τα προγράμματα κατάρτισης χρησιμοποίησαν διαλέξεις και μόνο ένα μικρό μέρος από αυτά χρησιμοποίησε εργαστήρια και περιπτώσιολογικές μελέτες. Όσον αφορά την



πληρωμή, τα περισσότερα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα απαιτούσαν κόστος συμμετοχής και μόνο λίγοι διοργανωτές προσέφεραν δωρεάν μαθήματα. Οι περισσότεροι από τους παρόχους κατάρτισης προσφέρουν μαθήματα ανάπτυξης δεξιοτήτων, ικανοτήτων και δυνατοτήτων στη διαχείριση, διατομεακές και καινοτομίας και ψηφιακές δεξιότητες. Περισσότεροι από τους μισούς οργανισμούς που παρέχουν μαθήματα προσφέρουν πιστοποίηση πτυχίου.

Η έρευνα γραφείου περιελάμβανε επίσης μια μελέτη που αποσκοπούσε στον εντοπισμό ορισμένων οικονομικών και κοινωνικών δεικτών που σχετίζονται με την Πολιτιστική Κληρονομιά, για το χρονικό διάστημα τριών ετών, 2015-2017: Εξέλιξη του κύκλου εργασιών Εξέλιξη της απασχόλησης Εξέλιξη κερδών Εξέλιξη της παραγωγικότητας της εργασίας Αριθμός εταιρειών Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) ή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (GVA), ανάλογα με το ποια ήταν διαθέσιμη. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η Ελλάδα κατέγραψε σταθερό ποσοστό απασχόλησης στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δηλαδή περίπου το 3% της συνολικής εθνικής απασχόλησης. Στην Ιταλία ο αριθμός των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Πολιτιστική Κληρονομιά αυξήθηκε από 904 το 2015 σε 1.116 το 2017. Στη Μάλτα, ο τομέας Πολιτιστικής Κληρονομιάς έχει επεκταθεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια, με αύξηση σχεδόν 20% του κύκλου εργασιών. Η Ρουμανία αντιμετώπισε μια γενική αύξηση του τομέα Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με περισσότερους από 1.800 υπαλλήλους να λειτουργούν το 2017 και 257 εταιρείες.

Η ποσοτική έρευνα περιελάμβανε μια έρευνα με το εργατικό δυναμικό και τα στελέχη Πολιτιστικής Κληρονομιάς κυρίως από χώρες που συμμετέχουν στο έργο, προκειμένου να δημιουργηθούν επαρκή δεδομένα που να διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες/τα αποτελέσματα του έργου ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες δεξιοτήτων όσων απασχολούνται στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού. Ο στόχος αυτής της δραστηριότητας ήταν να φτάσει τουλάχιστον τα 200 ερωτηματολόγια συμπληρωμένα σε φόρμες του google και να παράσχει μια βάση δεδομένων και μια ερευνητική έκθεση.

Η έρευνα διεξήχθη μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου του 2019 και τα ερωτηματολόγια ήταν διαθέσιμα σε όλες τις γλώσσες των συνεργατών, συμπεριλαμβανομένης της αγγλικής έκδοσης. Συλλέχθηκαν 271 ερωτηματολόγια, τα περισσότερα από τα οποία από το Βέλγιο, τη Ρουμανία, την Ελλάδα και την Ιταλία. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες δεν έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα στον τομέα της κληρονομιάς τα τελευταία 3 χρόνια. Τα κύρια εμπόδια για τη μη παρακολούθηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος ήταν: η έλλειψη χρόνου, η έλλειψη λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα μαθήματα και το πρόγραμμα κατάρτισης, η έλλειψη χρημάτων ή η έλλειψη γνώσεων σχετικά με το που να αναζητήσουν αυτές τις δεξιότητες. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες συμμετείχαν σε προσωπικά εκπαιδευτικά προγράμματα στη δική τους πόλη, χώρα ή περιοχή. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων ανέφερε ότι εκτιμούν να μιλούν με τους εμπειρογνώμονες, τις περιπτώσιολογικές μελέτες, να μοιράζονται γνώσεις με συνομηλικούς και πολλοί από αυτούς προτιμούν τις επισκέψεις μελέτης. Ως η πρώτη επιλογή για τον τύπο της μάθησης, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες προτιμούν σεμινάρια, εξ αποστάσεως μάθηση και μικτή μάθηση. Για την πλειονότητα των ερωτηθέντων, οι οδηγοί ορθών πρακτικών ή οι μελέτες περιπτώσεων και η συνάντηση με ειδικούς είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για να αποκτήσουν περισσότερες πληροφορίες. Οι πιο σχετικές δεξιότητες για τη δραστηριότητά τους που ανέφεραν οι ερωτηθέντες ήταν: οι δεξιότητες επικοινωνίας, οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, η ευελιξία και η προσαρμογή ή δημιουργικότητα και εννοιολογική ικανότητα. Για τον τομέα της Προώθησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες πρέπει να βελτιώσουν τις δεξιότητες προσέγγισης και εμπλοκής της κοινότητας, τις δεξιότητες δημιουργίας δικτύων, τις δεξιότητες μάρκετινγκ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Για τον τομέα της Αποτίμησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι πιο απαιτούμενες δεξιότητες είναι οι δεξιότητες κοινοτικής εμπλοκής και εκπαιδευτικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν άτομα διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων, δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων και δεξιότητες παρουσίασης. Για τον τομέα της Αξιοποίησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θέλουν να

βελτιώσουν την τεχνογνωσία για να καινοτομήσουν δεξιότητες, δεξιότητες κοινότητας και επιμέλειας, δεξιότητες διαχείρισης και χρηματοδότησης. Για τον τομέα της Διαμεσολάβησης και της Διερμηνείας, οι πιο απαραίτητες δεξιότητες είναι οι ψηφιακές δεξιότητες, οι δεξιότητες υπεράσπισης και οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων και οι δεξιότητες συνδιοκτησία ιστοτόπων/ ιστορικών χώρων.

Ο κύριος σκοπός του ποιοτικού σταδίου αυτής της έρευνας ήταν να συμπληρώσει τα δεδομένα της έρευνας και να δημιουργήσει μια γνώση πιο βαθιά σχετικά με τις δεξιότητες που απαιτούνται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στις τις αναδυόμενες ανάγκες και τάσεις.

Η ποιοτική έρευνα περιελάμβανε 53 συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες/ υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς προκειμένου να εντοπίσει τις ανάγκες σε δεξιότητες στον τομέα και να θέσει τις βάσεις για την ενσωμάτωση/ βιωσιμότητα του έργου. Οι πιο απαραίτητες δεξιότητες που ανέφεραν οι ερωτηθέντες ήταν οι δεξιότητες επικοινωνίας, οι δεξιότητες εμπλοκής στην κοινότητα, ψηφιακός και εγγραμματισμός στα μέσα, οι δεξιότητες διαχείρισης, οι διοικητικές και οικονομικές δεξιότητες.



**Η ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΟΥ ΕΣΤΙΑΖΟΥΝ
ΣΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΕ**



ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας γραφείου που πραγματοποιήθηκε σε 28 ευρωπαϊκές χώρες από τους εταίρους της κοινοπραξίας το 2019. Αυτή η έρευνα περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τον τύπο των οργανισμών που παρέχουν κατάρτιση, το θέμα και τη γλώσσα της κατάρτισης, τα προτεινόμενα προγράμματα σπουδών και τη διάρκεια, τον τύπο της μεθοδολογίας διδασκαλίας και του μαθησιακού υλικού, καθώς και τον τύπο της παρεχόμενης πιστοποίησης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έρευνα γραφείου του έργου EUHeritage βασίζεται σε 384 περιπτώσεις από 28 χώρες. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από διαδικτυακή έρευνα που διεξήχθη τον Απρίλιο - Ιούνιο 2019 σε 28 χώρες από τις 7 χώρες εταίρους που συμμετείχαν στο έργο EuHeritage (Ρουμανία, Ιταλία, Γερμανία, Μάλτα, Ισπανία, Ελλάδα και Βέλγιο). Κάθε εταίρος που συμμετείχε στο έργο ανέλαβε την ευθύνη να επιλέξει και να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με τους παρόχους προγραμμάτων κατάρτισης και τα κύρια χαρακτηριστικά των εκπαιδύσεων από έναν ορισμένο αριθμό χωρών της ΕΕ, που κατανέμονται σύμφωνα με τη γλώσσα και την πολιτιστική εγγύτητα. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη διάφορα σχετικά αντικείμενα και τους στόχους του έργου και σύμφωνα με τέσσερις τομείς, που καθορίζονται σε σχέση με τις ομάδες στόχους.

Κατάλογος στοιχείων:

1. Τομέας Διαχείρισης και οργάνωσης: Επιχειρηματικός προγραμματισμός, Ανάπτυξη οργανισμού, Επαγγελματική ανάπτυξη προσωπικού.
2. Τομέας Εικοινωνίας και Μέσων: Ανάπτυξη κοινού, Ανάλυση αναγκών των πελατών, Μέσα επικοινωνίας/ στρατηγική επικοινωνίας.
3. Τομέας Καινοτομίας: εφαρμογή στρατηγικής ΤΠ, Εσωτερική ανάπτυξη συστημάτων, εφαρμογές, δεξιότητες. Εκπαιδευτικό τμήμα
4. Διατομεακές: Δημιουργικές βιομηχανίες, καλλιτέχνες, Φορείς πολιτιστικού τουρισμού, Άλλες μικρομεσαίες (ΜΜΕ) ή νεοσύστατες επιχειρήσεις, Εκπαιδευτικοί φορείς.

Οι ομάδες-στόχοι, οι περιοχές και τα αντικείμενα επιλέχθηκαν από όλους τους εταίρους που συμμετείχαν στο έργο. Ο όγκος των δεδομένων που συλλέχθηκαν επηρεάστηκε από τους γλωσσικούς φραγμούς και τη διαθεσιμότητα δεδομένων σε ορισμένες περιπτώσεις, ειδικά από τις άλλες χώρες ΕΕ όπου οι συνεργάτες στο έργο δεν μπορούσαν να βρουν επαγγελματίες διαθέσιμους για να παρέχουν πληροφορίες.

Συνεπώς, συλλέξαμε δεδομένα σχετικά με το όνομα του οργανισμού που παρέχει εκπαιδευτικά προγράμματα, τη χώρα, τις ομάδες στόχους, τον τύπο της οργάνωσης, τον τύπο της εκπαίδευσης, το θέμα της εκπαίδευσης, την ειδική εστίαση, τη γλώσσα της κατάρτισης, το επίπεδο εκπαίδευσης, το κόστος της εκπαίδευσης, το είδος των μεθοδολογιών διδασκαλίας, το είδος του εκπαιδευτικού υλικού, το πεδίο των δεξιοτήτων / ικανοτήτων και του τύπου πιστοποίησης.



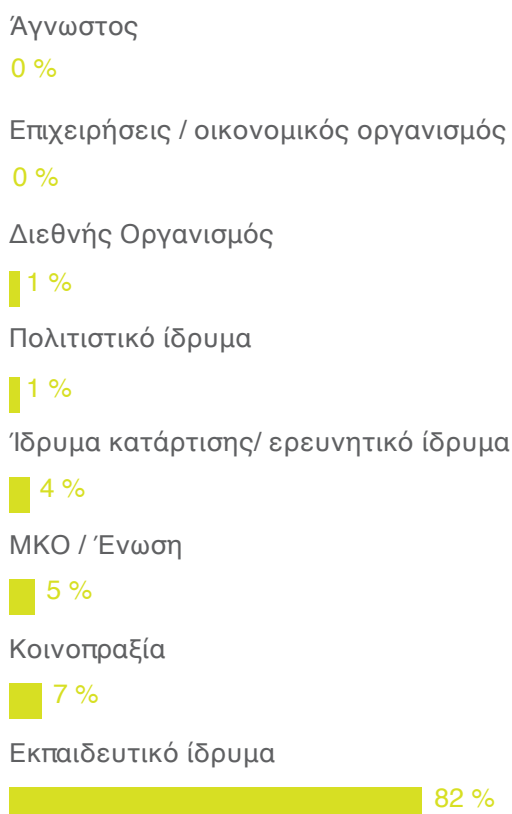
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Κατανομή προγραμμάτων κατάρτισης ανά χώρα

ΧΩΡΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΒΕΛΓΙΟ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΥΠΡΟΣ	ΔΑΝΙΑ	ΕΣΘΟΝΙΑ	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	ΓΑΛΛΙΑ	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΙΡΑΝΔΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΛΕΤΟΝΙΑ	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	ΜΑΛΤΑ	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	ΠΟΛΩΝΙΑ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΤΣΕΧΙΑ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΣΛΟΒΑΚΙΑ	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΣΟΥΗΔΙΑ	ΟΥΓΓΑΡΙΑ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	5	11	14	6	3	4	4	32	7	13	6	64	19	5	5	3	16	7	20	20	5	26	11	22	21	4	20	11	384

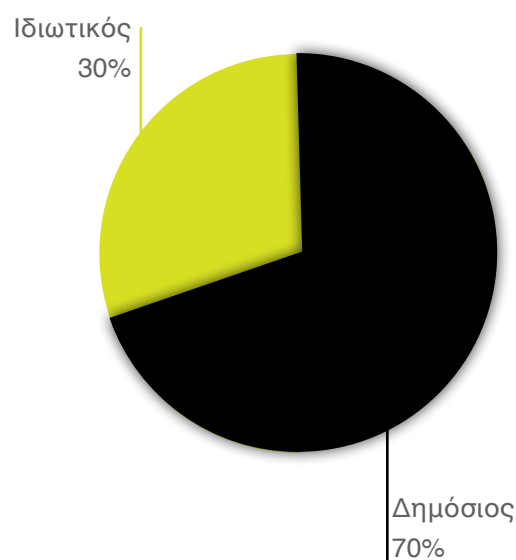
ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Όσον αφορά τον τύπο του οργανισμού που παρέχει προγράμματα κατάρτισης για την πολιτιστική κληρονομιά, το πιο συνηθισμένο είναι το εκπαιδευτικό ίδρυμα (82%) - πανεπιστήμια, κολέγια, κλπ. Οι οργανισμοί που παρέχουν κατάρτιση με κοινοπραξία βρίσκονται μόνο στο 7% των περιπτώσεων. Γενικά, δημιουργούνται εταιρικές σχέσεις μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών, διεθνών ιδρυμάτων και ΜΚΟ. Οι περισσότερες περιπτώσεις εταιρικής σχέσης που εντοπίζονται στην έρευνά μας αφορούν εκπαιδευτικά ιδρύματα.

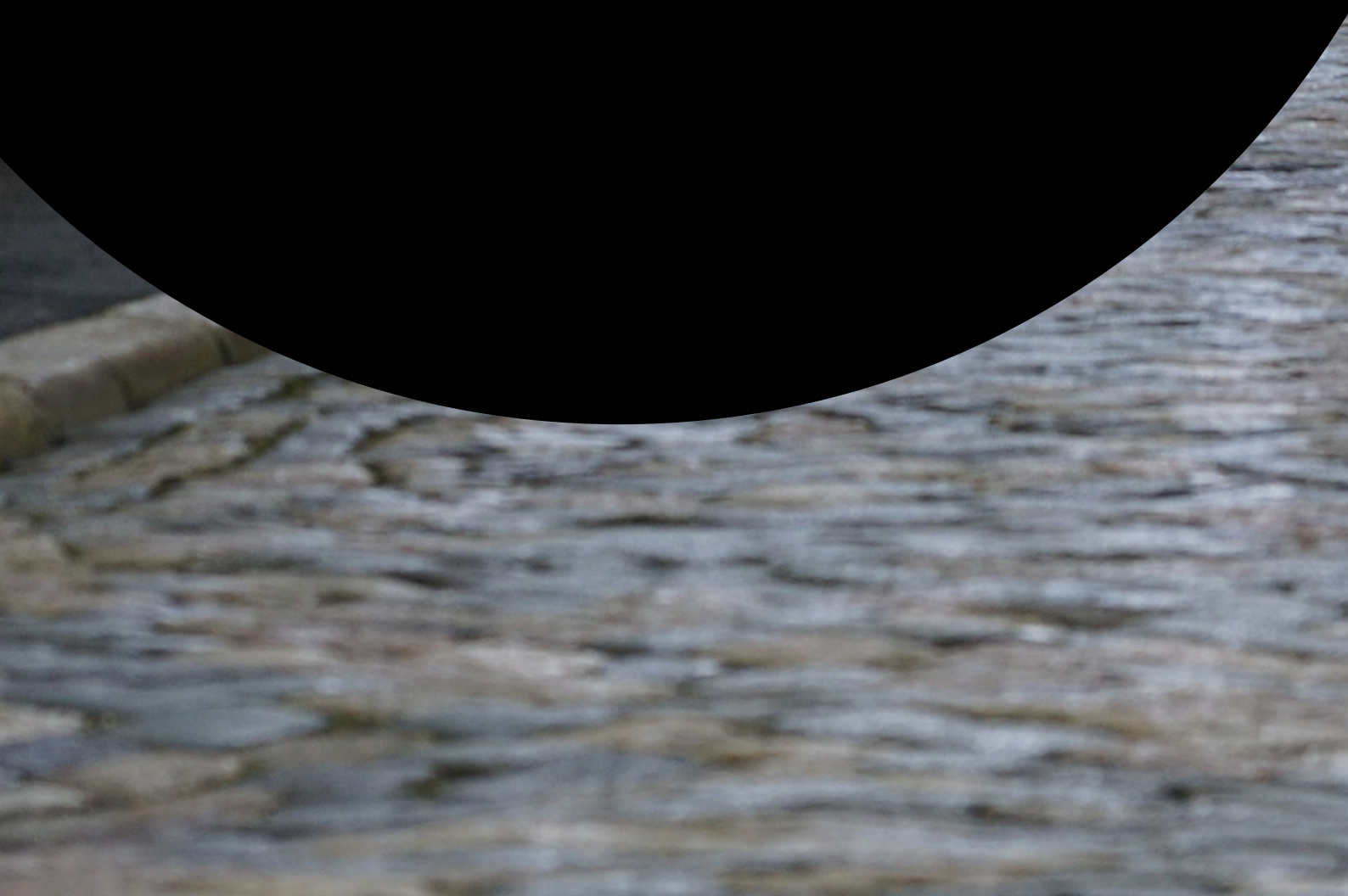
ΓΡΑΦΗΜΑ 1. Ο τύπος των οργανισμών



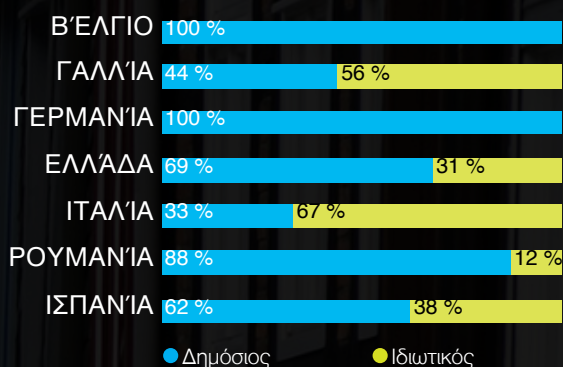
ΓΡΑΦΗΜΑ 2. Η κατανομή των παρόχων κατάρτισης ανά τύπο οργανισμού



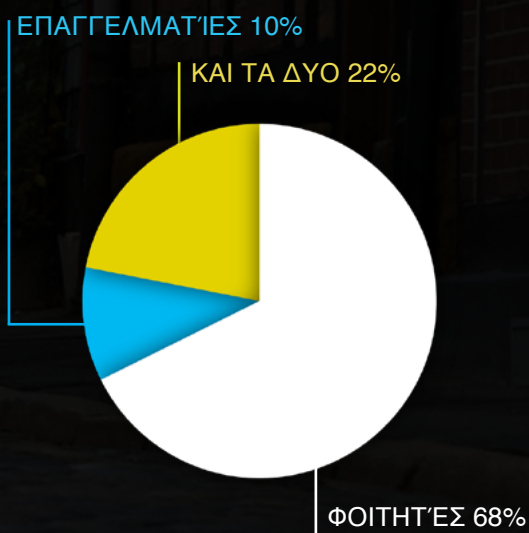
Όσον αφορά τον τύπο των οργανισμών που παρέχουν κατάρτιση, πάνω από το 70% ανήκουν στο δημόσιο τομέα, ενώ το 30% είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις.



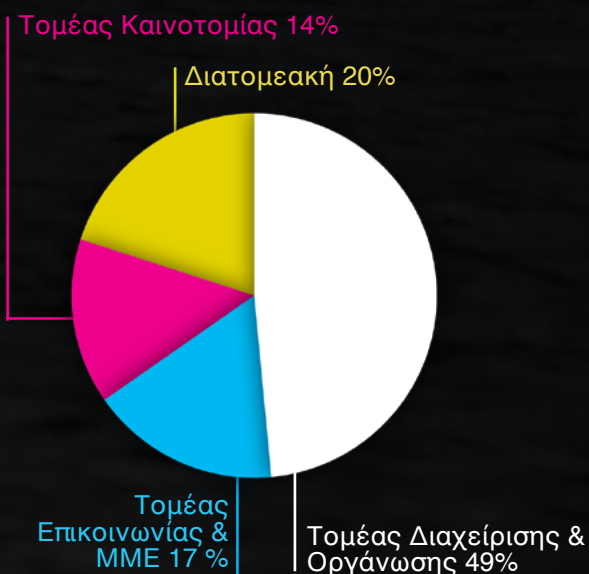
ΓΡΑΦΗΜΑ 3. Η κατανομή του τύπου της οργάνωσης ανά χώρα



ΓΡΑΦΗΜΑ 4. ΟΜΑΔΕΣ ΣΤ'ΟΧΟΙ (ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ)



ΓΡΑΦΗΜΑ 5. Η διανομή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά ομάδα - στόχο (τομέας)



Εάν λάβουμε υπόψη τον τύπο οργάνωσης σε σχέση με τις χώρες των εταιρών, η Ιταλία και η Γαλλία παρουσιάζουν πολυάριθμους ιδιωτικούς παρόχους κατάρτισης, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες χώρες των εταιρών.

Αυτά τα δεδομένα προσφέρουν πληροφορίες και επεξηγήσεις σχετικά με την ποικιλία των μαθημάτων που προσδιορίστηκαν προηγουμένως σε αυτές τις δύο χώρες. Πιθανότατα, ο ιδιωτικός τομέας ήρθε να εκπληρώσει μια εκπαιδευτική ανάγκη που δεν ικανοποιήθηκε πλήρως από τον δημόσιο τομέα.

Εκτός από το Βέλγιο και τη Γερμανία, όπου το 100% των παρόχων κατάρτισης ανήκουν στο δημόσιο τομέα, η Ρουμανία (88%) έχει το υψηλότερο ποσοστό προγραμμάτων κατάρτισης που διοργανώνονται μόνο από δημόσια ιδρύματα. Οι ιδιωτικοί οργανισμοί που παρέχουν εκπαίδευση βρίσκονται κυρίως στην Ιταλία (67%), στη Γαλλία (56%) και στην Ισπανία (38%).

ΠΡΟΦΙΛ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Οι ομάδες-στόχοι των παρόχων κατάρτισης περιλαμβάνουν φοιτητές και επαγγελματίες. Γενικά, τα μαθήματα απευθύνονται σε φοιτητές στο 68% των περιπτώσεων. Ταυτόχρονα, στο 22% των περιπτώσεων, τα μαθήματα αφορούν τόσο φοιτητές όσο και επαγγελματίες. Τέλος, ανακαλύπτουμε μια μειονότητα του 10% των περιπτώσεων όπου η εκπαίδευση στοχεύει μόνο σε επαγγελματίες. Οι περισσότερες περιπτώσεις κατάρτισης επαγγελματιών εντοπίστηκαν στη Ρουμανία (26% - 10 περιπτώσεις), στην Ιταλία (21% - 8 περιπτώσεις), στην Ουγγαρία (11% - 4 περιπτώσεις), στη Σλοβακία (11% - 4 περιπτώσεις), στην Τσεχία (8% - 3 περιπτώσεις) και Ελλάδα (8% - 3 περιπτώσεις).

Περίπου το ήμισυ (49%) των προγραμμάτων κατάρτισης αφορά την κατηγορία Τομέας Διαχείρισης και Οργάνωσης, το 20% των προγραμμάτων προσεγγίζουν τη Διατομεακή ομάδα (Συνδυασμένες Σπουδές στην Τέχνη, Σύγχρονες Πρακτικές Τέχνης, Πρόγραμμα Πιστοποίησης Ξεναγού, ΜΑ στον Τουρισμό, Έρευνα και Εκμετάλλευση Πολιτιστικής Κληρονομιάς), ενώ το 17% στοχεύει στον Τομέα Επικοινωνία και Μέσα. Το υπόλοιπο 14% στοχεύει στην κατηγορία Τομέας Καινοτομίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Κατανομή των ομάδων στόχων ανά περιοχή και χώρα

ΕΡΓΟ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ

ΧΩΡΑ <i>Συχνότητες / Περιπτώσεις</i>	ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ	ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	ΔΙΑΤΟΜΕΑ ΚΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Αυστρία	100% (5)				100% (5)
Βέλγιο	64% (7)	27% (3)		9% (1)	100% (11)
Βουλγαρία	21% (3)	29% (4)	21% (3)	29% (4)	100% (14)
Κύπρος	33% (2)		50% (3)	17% (1)	100% (6)
Δανία	100% (3)				100% (3)
Εσθονία	50% (2)		50% (2)		100% (4)
Φινλανδία	50% (2)		50% (2)		100% (4)
Γαλλία	53% (17)	9% (3)	16% (5)	22% (7)	100% (32)
Γερμανία	100% (7)				100% (7)
Ελλάδα	39% (5)	23% (3)	15% (2)	23% (3)	100% (13)
Ιρλανδία	67% (4)	33% (2)			100% (6)
Ιταλία	43% (27)	9% (6)	23% (15)	25% (16)	100% (64)
Λετονία	26% (5)	32% (6)	21% (4)	21% (4)	100% (19)
Λιθουανία	60% (3)			40% (2)	100% (5)
Λουξεμβούργο		40% (2)		60% (3)	100% (5)
Μάλτα	33% (1)	67% (2)			100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο	81% (13)	19% (3)			100% (16)
Ολλανδία	57% (4)			43% (3)	100% (7)
Πολωνία	15% (3)	25% (5)	25% (5)	35% (7)	100% (20)
Πορτογαλία	80% (16)	20% (4)			100% (20)
Τσεχία		20% (1)	20% (1)	60% (3)	100% (5)
Ρουμανία	43% (11)	15% (4)	15% (4)	27% (7)	100% (26)
Σλοβακία	73% (8)	27% (3)			100% (11)
Σλοβενία	32% (7)	23% (2)	18% (4)	27% (6)	100% (19)
Ισπανία	75% (16)	5% (1)	10% (2)	10% (2)	100% (21)
Σουηδία	100% (4)				100% (4)
Ουγγαρία	40% (8)	30% (6)	15% (3)	15% (3)	100% (20)
Κροατία	36% (4)	18% (2)		46% (5)	100% (11)

* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταιρών του έργου EU Heritage

Όσον αφορά την κατανομή των ομάδων-στόχων ανά τύπο οργάνωσης, μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι ο Τομέας Διαχείρισης και Οργάνωσης καλύπτεται κυρίως από τον δημόσιο τομέα. Στην κατηγορία Τομέας Επικοινωνίας και Μέσων μαζικής ενημέρωσης βρίσκουμε ίση κατανομή (17%) του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, ο Τομέας Καινοτομίας και οι Διατομεακές κατηγορίες καλύπτονται κατά πλειοψηφία από τον ιδιωτικό τομέα.

Όσον αφορά το θέμα της κατάρτισης, ανακαλύπτουμε ότι το 42% των προγραμμάτων αφορά στην Πολιτιστική Κληρονομιά, το 12% τον τουρισμό και το 12% την Διαμεσολάβηση, το 11% καλύπτει την Κατηγορία Άλλα (Οπτικοακουστικές και Παραστατικές Τέχνες, Μουσική ως Κληρονομιά: από την Παράδοση στο Προϊόν, τη Στρατηγική, Διαχείριση Προγράμματος και Έργου, Μεταπτυχιακό στις Τέχνες και Σχεδιασμός Μόδας, Διαχείριση Εκδηλώσεων και Έργων), το 7% Ψηφιακό / ΤΠΕ και το 6% αφορά στην κατηγορία Εκμετάλλευση.

Όσον αφορά το θέμα των προγραμμάτων κατάρτισης, που σχετίζονται με τις χώρες της κοινοπραξίας, η περίπτωση του Βελγίου έχει τους περισσότερους (36% - 4 περιπτώσεις) εκπαιδευτικούς παρόχους στον τουρισμό και σε άλλα θέματα, ενώ τα θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς φτάνουν το 27% (3 περιπτώσεις).

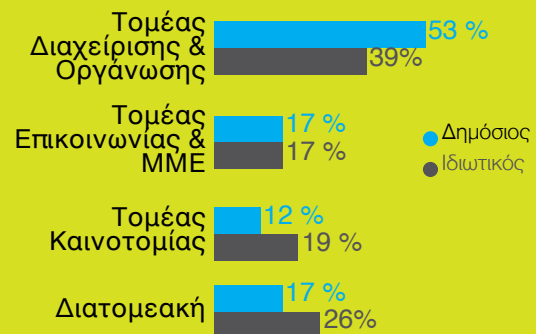
Στη Γερμανία, οι περισσότεροι από τους παρόχους κατάρτισης προσφέρουν προγράμματα πολιτιστικής κληρονομιάς (71% - 5 περιπτώσεις), αλλά σε αντίθεση με το Βέλγιο προσφέρουν επίσης μαθήματα αξιοποίησης.

Η κατάσταση της Ελλάδας φαίνεται μάλλον άτυπη σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της κοινοπραξίας. Οι πάροχοι κατάρτισης διαθέτουν προγράμματα που δίνουν έμφαση στη διαμεσολάβηση (31% - 4 περιπτώσεις).

Μεταξύ όλων των εταίρων, η κατάσταση της Γαλλίας και της Ιταλίας είναι η πιο ενδιαφέρουσα. Η Γαλλία και η Ιταλία καλύπτουν σχεδόν όλα τα θέματα ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της διερμηνείας, όπου μόνο η Κύπρος υπερβαίνει το ποσοστό σε σύγκριση με όλες τις άλλες χώρες.

Η Ρουμανία είναι η χώρα όπου τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης αφορούν στην πολιτιστική κληρονομιά, με ποσοστό 92% (24 περιπτώσεις). Αυτή η κατάσταση δείχνει το γεγονός ότι στη Ρουμανία η ποικιλία των θεμάτων που προτείνουν οι πάροχοι κατάρτισης είναι μάλλον μειωμένη.

ΓΡΑΦΗΜΑ 6. Κατανομή εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά ομάδα στόχο (τομέας)



ΓΡΑΦΗΜΑ 7. Το θέμα των καταρτίσεων



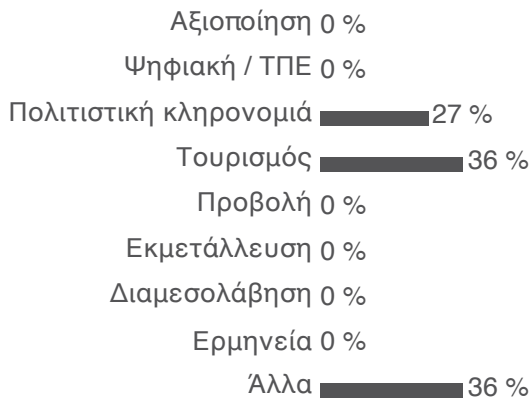
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Η κατανομή του θέματος της εκπαίδευσης ανά χώρα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ										
ΧΩΡΑ <i>Συχνότητες / Περιπτώσεις</i>	Αξιοποίηση	Ψηφιακή / ΤΠΕ	Πολιτιστική κληρονομιά	Τουρισμός	Προβολή	Εκμετάλλευση	Διαμεσολάβηση	Εορηνεία	Άλλα	Σύνολο
Αυστρία									100% (5)	100% (5)
Βέλγιο			27% (3)	36% (4)					36% (4)	100% (11)
Βουλγαρία		14% (2)	57% (8)	7% (1)	7% (1)	14% (2)				100% (14)
Κύπρος		17% (1)	17% (1)			17% (1)		17% (1)	33% (2)	100% (6)
Δανία		33% (1)	33% (1)	33% (1)						100% (3)
Εσθονία			75% (3)						25% (1)	100% (4)
Φινλανδία			100% (3)							100% (3)
Γαλλία	13% (4)	3% (1)	28% (9)	16% (5)	6% (2)	9% (3)	19% (6)	6% (2)		100% (32)
Γερμανία	14% (1)		71% (5)			14% (1)				100% (7)
Ελλάδα			15% (2)		15% (2)	15% (2)	31% (4)	15% (2)	8% (1)	100% (13)
Ιρλανδία			50% (3)						50% (3)	100% (6)
Ιταλία	5% (3)	11% (7)	47% (30)	14% (9)	5% (3)	6% (4)	11% (7)		2% (1)	100% (64)
Λετονία	6% (1)	18% (3)	18% (3)	12% (2)	6% (1)		35% (6)		6% (1)	100% (17)
Λιθουανία			100% (5)							100% (5)
Λουξεμβούργο			100% (2)							100% (2)
Μάλτα				100% (3)						100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο			19% (3)					6% (1)	75% (12)	100% (16)
Ολλανδία			50% (3)	33% (2)					17% (1)	100% (6)
Πολωνία		15% (3)	15% (3)	20% (4)	5% (1)	5% (1)	20% (4)	10% (2)	10% (2)	100% (20)
Πορτογαλία			55% (11)	25% (5)	5% (1)		10% (2)	5% (1)		100% (20)
Τσεχία		20% (1)	40% (2)				40% (2)			100% (5)
Ρουμανία		4% (1)	92% (24)		4% (1)					100% (26)
Σλοβακία	13% (1)		88% (7)							100% (8)
Σλοβενία	14% (3)	19% (4)	14% (3)	5% (1)		29% (6)	19% (4)			100% (21)
Ισπανία			75% (15)		10% (2)	5% (1)		5% (1)	5% (1)	100% (20)
Σουηδία		25% (1)	75% (3)							100% (4)
Ουγγαρία	11% (2)		16% (3)	11% (2)		16% (3)	42% (8)		5% (1)	100% (19)
Κροατία			9% (1)	45% (5)					45% (5)	100% (11)

* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταιρών του έργου EU Heritage



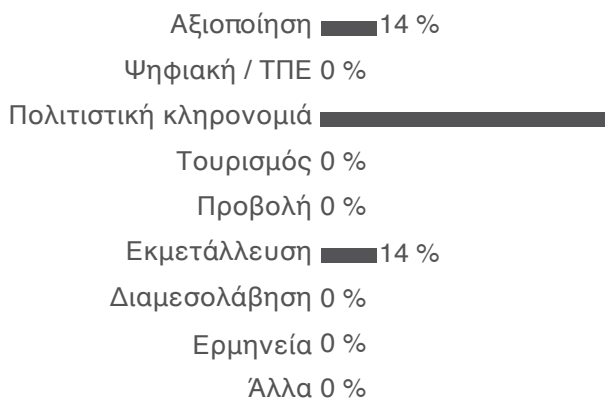
ΓΡΑΦΗΜΑ 8.
Η κατανομή του θέματος της κατάρτισης στο Βέλγιο



ΓΡΑΦΗΜΑ 11.
Η διανομή του θέματος της κατάρτισης στην Ιταλία



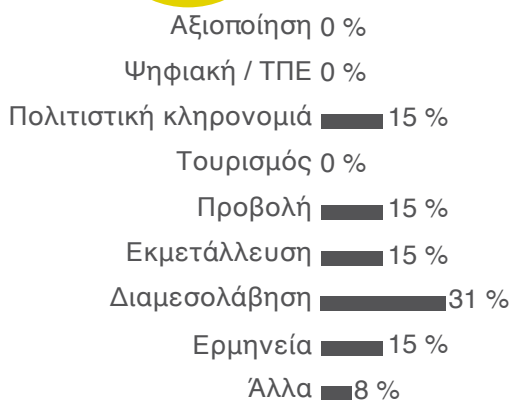
ΓΡΑΦΗΜΑ 9.
Η διανομή του θέματος της κατάρτισης στη Γερμανία



ΓΡΑΦΗΜΑ 12.
Η διανομή του θέματος της κατάρτισης στην Ρουμανία



ΓΡΑΦΗΜΑ 10.
Η διανομή του θέματος της κατάρτισης στην Ελλάδα



ΓΡΑΦΗΜΑ 13.
Η διανομή του θέματος της κατάρτισης στην Ισπανία



Όσον αφορά τα προγράμματα κατάρτισης που παρέχονται από τους Ευρωπαϊκούς οργανισμούς, βρίσκουμε κυρίως την δια ζώσης προσέγγιση στο 85% των περιπτώσεων. Στο 9% των περιπτώσεων, τα εκπαιδευτικά προγράμματα οργανώνονται δια ζώσης και διαδικτυακά, ενώ μόνο το 6% των προγραμμάτων είναι διαθέσιμο διαδικτυακά.

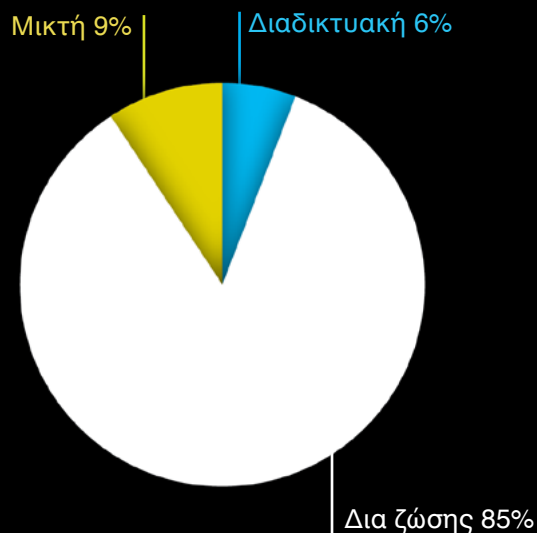
Κυρίως, οι οργανισμοί που παρέχουν κατάρτιση προσφέρουν εκπαιδευτικό υλικό εκτός σύνδεσης (69%). Ταυτόχρονα, το 23% προσφέρει τόσο εκτός σύνδεσης όσο και διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό. Μόνο το 8% έχει επιλέξει διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό για τα μαθήματα και την κατάρτιση.

Οι περισσότεροι από τους παρόχους κατάρτισης (31%) χρησιμοποιούν την βιβλιογραφία ως υποστήριξη για τα μαθήματά τους. Ακολουθούν τα περισσότερο χρησιμοποιούμενα που είναι τα εγχειρίδια (16%) και το οπτικοακουστικό υλικό (16%). Ταυτόχρονα, φορείς της εκπαίδευσης χρησιμοποιούν αρκετά τις ασκήσεις (10%), τις δοκιμές (10%) καθώς και τις προσομοιώσεις (10%).

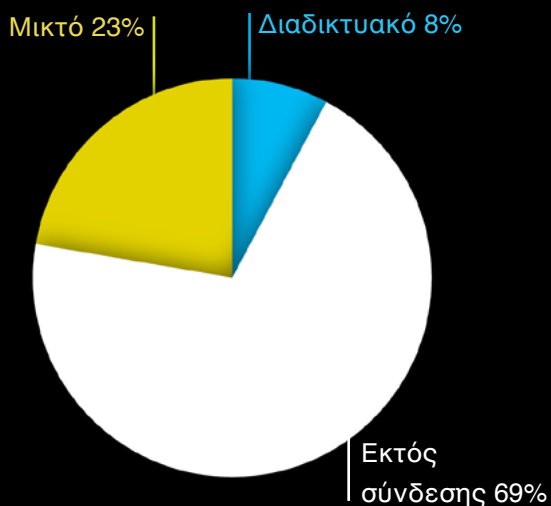
Όσον αφορά το εκπαιδευτικό υλικό που προσφέρεται μαζί με τα εκπαιδευτικά προγράμματα, παρουσιάζουμε παρακάτω τον τύπο υλικού που χρησιμοποιείται σε κάθε χώρα εταίρου και υπάρχουν διαθέσιμα (συλλεγμένα) δεδομένα για τις άλλες χώρες που εξάγονται από την έρευνα γραφείου. Για παράδειγμα, στην περίπτωση του Βελγίου, το 46% (5 περιπτώσεις) των παρόχων κατάρτισης χρησιμοποιούν ασκήσεις και το 45% (5 περιπτώσεις) χρησιμοποιούν άλλο είδος υλικού. Μόνο το 9% (1 περίπτωση) χρησιμοποιεί προσομοιώσεις.

Στη Γαλλία, το 32% (10 περιπτώσεις) χρησιμοποιούν οπτικοακουστικό υλικό και το 31% (10 περιπτώσεις) χρησιμοποιούν δοκιμές. Προσδιορίσαμε επίσης τη χρήση προσομοιώσεων (19% - 6 περιπτώσεις) και εγχειριδίων (6% - 2 περιπτώσεις). Μόνο το 9% (3 περιπτώσεις) των παρόχων κατάρτισης χρησιμοποιούν άλλες μαθησιακές υποστηρίξεις. Στην Ελλάδα, η πιο συνηθισμένη είναι η χρήση βιβλιογραφίας (54% - 7 περιπτώσεις) και οπτικοακουστικού υλικού (38%

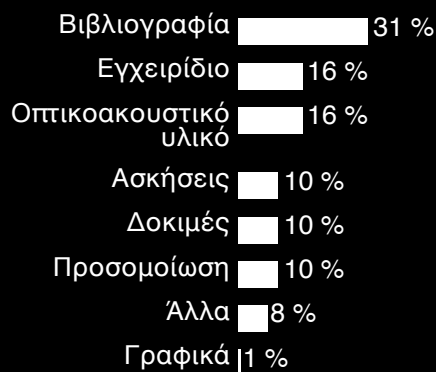
ΓΡΑΦΗΜΑ 14. Ο τύπος των μεθόδων διδασκαλίας



ΓΡΑΦΗΜΑ 15. Το κανάλι του εκπαιδευτικού υλικού



ΓΡΑΦΗΜΑ 16. Ο τύπος του μαθησιακού υλικού



- 5 περιπτώσεις). Το υπόλοιπο 8% (1 περίπτωση) χρησιμοποιεί άλλο εκπαιδευτικό υλικό.

Στην Ιταλία, η διανομή εκπαιδευτικού υλικού φαίνεται ισορροπημένη: οι πάροχοι κατάρτισης χρησιμοποιούν προσομοιώσεις (28% - 17 περιπτώσεις), εγχειρίδια (20% - 12 περιπτώσεις), δοκιμές (20% - 12 περιπτώσεις), οπτικοακουστικό υλικό (17% - 10 περιπτώσεις), ασκήσεις (8% - 5 περιπτώσεις) και βιβλιογραφία (2% - 1 περίπτωση). Στη Ρουμανία, το 69% (18 περιπτώσεις) χρησιμοποιούν βιβλιογραφία, ενώ το 19% (5 περιπτώσεις) χρησιμοποιούν ασκήσεις και 4% (1 περίπτωση) προσομοιώσεις. Μόνο το 8% (2 περιπτώσεις) χρησιμοποιεί άλλο εκπαιδευτικό υλικό.

Στην Ισπανία, το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από βιβλιογραφία (56% - 12 περιπτώσεις), ασκήσεις (10% - 2 περιπτώσεις), οπτικοακουστικό υλικό (29% - 6 περιπτώσεις) και προσομοιώσεις (5% - 1

περίπτωση).

Στην περίπτωση του Βελγίου, το εκπαιδευτικό υλικό είναι δομημένο σε όλες τις περιπτώσεις εκτός σύνδεσης, σε αντίθεση με τη Φινλανδία όπου όλα τα μαθήματα είναι διαδικτυακά. Στη Γαλλία, παρατηρούμε ότι το 44% (14 περιπτώσεις) των προγραμμάτων περιλαμβάνει τόσο διαδικτυακή όσο και εκτός της διαδικτυακής προσέγγισης και το 9% (3 περιπτώσεις) οργανώνονται αποκλειστικά διαδικτυακά. Το υπόλοιπο 47% (15 περιπτώσεις) των καταρτίσεων οργανώνονται μόνο εκτός σύνδεσης.

Η πλειοψηφία των μαθημάτων (82% - 9 περιπτώσεις) που παρατηρούνται στην Ελλάδα ακολουθεί μια προσέγγιση εκτός σύνδεσης, ευνοώντας την εκπαίδευση πρόσωπο με πρόσωπο.

Στην Ιταλία, διαπιστώνουμε επίσης ότι το 61% (38 περιπτώσεις) των καταρτίσεων είναι οργανωμένο

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Ο τύπος μαθησιακού υλικού ανά χώρα

ΧΩΡΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ / ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ								
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	ΔΟΚΙΜΕΣ	ΠΡΟΣΟΜΕΙΩΣΗ	ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	ΓΡΑΦΙΚΑ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Αυστρία	0%	100% (1)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100% (1)
Βέλγιο	0%	46% (5)	0%	0%	9% (1)	0%	0%	45% (5)	100% (11)
Βουλγαρία	29% (4)	50% (7)	0%	0%	0%	0%	0%	21% (3)	100% (14)
Κύπρος	33% (2)	0%	67% (4)	0%	0%	0%	0%	0%	100% (6)
Φινλανδία	0%	0%	100% (1)	0%	0%	0%	0%	0%	100% (1)
Γαλλία	0%	3% (1)	32% (10)	31% (10)	19% (6)	6% (2)	0%	9% (3)	100% (32)
Ελλάδα	54% (7)	0%	38% (5)	0%	0%	0%	0%	8% (1)	100% (13)
Ιρλανδία	100% (6)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100% (6)
Ιταλία	2% (1)	8% (5)	17% (10)	20% (12)	28% (17)	20% (12)	0%	5% (3)	100% (60)
Λετονία	0%	0%	0%	0%	6% (1)	89% (16)	0%	6% (1)	100% (18)
Μάλτα	100% (3)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο	75% (12)	19% (3)	6% (1)	0%	0%	0%	0%	0%	100% (16)
Ολλανδία	0%	0%	0%	0%	0%	50% (2)	0%	50% (2)	100% (4)
Πολωνία	0%	10% (2)	35% (7)	40% (8)	10% (2)	5% (1)	0%	0%	100% (20)
Πορτογαλία	95% (19)	0%	5% (1)	0%	0%	0%	0%	0%	100% (20)
Τσεχία	60% (3)	0%	40% (2)	0%	0%	0%	0%	0%	100% (5)
Ρουμανία	69% (18)	19% (5)	0%	0%	4% (1)	0%	0%	8% (2)	100% (26)
Σλοβενία	40% (8)	0%	0%	0%	5% (1)	40% (8)	10% (2)	5% (1)	100% (20)
Ισπανία	56% (12)	10% (2)	29% (6)	0%	5% (1)	0%	0%	0%	100% (21)
Ουγγαρία	18% (3)	0%	12% (2)	0%	0%	53% (9)	0%	18% (3)	100% (17)

* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταίρων του έργου EU Heritage

εκτός σύνδεσης, ενώ το 31% (19 περιπτώσεις) αφορούν τόσο την διαδικτυακή όσο και την εκτός σύνδεσης προσέγγιση.

Τα μαθήματα που διοργανώνονται στη Ρουμανία είναι σχεδόν αποκλειστικά εκτός σύνδεσης (96% - 25 περιπτώσεις), γεγονός που υποδηλώνει την μειωμένη ποικιλομορφία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Το κανάλι του μαθησιακού υλικού ανά χώρα

ΧΩΡΑ	ΣΕ ΣΥΝΔΕΣΗ	ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	ΜΙΚΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Βέλγιο	0%	100% (11)	0%	100% (11)
Βουλγαρία	0%	86% (12)	14% (2)	100% (14)
Κύπρος	33% (2)	67% (4)	0%	100% (6)
Φινλανδία	100% (1)	0%	0%	100% (1)
Γαλλία	9% (3)	47% (15)	44% (14)	100% (32)
Ελλάδα	18% (2)	82% (9)	0%	100% (11)
Ιρλανδία	0%	100% (6)	0%	100% (6)
Ιταλία	8% (5)	61% (38)	31% (19)	100% (62)
Λετονία	6% (1)	78% (14)	17% (3)	100% (18)
Μάλτα	0%	100% (3)	0%	100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο	7% (1)	67% (10)	27% (4)	100% (15)
Ολλανδία	0%	40% (2)	60% (3)	100% (5)
Πολωνία	0%	25% (5)	75% (15)	100% (20)
Πορτογαλία	5% (1)	95% (18)	0%	100% (19)
Τσεχία	0%	60% (3)	40% (2)	100% (5)
Ρουμανία	4% (1)	96% (25)	0%	100% (26)
Σλοβενία	0%	91% (19)	10% (2)	100% (21)
Ισπανία	33% (7)	48% (10)	19% (4)	100% (21)
Ουγγαρία	5% (1)	74% (14)	21% (4)	100% (19)

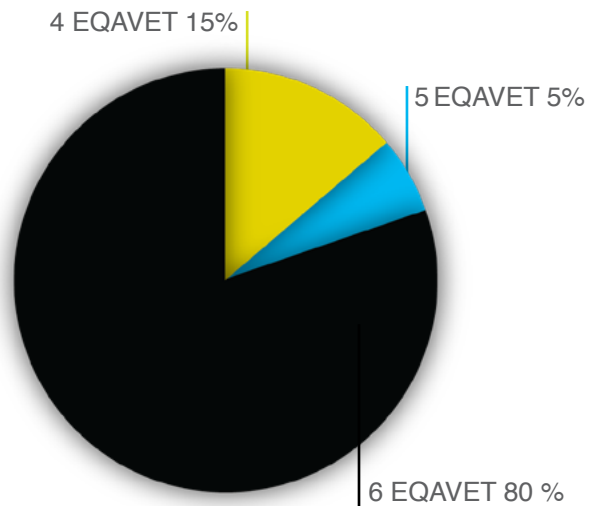
* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταιριών του έργου EU Heritage

Στις περισσότερες περιπτώσεις (80%), το επίπεδο εκπαίδευσης που παρέχεται είναι 6 EQAVET, ενώ το 15% είναι 4 EQAVET και το 5% είναι επίπεδο 5 EQAVET.

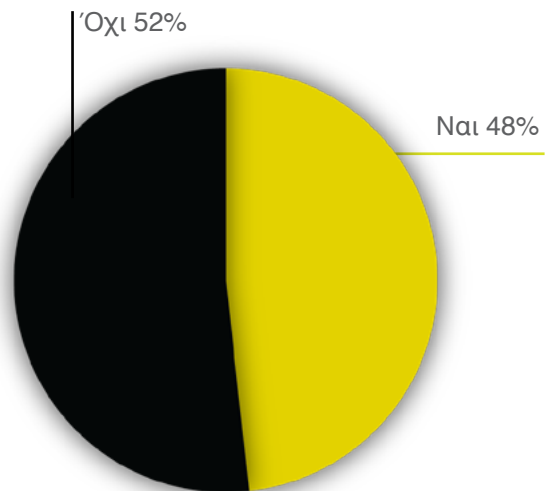
Το γράφημα 18 παρουσιάζει την κατανομή των οργανισμών που προσφέρουν πρακτική άσκηση ως μέρος των προγραμμάτων τους ή τελικά μετά την αποφοίτηση παρέχουν δίπλωμα που πιστοποιεί τη συμμετοχή τους σε ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης.

Περισσότερο από το ένα τέταρτο (27%) των παρόχων κατάρτισης προσφέρουν προγράμματα σπουδών επικεντρωμένα στις Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (Cultural and Creative Industries - CCI), το 19% επικεντρώνεται στον Τουρισμό και το 17% στον τομέα των Ψηφιακών / ΤΠΕ. Ωστόσο, το 37% των περιπτώσεων οργανώνουν μαθήματα διαφορετικά από αυτά που στοχεύουν άμεσα στο έργο EUHeritage.

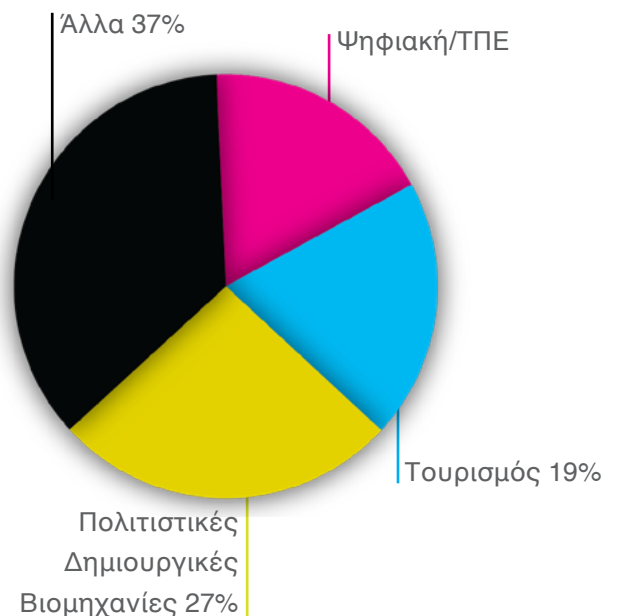
ΓΡΑΦΗΜΑ 17. Το επίπεδο εκπαίδευσης



ΓΡΑΦΗΜΑ 18. Η πιστοποίηση πρακτικής άσκησης



ΓΡΑΦΗΜΑ 19. Η διανομή των προγραμμάτων κατάρτισης με ιδιαίτερη έμφαση



ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Η διανομή των προγραμμάτων κατάρτισης με βάση την ειδική εστίαση και ανά χώρα

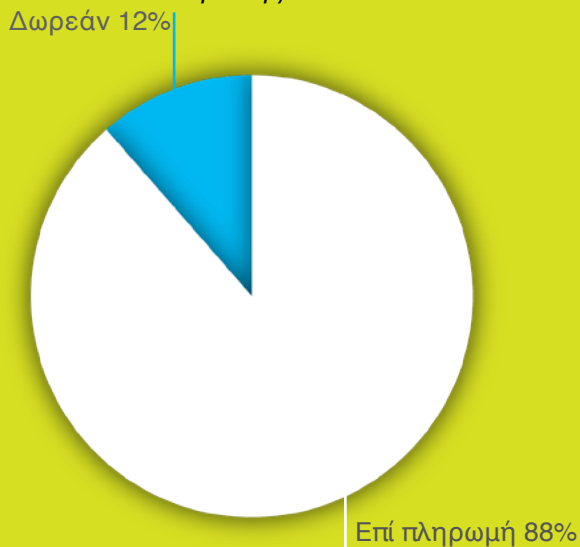
ΧΩΡΑ <i>Συχνότητες / Περιπτώσεις</i>	ΕΙΔΙΚΗ ΕΣΤΙΑΣΗ				Σύνολο
	Ψηφιακή/ΤΠΕ	Τουρισμός	Πολιτιστικές Δημιουργικές Βιομηχανίες	Άλλα	
Βέλγιο		36% (4)		64% (7)	100% (11)
Βουλγαρία	14% (2)	21% (3)		65% (9)	100% (14)
Κύπρος	17% (1)		50% (3)	33% (2)	100% (6)
Δανία	33% (1)	34% (1)		33% (1)	100% (3)
Εσθονία	33% (1)			67% (2)	100% (3)
Φινλανδία	50% (1)			50% (1)	100% (2)
Γαλλία	22% (7)	41% (13)	31% (10)	6% (2)	100%
Γερμανία	25% (1)	25% (1)		50% (2)	100% (4)
Ελλάδα	15% (2)	9% (1)	38% (5)	38% (5)	100% (13)
Ιρλανδία		17% (1)	83% (5)		100% (6)
Ιταλία	28% (17)	20% (12)	31% (19)	21% (13)	100% (61)
Λετονία	27% (4)	13% (2)	13% (2)	47% (7)	100% (15)
Λιθουανία		100% (2)			100% (2)
Λουξεμβούργο				100% (1)	100% (1)
Μάλτα		33% (1)	33% (1)	34% (1)	100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο		6% (1)	94% (15)		100% (16)
Ολλανδία		40% (2)		60% (3)	100% (5)
Πολωνία	40% (8)	15% (3)	35% (7)	10% (2)	100% (20)
Πορτογαλία		25% (5)	5% (1)	70% (14)	100% (20)
Τσεχία	20% (1)		60% (3)	20% (1)	100% (5)
Ρουμανία	12% (3)	12% (3)		76% (20)	100% (26)
Σλοβακία	20% (1)	20% (1)		60% (3)	100% (5)
Σλοβενία	19% (4)	10% (2)	10% (2)	61% (13)	100% (21)
Ισπανία	10% (2)		70% (14)	20% (4)	100% (20)
Σουηδία	50% (2)			50% (2)	100% (4)
Ουγγαρία		12% (2)	18% (3)	70% (12)	100% (17)
Κροατία		100% (6)			100% (6)

* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταιρών του έργου EU Heritage

ΓΡΑΦΗΜΑ 20. Ο τύπος των μεθοδολογιών διδασκαλίας



ΓΡΑΦΗΜΑ 21. Ο τύπος κοστολόγησης της κατάρτισης



ΓΡΑΦΗΜΑ 22. Η κατανομή του θέματος της κατάρτισης ανά τύπο οργανισμού



Τα περισσότερα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα χρησιμοποιούν διαλέξεις (74%) και μόνο ένα μικρό ποσοστό χρησιμοποιούν εργαστήρια (11%) και μελέτες περιπτώσεων (6%).

Όσον αφορά την πληρωμή, οι περισσότεροι από τους οργανισμούς που προσφέρουν προγράμματα κατάρτισης (88%) απαιτούν τέλος συμμετοχής. Μόνο το 12% προσφέρει δωρεάν εκπαίδευση ή μαθήματα.

Παρατηρώντας το θέμα της κατάρτισης που σχετίζεται με τον τύπο της οργάνωσης, διαπιστώνουμε ότι η Πολιτιστική Κληρονομιά, η Εκμετάλλευση και Άλλα καλύπτονται σε υψηλότερο ποσοστό από τους δημόσιους οργανισμούς. Η κατάσταση είναι παρόμοια για τις κατηγορίες Αξιοποίησης, Προώθησης και Τουρισμού. Στην περίπτωση των Ψηφιακών / ΤΠΕ ο ιδιωτικός τομέας τα καλύπτει περισσότερο από τα δημόσια ιδρύματα.

Προφίλ δεξιοτήτων προγραμμάτων κατάρτισης για την Πολιτιστική Κληρονομιά

Οι πάροχοι κατάρτισης προσφέρουν μαθήματα που αναπτύσσουν δεξιότητες, ικανότητες και ικανότητες στη διαχείριση (31%), διατομεακή (26%), καινοτομία και ψηφιακή (16%), επικοινωνία και μέσα (14%) και σε άλλους τομείς (13%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 23. Το πεδίο των δεξιοτήτων / ικανοτήτων



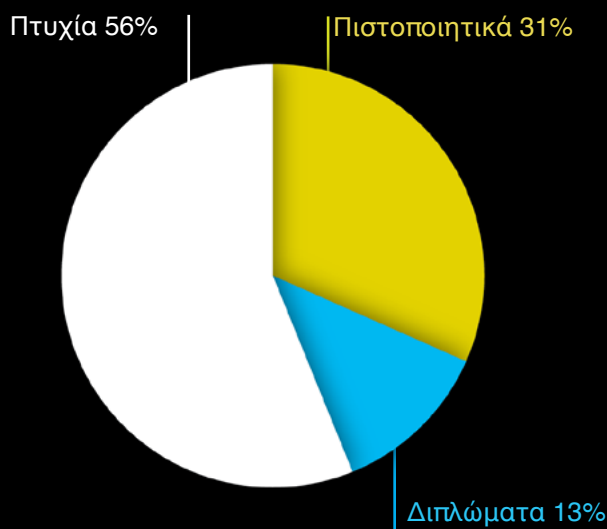
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Η κατανομή των προγραμμάτων κατάρτισης ανά τομέα δεξιοτήτων/ ικανοτήτων ανά χώρα

ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ / ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

ΧΩΡΑ Συχνότητες / Περιπτώσεις	Διαχείριση	Επικοινωνία και μέσα ενημέρωσης	Καινοτομία και Ψηφιακές	Διατομεακές	Άλλες	Σύνολο
Αυστρία				80% (4)	20% (1)	100% (5)
Βέλγιο	64% (7)	18% (2)		9% (1)	9% (1)	100% (11)
Βουλγαρία	29% (4)	14% (2)	14% (2)		43% (6)	100% (14)
Κύπρος			67% (4)	33% (2)		100% (6)
Δανία	34% (1)		33% (1)	33% (1)		100% (3)
Εσθονία			50% (1)	50% (1)		100% (2)
Φινλανδία			100% (1)			100% (1)
Γαλλία	38% (12)	6% (2)	34% (11)	13% (4)	9% (3)	100% (32)
Γερμανία	43% (3)		14% (1)	43% (3)		100% (7)
Ελλάδα		8% (1)	8% (1)	84% (11)		100% (13)
Ιρλανδία	66% (4)	17% (1)		17% (1)		100% (6)
Ιταλία	32% (20)	16% (10)	29% (18)	18% (11)	5% (3)	100% (62)
Λετονία	26% (5)	32% (6)	21% (4)	21% (4)		100% (19)
Λιθουανία				100% (4)		100% (4)
Μάλτα	34% (1)			33% (1)	33% (1)	100% (3)
Ηνωμένο Βασίλειο	37% (6)	25% (4)		25% (4)	13% (2)	100% (16)
Ολλανδία	40% (2)			20% (1)	40% (2)	100% (5)
Πολωνία	25% (5)	20% (4)	25% (5)	30% (6)		100% (20)
Πορτογαλία	60% (12)	10% (2)		15% (3)	15% (3)	100% (20)
Τσεχία			20% (1)	40% (2)	40% (2)	100% (5)
Ρουμανία	4% (1)		8% (2)		88% (23)	100% (26)
Σλοβακία		50% (3)		50% (3)		100% (6)
Σλοβενία	38% (8)	19% (4)	19% (4)	24% (5)		100% (21)
Ισπανία	56% (12)	10% (2)		29% (6)	5% (1)	100% (21)
Σουηδία			100% (1)			100% (1)
Ουγγαρία	42% (8)	21% (4)		37% (7)		100% (19)
Κροατία		18% (2)		82% (9)		100% (11)

* Τα δεδομένα που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα αντιστοιχούν στις χώρες των εταιρών του έργου EU Heritage

ΓΡΑΦΗΜΑ 24. Το είδος της πιστοποίησης



ΓΡΑΦΗΜΑ 25. Η κατανομή του τύπου των μεθοδολογιών διδασκαλίας ανά τύπο οργάνωσης



Περισσότεροι από τους μισούς οργανισμούς (56%) που παρέχουν μαθήματα προσφέρουν πιστοποίηση πτυχίου. Το 31% των προγραμμάτων κατάρτισης παρέχει πιστοποιητικά και μόνο το 13% διπλώματα. Μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι οι περισσότεροι οργανισμοί προσφέρουν πιστοποιητικά που αναγνωρίζονται από την αγορά εργασίας και θεωρούνται διά βίου μάθηση.

Στη συνέχεια, θεωρήσαμε σκόπιμο να προσδιορίσουμε τον τύπο των μεθοδολογιών διδασκαλίας ανά τύπο οργανισμού. Διαπιστώνουμε ότι η κατηγορία διαλέξεων αναφέρεται πιο συχνά (82%) στο δημόσιο τομέα. Όλες οι άλλες μέθοδοι διδασκαλίας είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιηθούν από τους ιδιωτικούς παρόχους κατάρτισης, όπως τα εργαστήρια (20%) και ακολουθούν μελέτες περίπτωσης και οι εκπαιδευτικές περιηγήσεις.

Εάν παρατηρήσουμε τον τύπο του μαθησιακού υλικού που προσφέρεται μαζί με τα μαθήματα,

η βιβλιογραφία (44%), οι δοκιμές (57%) και τα εγχειρίδια (36%) χρησιμοποιούνται κυρίως για την απόκτηση δεξιοτήτων διαχείρισης, το οπτικοακουστικό υλικό (49%) χρησιμοποιείται στην κατηγορία Καινοτομία και Ψηφιακή, οι ασκήσεις χρησιμοποιούνται σε υψηλότερο ποσοστό για την απόκτηση διαφορετικών ικανοτήτων από αυτές που αναφέραμε, οι προσομοιώσεις (43%) και τα γραφικά (100%) χρησιμοποιούνται κυρίως στην ανάπτυξη διατομεακών δεξιοτήτων.

Οι οργανισμοί αναπτύσσουν τις δεξιότητες διαχείρισης χρησιμοποιώντας ως επί το πλείστον εκπαιδευτικό υλικό εκτός σύνδεσης, ενώ οι ικανότητες στην καινοτομία και το ψηφιακό και τομεακό τομέα ενισχύονται κυρίως με το διαδικτυακό υλικό και πόρους.

Γενικά, οι δημόσιοι πάροχοι κατάρτισης προσφέρουν περισσότερα δια ζώσης μαθήματα, ενώ οι ιδιωτικοί οργανισμοί προτιμούν την διαδικτυακή προσέγγιση.

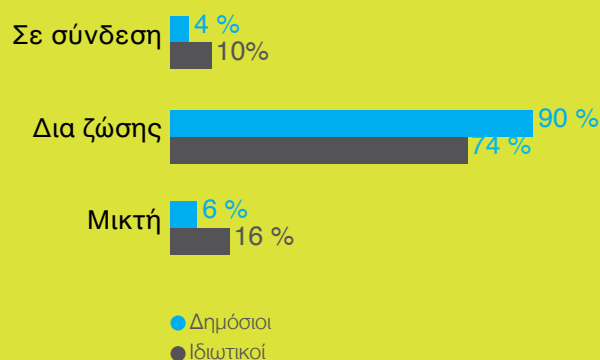
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Κατανομή του πεδίου δεξιοτήτων / ικανοτήτων ανά τύπο μαθησιακού υλικού 1

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ 1	Διαχείριση	Επικοινωνία και μέσα ενπνεύωσης	Καινοτομία και Ψηφιακές	Διατομεακές	Άλλες	Σύνολο
Βιβλιογραφία	45%	7%	2%	22%	24%	100%
Ασκήσεις	26%	23%	6%	13%	32%	100%
Οπτικοακουστικό Υλικό	10%	8%	49%	27%	6%	100%
Δοκιμές	56%	17%	17%	7%	3%	100%
Προσομείωση	17%	17%	13%	43%	10%	100%
Εγχειρίδιο	36%	18%	24%	16%	6%	100%
Γραφικά	0%	0%	0%	100%	0%	100%
Άλλα	32%	17%	17%	21%	13%	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Κατανομή του πεδίου δεξιοτήτων / ικανοτήτων ανά τύπο μαθησιακού υλικού 2

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ 2	Διαχείριση	Επικοινωνία και μέσα ενπνεύωσης	Καινοτομία και Ψηφιακές	Διατομεακές	Άλλες	Σύνολο
Σε σύνδεση	20%	4%	28%	36%	12%	100%
Εκτός σύνδεσης	36%	13%	10%	22%	19%	100%
Μικτό	28%	19%	34%	15%	4%	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ 26. Η κατανομή του τύπου εκπαίδευσης ανά τύπο οργανισμού

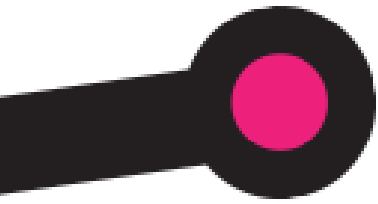


ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι περισσότεροι πάροχοι κατάρτισης είναι εκπαιδευτικά ιδρύματα, πανεπιστήμια και κολέγια. Οι ομάδες-στόχοι που στοχεύουν οι πάροχοι κατάρτισης περιλαμβάνουν γενικά φοιτητές και επαγγελματίες, αλλά τα μαθήματα οργανώνονται για φοιτητές στις περισσότερες περιπτώσεις. Περίπου τα μισά από τα προγράμματα κατάρτισης αφορούν τον τομέα της διαχείρισης και την κατηγορία οργάνωσης. Όσον αφορά το θέμα της κατάρτισης, ανακαλύψαμε ότι τα περισσότερα από τα προγράμματα αφορούν την πολιτιστική κληρονομιά, τον τουρισμό και τη διαμεσολάβηση. Τα προγράμματα κατάρτισης παρέχονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς χρησιμοποιώντας κυρίως την δια ζώσης προσέγγιση και οι περισσότεροι από τους παρόχους χρησιμοποιούν τη βιβλιογραφία ως υποστήριξη για τη διδασκαλία. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το επίπεδο εκπαίδευσης που παρέχεται μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων είναι 6 EQVET. Στις περισσότερες χώρες, τα ιδρύματα που παρέχουν μαθήματα προσφέρουν εκπαιδευτικά πακέτα με κόστος συμμετοχής. Γενικά, τα μαθήματα αναπτύσσουν δεξιότητες και ικανότητες σε τομείς διαχείρισης, διατομεακά, καινοτομίας και ψηφιακών, επικοινωνίας ή μέσων.







ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΩΝ ΣΤΑ ΠΕΔΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κύριος σκοπός της ποσοτικής έρευνας ήταν να εντοπίσει τις δεξιότητες των ειδικών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τουρισμού. Η έρευνα περιελάμβανε τέσσερις κύριες ενότητες: γενικά προσωπικά δεδομένα, εμπειρία στην πολιτιστική κληρονομιά/ στον πολιτισμό και τον τουρισμό, δεξιότητες/ ικανότητες που απαιτούνται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και προηγούμενη κατάρτιση στον πολιτιστικό και πολιτιστικό τουρισμό.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου 2019. Το ερωτηματολόγιο μεταφορτώθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα www.googleforms.com και ήταν διαθέσιμο σε όλες τις γλώσσες της κοινοπραξίας, συμπεριλαμβανομένης της αγγλικής έκδοσης. Οι ερωτηθέντες επιλέχθηκαν από μια λίστα ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα του πολιτισμού / τουρισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς και έλαβαν και ατομική πρόσκληση για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μας.

Η βάση δεδομένων των ειδικών περιελάμβανε επαφές με ενδιαφερόμενους από τους ακόλουθους σχετικούς τομείς: τομέας διαχείρισης και οργάνωσης (επιχειρηματικός σχεδιασμός, ανάπτυξη οργανισμού, επαγγελματική ανάπτυξη προσωπικού), τομέας επικοινωνίας και μέσων (ανάπτυξη κοινού, ανάλυση αναγκών πελατών, στρατηγική μέσων/ επικοινωνίας), τομέας καινοτομίας (εφαρμογή στρατηγικής ΤΠ · εσωτερική ανάπτυξη συστημάτων, εφαρμογών, δεξιοτήτων, εκπαιδευτικό τμήμα) και διατομεακός τομέας (δημιουργικές βιομηχανίες, καλλιτέχνες, φορείς πολιτιστικού τουρισμού, άλλες ΜΜΕ ή νεοσύστατες επιχειρήσεις, εκπαιδευτικοί φορείς).

Ο σύνδεσμος με το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε από κάθε εταίρο του έργου σε σχετικούς ερωτηθέντες από τις 28 χώρες της ΕΕ, σύμφωνα με τους κύριους στόχους του έργου και τις ομαδικές συζητήσεις.

Οι απαντήσεις συλλέχθηκαν από τις ακόλουθες χώρες ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Η κατανομή των απαντήσεων ανά χώρα (ερωτηματολόγιο)

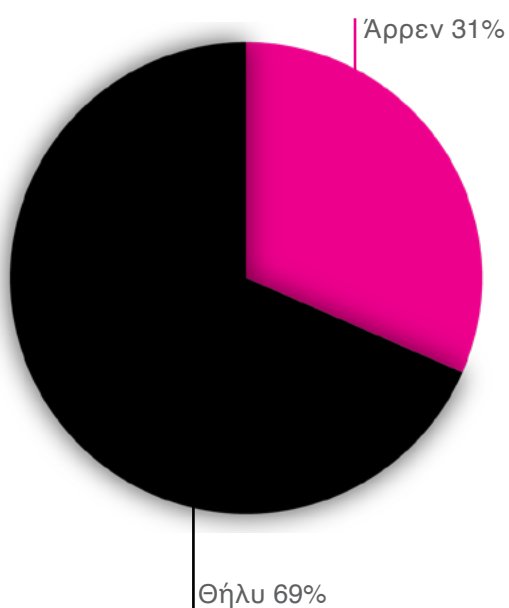
ΧΩΡΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΒΕΛΓΙΟ	95
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	40
ΕΛΛΑΔΑ	36
ΙΤΑΛΙΑ	30
ΙΣΠΑΝΙΑ	26
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	23
ΟΛΑΝΔΙΑ	10
ΜΑΛΤΑ	5
ΑΥΣΤΡΙΑ	3
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1
Σύνολο	271

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

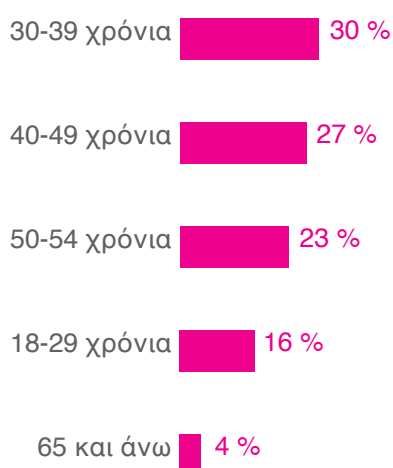
Από όλους τους ερωτηθέντες της μελέτης μας, οι περισσότεροι από τους μισούς (69%) είναι γυναίκες και το 31% είναι άνδρες. Σε γενικές γραμμές, οι γυναίκες συμμετέχουν συχνότερα σε τομείς πολιτιστικής και πολιτιστικής δραστηριότητας, όπως δείχνει η έρευνά μας.

Όσον αφορά το ηλικιακό τμήμα των ερωτηθέντων, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες είναι στην ηλικιακή κατηγορία 30-39 ετών (30%) και 27% στην ηλικιακή κατηγορία 40-49 ετών. Μόνο το 16% των ερωτηθέντων είναι ηλικίας 18-29 ετών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 27. Η κατανομή των ερωτηθέντων ανά φύλο



ΓΡΑΦΗΜΑ 28. Η κατανομή των ερωτηθέντων ανά ηλικία





ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πτυχίο	97%
Πιστοποιητικό	2%
Τίποτα	1%
Σύνολο	100%

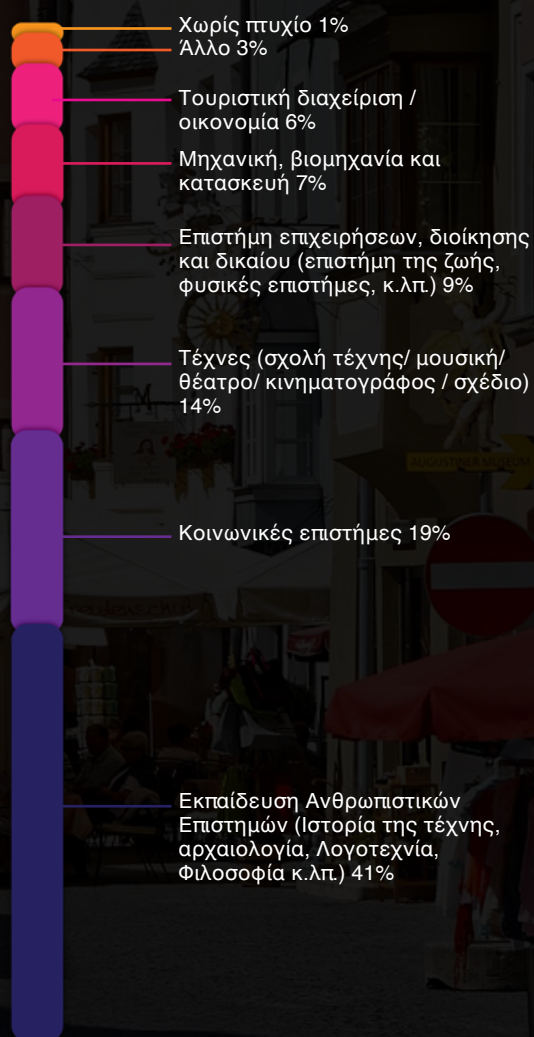
ΓΡΑΦΗΜΑ 29. Η κατανομή των ερωτηθέντων κατά απασχόληση

Συγκεκριμένα επαγγέλματα 20%



Κοινές λειτουργίες 80%

ΓΡΑΦΗΜΑ 30. Η κατανομή των ερωτηθέντων ανά τομέα διπλώματος / πτυχίου



Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης, η πλειονότητα των ερωτηθέντων ανέφερε ότι έχουν πτυχίο. Μόνο το 1% των ερωτηθέντων δεν έχουν πτυχίο ή άλλο είδος πιστοποιητικού. Όσον αφορά τους παρόχους πτυχίων ή πιστοποιητικών, οι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι το έχουν αποκτήσει από πανεπιστήμια ή από κάθε είδους διαπιστευμένα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το αντικείμενο του πτυχίου ή του πιστοποιητικού είναι σε εξειδικευμένους τομείς (πολιτισμός, πολιτιστική κληρονομιά, τουρισμός, μουσειολογία και ούτω καθεξής). Από εκείνους που έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό δίπλωμα, οι περισσότεροι έχουν ένα δίπλωμα στους τομείς που σχετίζονται με τον πολιτισμό, τον τουρισμό, την επικοινωνία, την πολιτιστική διαχείριση, την αρχαιολογία, τις μουσειακές μελέτες, την ιστορία ή την τέχνη.

Όσον αφορά την κατανομή των ερωτηθέντων ανά επαγγελματική δραστηριότητα, οι περισσότεροι από αυτούς (80%) ανήκουν στην κατηγορία των κοινών λειτουργιών. Για παράδειγμα, οι κοινές λειτουργίες περιλαμβάνουν (σύμφωνα με τον κατάλογο επαγγελμάτων της NACE1): Διευθυντές έρευνας και ανάπτυξης, Διευθύνοντες σύμβουλοι και διευθυντικά στελέχη, Διευθυντές διαφήμισης και δημοσίων σχέσεων, καθηγητές πανεπιστημίου και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επαγγελματίες διαφήμισης και μάρκετινγκ, μη ταξινομημένοι επαγγελματίες καλλιτεχνών και πολιτιστικών συνεργατών και ούτω καθεξής. Ο κατάλογος συγκεκριμένων επαγγελμάτων περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: Εικαστικούς καλλιτέχνες, Αρχιτέκτονες και επιμελητές, Ταξιδιωτικούς οδηγούς, Αρχιτέκτονες και επιμελητές, Ηθοποιούς, Αρχιτέκτονες κτιρίων και ούτω καθεξής.

Όσον αφορά την εξειδίκευση των ερωτηθέντων ανά τομέα, η πλειοψηφία τους έχει αξιοσημείωτη εμπειρία σε πολλούς τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς, του πολιτισμού και του τουρισμού. Οι ερωτηθέντες έχουν εμπειρία σε πολιτιστικά ή τουριστικά έργα αφιερωμένα στο ευρύ κοινό, σε εκθέσεις μουσείων, στη διαχείριση πολιτιστικών έργων που απευθύνονται σε εφήβους και άλλες ηλικιακές ομάδες, σε δημόσιες εργασίες, σε ταξίδια πολιτιστικής κληρονομιάς και ξενάγησης, εκπαιδευτικά προγράμματα μουσειολογίας, σχεδιαστές πολιτιστικών εκδηλώσεων, επικοινωνίας κ.λπ.

¹ https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf

Η κατανομή των ερωτηθέντων ανά τομέα πτυχίου ή διπλώματος δείχνει ότι σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες αποφοίτησαν στον τομέα της Ανθρωπιστικής Εκπαίδευσης (41%), το 19% στις Κοινωνικές Επιστήμες και το 14% στις Τέχνες. Μόνο το 6% των ερωτηθέντων έχουν πτυχίο στον τομέα της Τουριστικής διαχείρισης / οικονομίας.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ/ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Σε αυτήν την ενότητα θα παρουσιάσουμε ορισμένα δεδομένα σχετικά με την εμπειρία στον πολιτισμό/ πολιτιστική κληρονομιά/ τουρισμό. Πάνω από το 40% των ερωτηθέντων μας είναι υπάλληλοι, το 29% από αυτούς έχουν διοικητική θέση και το 11% είναι συνεργάτες. Μόνο το 1% των ερωτηθέντων συμμετέχουν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 31. Η κατανομή των ερωτηθέντων ανά ρόλο εργασίας

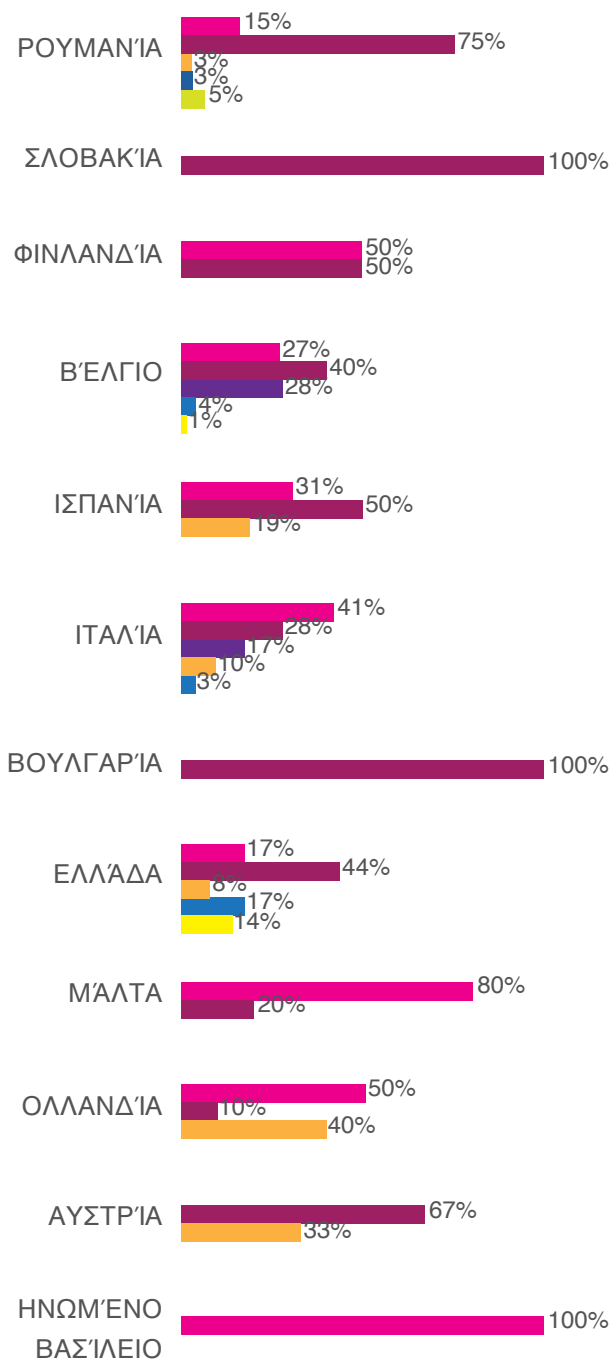


Το γράφημα 32 παρουσιάζει την κατανομή των ερωτηθέντων ανά ρόλο/ εργασία εντός του οργανισμού για κάθε χώρα του δείγματος.

Για τις επόμενες αναλύσεις των ερωτηθέντων που ειδικεύονται στη δική τους επαγγελματική δραστηριότητα χρησιμοποιήσαμε τις απαντήσεις από τους ερωτηθέντες όπως ανέφεραν. Η

πλειοψηφία έχει εμπειρία σε πολιτιστική κληρονομιά, αρχαιολογία, μανάτζμεντ, διαχείριση του τουρισμού και διαχείριση έργων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 32. Η εργασία/ ο ρόλος των ερωτηθέντων εντός του οργανισμού/ ιδρύματος ανά χώρα



- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
- ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ
- ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
- ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ
- ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
- ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΣ
- ΑΛΛΟ

Διοργάνωση ιστορικών εκθέσεων, αρχαιολόγος

Σχεδιαστής πολιτιστικών εκδηλώσεων

Γεωγράφος

Μάρκετινγκ και μάρκα

Πολιτιστική διαχείριση

Πολιτιστική Κληρονομιά & Βιωσιμότητα - Συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε πρακτικές κληρονομιάς

Συντονισμός δραστηριοτήτων και δυναμικοποίηση του δικτύου

Αρχαιολογία, επικοινωνία, ψηφιακή επικοινωνία, μάρκετινγκ, κοινωνικά μέσα

Δραματοουργία, διαδραστικότητα, συν-δημιουργία, συντονισμός καλλιτεχνικής έρευνας, διαχείριση έργων

Εκπαίδευση επαγγελματιών των μουσείων

Ερευνητής

Τουρισμός, εκπαίδευση, επιχειρηματικότητα και ευρωπαϊκά έργα

Τουριστική διαχείριση τοποθεσιών κληρονομιάς και ανάλυση δεδομένων

Πολιτιστική κληρονομιά, ιστορία τέχνης, μουσειολογία, πολιτιστικός τουρισμός

Μάρκετινγκ τουρισμού κληρονομιάς

Συντακτική διεύθυνση και έργα αρχιτεκτονικής

Εκπαίδευση σε μουσεία, εργαστήρια, ξεναγήσεις στη Μαδρίτη, μαθήματα διδασκαλίας στην ιστορία της τέχνης, συλλεκτικά αντικείμενα και ιστορία της μόδας.

Γενική και τοπική πολιτική πολιτισμού

Συντονισμός, υποστήριξη και απόδοση από την πολιτική που αφορά την ακίνητη κληρονομιά

Ειδική φροντίδα μνημείων

Διαδικτυακή επικοινωνία

Εικαστικές Τέχνες, Σχεδιασμός και Αρχιτεκτονική

Τουριστικός εμπειρογνώμονας επικοινωνίας

Οδηγός και διευθυντής

Εκπαίδευση οδηγού

Ταξίδια κληρονομιάς

Εργαστήρια, Εκπαίδευση, Κληρονομιά για μαθητές, Πρακτικές γνώσεις

Πολιτιστικός προγραμματισμός, έλεγχος διαχείρισης, στρατηγικός σχεδιασμός συγκέντρωσης χρημάτων, διαχείριση δραστηριοτήτων συγκέντρωσης κεφαλαίων, διοργάνωση εκδηλώσεων, δραστηριότητες παρακολούθησης και επιστροφής

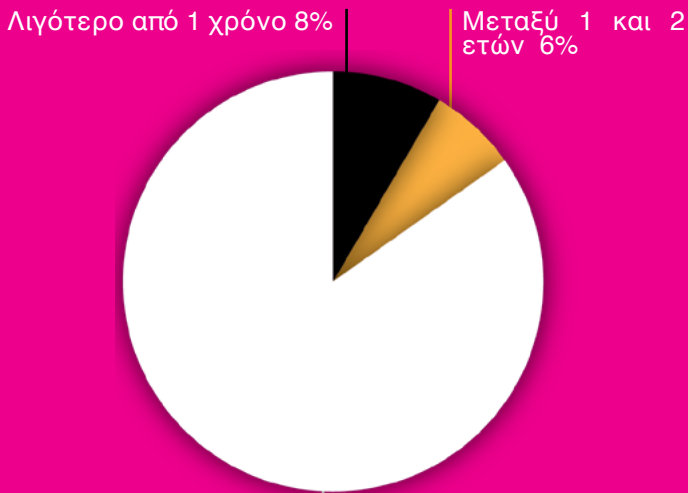
Διαχείριση πολιτιστικών έργων

Υπεύθυνος έργου, εκπρόσωπος συστήματος ποιότητας, τουριστικός οδηγός, περιβαλλοντικός εκπαιδευτικός

Επικεφαλής θεατρικών-καλλιτεχνικών έργων, τουριστικός οδηγός, συγγραφέας δοκιμίων

Επαγγελματικά στούντιο (αρχιτεκτονική), πολιτιστικοί σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αστικής αναγέννησης και στον καλλιτεχνικό τομέα

ΓΡΑΦΗΜΑ 33. Η κατανομή των ερωτηθέντων από την εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα του πολιτισμού / τουρισμού



Περισσότερα από 2 χρόνια 86%

Πάνω από το 86% των ερωτηθέντων έχουν περισσότερα από 2 χρόνια εξειδίκευσης στον τομέα του πολιτισμού ή του τουρισμού.

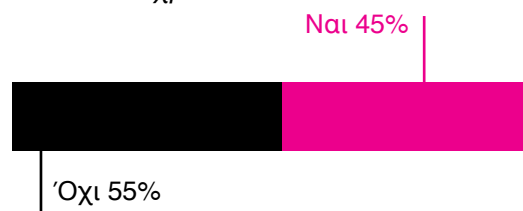
Η πλειονότητα των ερωτηθέντων έχουν περισσότερα από δύο χρόνια στον τομέα του πολιτισμού/ τουρισμού. Η Αυστρία, η Ελλάδα, η Ρουμανία, το Βέλγιο και η Ιταλία διαθέτουν εμπειρογνώμονες με λιγότερο από ένα έτος στον τομέα του πολιτισμού / τουρισμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Ο αριθμός των ετών εμπειρίας στον τομέα του πολιτισμού / τουρισμού ανά χώρα

ΧΩΡΑ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΧΡΟΝΟ	ΜΕΤΑΞΥ 1 ΚΑΙ 2 ΕΤΩΝ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 2 ΧΡΟΝΙΑ
ΣΥΧΝΟΤΗΤΕΣ / ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ			
Ρουμανία	10% (4)	10% (4)	80% (32)
Σλοβακία	-	-	100% (2)
Ισπανία	-	8% (2)	92% (24)
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	100% (1)
Αυστρία	33% (1)	-	67% (2)
Βέλγιο	5% (5)	4% (4)	91% (86)
Βουλγαρία	-	-	100% (1)
Φινλανδία	-	-	100% (2)
Ελλάδα	28% (10)	8% (3)	64% (23)
Ιταλία	3% (1)	7% (2)	90% (27)
Μάλτα	-	20% (1)	80% (4)
Ολλανδία	-	-	100% (10)
Γερμανία	5% (1)	5% (1)	90% (18)

Πάνω από το 50% των ερωτηθέντων δεν έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα κατάρτισης στον τομέα της κληρονομιάς τα τελευταία 3 χρόνια.

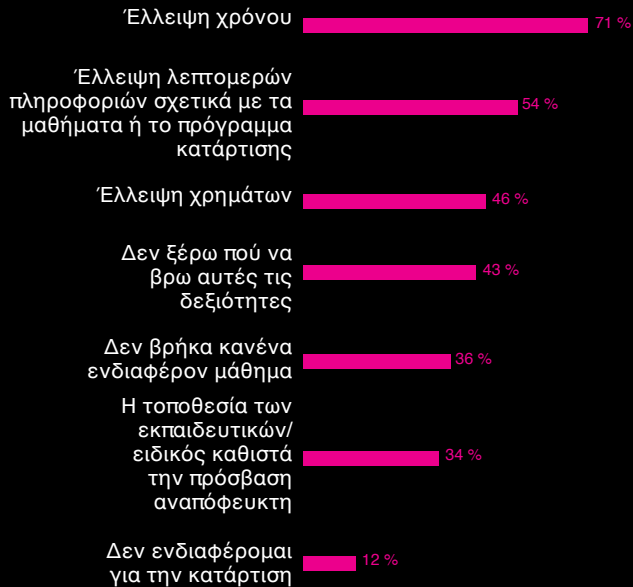
ΓΡΑΦΗΜΑ 34. Η συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης στην κληρονομιά τα τελευταία 3 χρόνια



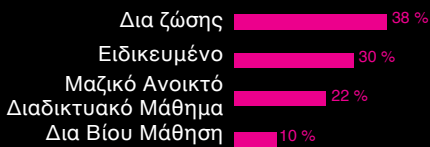
Όσον αφορά τα κύρια εμπόδια για τους ερωτηθέντες που δεν έχουν συμμετάσχει σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, τα πιο συχνά αναφερόμενα είναι: η έλλειψη χρόνου, η έλλειψη λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα μαθήματα και το πρόγραμμα κατάρτισης, η έλλειψη χρημάτων ή το ότι δεν γνώριζαν πού να τα αναζητήσουν δεξιότητες. Μόνο το 12% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι δεν ενδιαφερόταν να συμμετάσχουν σε πρόγραμμα κατάρτισης.



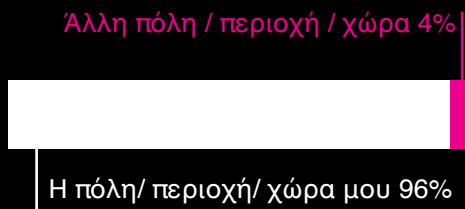
ΓΡΑΦΗΜΑ 35. Τα κύρια εμπόδια για την παρακολούθηση ενός προγράμματος κατάρτισης τα τελευταία 3 χρόνια



ΓΡΑΦΗΜΑ 36. Ο τύπος των προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολούθησαν οι ερωτηθέντες



ΓΡΑΦΗΜΑ 37. Ο τύπος των προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολούθησαν οι ερωτηθέντες



Η πλειονότητα των ερωτηθέντων συμμετείχε σε δια ζώσης προγράμματα κατάρτισης (38%). Μόνο το 30% των ερωτηθέντων απέκτησε περισσότερες πληροφορίες ή συγκεκριμένες δεξιότητες μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης.

Πάνω από το 90% των ερωτηθέντων συμμετείχαν σε προγράμματα κατάρτισης στη δική τους πόλη, χώρα ή περιοχή. Μόνο το 4% των ειδικών επέλεξαν να συμμετάσχουν σε προγράμματα κατάρτισης εκτός της πόλης ή της περιοχής τους. Ένας από τους λόγους θα ήταν το κόστος κατάρτισης σε μια ξένη χώρα.

Το κύριο θέμα των προγραμμάτων κατάρτισης που παρακολούθησαν και αναφέρθηκαν από τους ερωτηθέντες είναι:

Μουσειογράφος και μουσειολογία	→ Αποκατάσταση σε πίνακες ζωγραφικής	Διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω της αισθητηριακής ιστορίας και της μνήμης.
→ Ενημέρωση αρχαιολογικών ευρημάτων και αποκατάστασης κληρονομιάς	→ Θρησκευτική κληρονομιά	Διαχείριση πολιτιστικών αγαθών
→ Unesco Conferential, εκπαίδευση από το FARIO, Tourism Flanders	→ Δημόσια εργασία: οικογένειες και επισκέψεις σε μουσεία	→ Διαχείριση ακίνητης κληρονομιάς
→ Εκπαιδευτική Ακαδημία του Προγράμματος Πολιτιστικών Διαδρομών, που οργανώνεται από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Πολιτιστικών Διαδρομών	→ Επάγγελμα της σύγχρονης τέχνης	→ Αρχαία τεκμηρίωση διαχείρισης
→ Διαχείριση χρόνου, επίλυση συγκρούσεων και διαπραγματεύσεις.	→ «Μουσείο και παιδί»	→ Διάλογος και συνεργασία με φορείς λήψης αποφάσεων
→ Στόχευση λειτουργίας κοινού	→ Μu.SA MOOC * Βασικές Ψηφιακές Δεξιότητες για Επαγγελματίες Μουσείων*	→ Μαθαίνοντας σε μουσείο
→ Αφηγήσεις	→ Μu.SA MOOC * Βασικές Ψηφιακές Δεξιότητες για Επαγγελματίες Μουσείων*	→ Ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
→ ειδικό μάθημα αρχαιοτέχνης	→ Εκπαίδευση μέσων για την Αρχαιολογία	→ Ιστορία της τέχνης και διαχείριση πολιτιστικών αγαθών
→ Κοινωνικά μέσα και πολιτιστική διαχείριση	Μάρκετινγκ στον πολιτιστικό τουρισμό, Πολιτιστικός τουρισμός	→ Ιστορικό κράνος της Ευρώπης
→ Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς	Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς	πολιτιστική κληρονομιά - έννοιες
→ Κοινωνική κουλτούρα / ψηφιακές δεξιότητες	→ Διαχείριση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς	→ Ηλεκτρονικό μάθημα κοινωνικής δέσμευσης
→ Έρανο και ακίνητη κληρονομιά	→ Μu.SA MOOC * Βασικές Ψηφιακές Δεξιότητες για Επαγγελματίες Μουσείων*	→ Οδηγός τουρισμού εκπαίδευσης
→ Ιδρύματα μελετών μουσείων	→ Οικολογικά μέτρα στην κληρονομιά	→ Εκπαίδευση σε CH / εκπαιδευτικό εργαστήριο
→ Οικογενειακή κληρονομιά	→ Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων	→ Εκπαίδευση και διαμεσολάβηση σε μουσεία
→ επικοινωνία και εκπαίδευση	→ Εξυπηρέτηση πελατών	→ Εκπαίδευση Adlib, κληρονομιά τράπεζας δεδομένων εγγραφής
→ Βασικές δεξιότητες στη διαχείριση μουσείων	→ Εμπειρογώμονες έργων τέχνης και ιστορικών μνημείων	→ Πολιτιστικό μάρκετινγκ
→ Πρόσβαση στον πολιτισμό και την κληρονομιά, Διατήρηση	→ Στρατηγικές σχεδιασμός	→ Προσέγγιση συγκεκριμένων ομάδων
→ Συγκέντρωση χρημάτων		

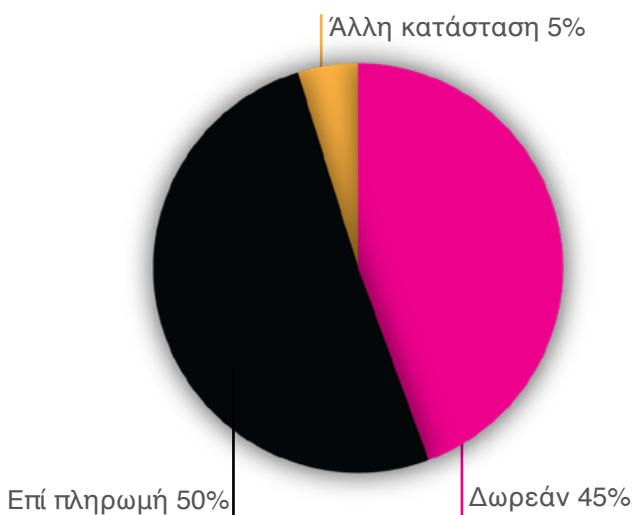
Οι μισοί από τους ερωτηθέντες πλήρωσαν για το μάθημα που έχουν συμμετάσχει. Σχεδόν οι μισοί (45%) συμμετείχαν δωρεάν και 5% συμμετείχαν υπό άλλους συγκεκριμένους όρους (π.χ. μερική πληρωμή από τους ερωτηθέντες, επιλεγμένοι με επαγγελματικά κριτήρια).

Ερωτηθέντες στο τι εκτιμούν σε ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο, το 94% από αυτούς ανέφεραν ότι εκτιμούν να μιλούν με τους ειδικούς, το 90% ανέφεραν μελέτες περιπτώσεων, το 86% εκτιμούν να μοιραστούν την εμπειρία τους με συνομηλίκους τους, το 80% προτιμούν τις επισκέψεις μελέτης και το 77% εκτιμούν τις συνεδρίες.

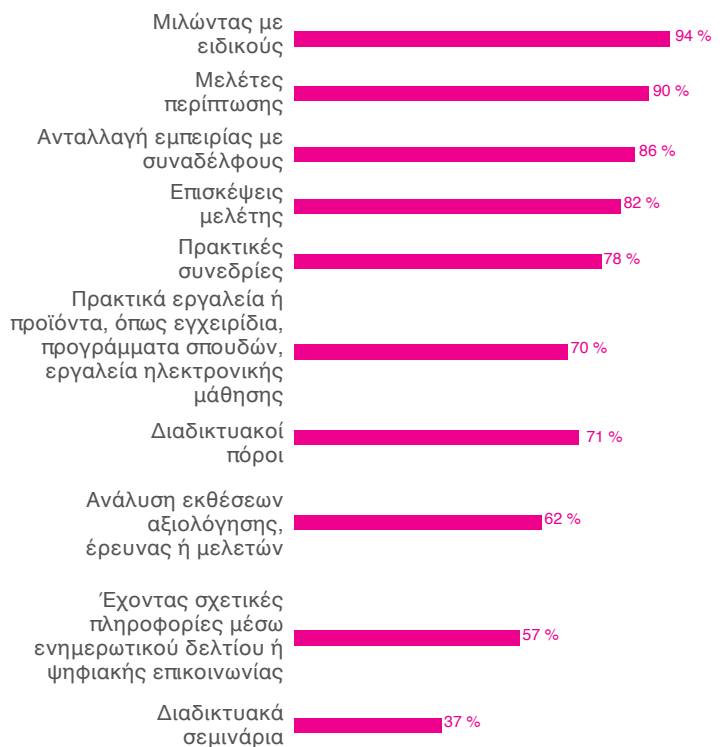
Οι ερωτηθέντες προτιμούν το σεμινάριο ως πρώτη επιλογή μάθησης. Ως δεύτερη επιλογή επέλεξαν εργαστήριο και ως τρίτη επιλογή επέλεξαν ως τύπο μάθησης την ημερίδα.

Όσον αφορά την κατανομή των απαντήσεων από τη χώρα της κοινοπραξίας, στην Ιταλία το 67% των εμπειρογνομόνων που απάντησαν στη μελέτη μας θεωρούν ότι η τυπική τους εκπαίδευση είναι επαρκής, το 69% στην Ισπανία, το 57% στο Βέλγιο και το 50% στη Ρουμανία. Στην Ελλάδα περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (53%) θεωρούν ότι η τυπική εκπαίδευση δεν επαρκεί.

ΓΡΑΦΗΜΑ 38. Ο τύπος πληρωμής των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παρακολούθησαν οι ερωτηθέντες



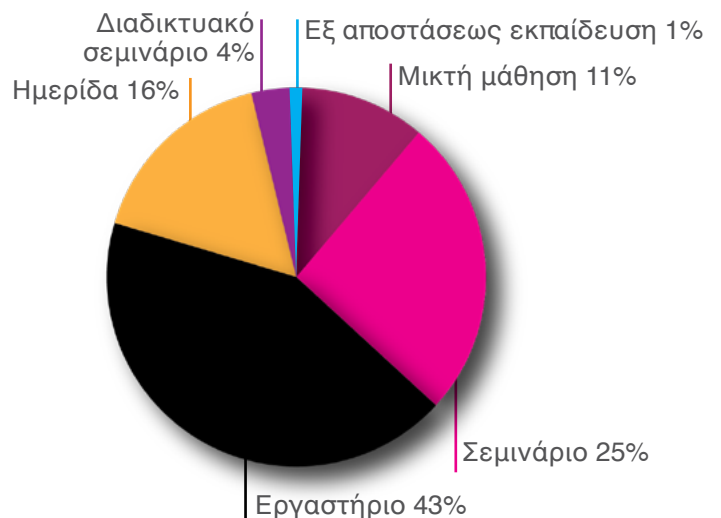
ΓΡΑΦΗΜΑ 39. Οι πιο εκτιμημένες πτυχές ενός μαθήματος κατάρτισης



ΓΡΑΦΗΜΑ 40. Η προτίμηση για τον τύπο της μάθησης, πρώτη επιλογή



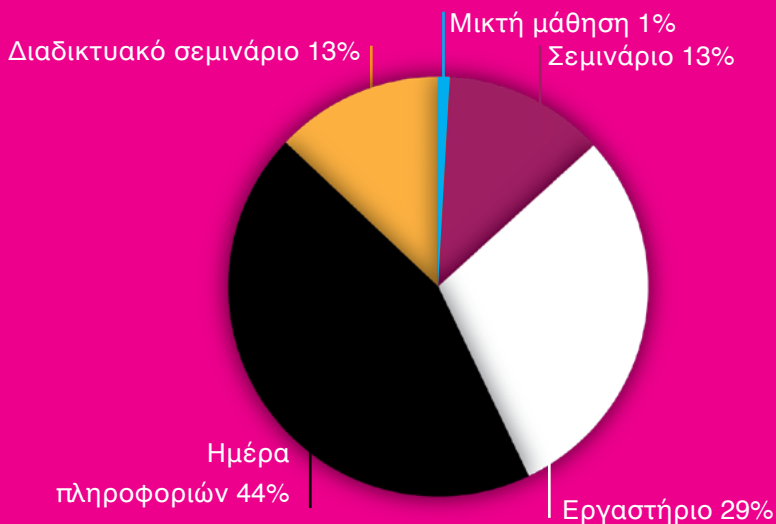
ΓΡΑΦΗΜΑ 41. Η προτίμηση για τον τύπο της μάθησης, δεύτερη επιλογή



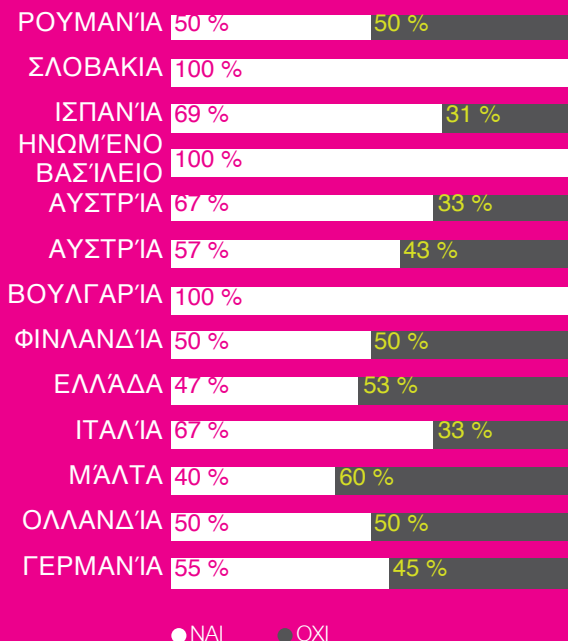
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ/ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Διαπιστώνουμε ότι οι ειδικοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού/ της πολιτιστικής κληρονομιάς ή του τουρισμού θεωρούν ότι οι πιο σχετικές δεξιότητες για τη δραστηριότητά τους είναι: οι δεξιότητες επικοινωνίας (96%), οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων (94%), η ευελιξία και προσαρμογή (91%) ή η δημιουργικότητα και η εννοιολογική ικανότητα (89%). Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι οριζόντιες δεξιότητες είναι πολύ σημαντικές για αυτό το είδος επαγγελματικής δραστηριότητας.

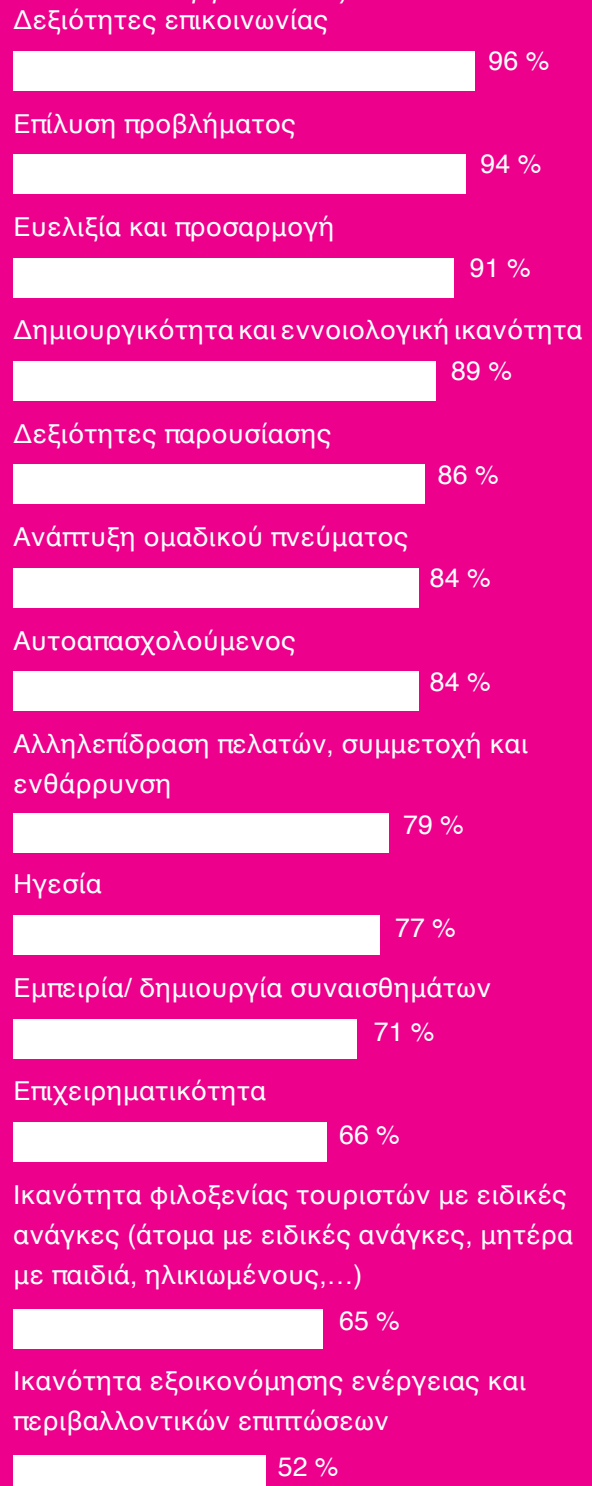
ΓΡΑΦΗΜΑ 42. Η προτίμηση για τον τύπο της μάθησης, τρίτη επιλογή



ΓΡΑΦΗΜΑ 43. Η κατανομή των ερωτηθέντων που θεωρούν την επίσημη εκπαίδευση επαρκή ανά χώρα



ΓΡΑΦΗΜΑ 44. Η αξιολόγηση των ερωτηθέντων σχετικά με τις πιο σημαντικές οριζόντιες δεξιότητες στην εργασία τους



Ζητήσαμε από τους ερωτηθέντες ποιες είναι οι καταλληλότερες τεχνικές για να αποκτήσουν πρόσθετες γνώσεις. Διαπιστώσαμε ότι για την πλειονότητα των ερωτηθέντων, οι οδηγοί καλών πρακτικών ή οι μελέτες περιπτώσεων και η συνάντηση με ειδικούς είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για να αποκτήσουν περισσότερες πληροφορίες. Για το 77% των ερωτηθέντων ένα πρακτικό εργαλείο είναι πιο χρήσιμο και μόνο το

56% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι οι εκθέσεις αξιολόγησης είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να αποκτήσουν γνώσεις.

Για τον τομέα Προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 76% των ερωτηθέντων πρέπει να βελτιώσει τις δεξιότητες προσέγγισης και συμμετοχής στην κοινότητα, το 72% πρέπει να βελτιώσει τις δεξιότητες δημιουργίας δικτύων, το 66% τις δεξιότητες μάρκετινγκ και το 63% τις δεξιότητες κοινωνικών μέσων.

Για τον τομέα Αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 76% θα ήθελε να βελτιώσει τις δεξιότητες συμμετοχής στην κοινότητα και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν άτομα διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων, 64% δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων και 61% δεξιότητες παρουσίασης.

Για τον τομέα Εκμετάλλευσης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το 78% των ερωτηθέντων θέλει να βελτιώσει την τεχνογνωσία στην καινοτομία δεξιοτήτων, το 76% τις δεξιότητες κοινότητας και επιμέλειας, το 66% τις δεξιότητες διαχείρισης και το 58% τις χρηματοδοτικές δεξιότητες.

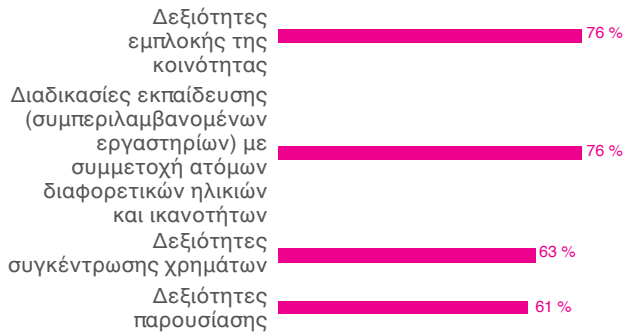
ΓΡΑΦΗΜΑ 45. Τα χρήσιμα εργαλεία για την απόκτηση πρόσθετων γνώσεων



ΓΡΑΦΗΜΑ 46. Οι ανάγκες για δεξιότητες στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς



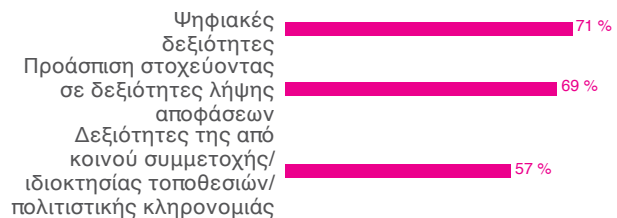
ΓΡΑΦΗΜΑ 47. Οι ανάγκες για δεξιότητες στην αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς



ΓΡΑΦΗΜΑ 48. Οι ανάγκες για δεξιότητες στην εκμετάλλευση της πολιτιστικής κληρονομιάς



ΓΡΑΦΗΜΑ 49. Οι ανάγκες για δεξιότητες στη διαμεσολάβηση και την ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς



Για τον τομέα Διαμεσολάβησης και Διερμηνείας, το 71% των ερωτηθέντων μας θέλει να βελτιώσει τις ψηφιακές δεξιότητές τους, το 69% να βελτιώσει τις δεξιότητες υπεράσπισης και λήψης αποφάσεων και το 57% τις δεξιότητες συνιδιοκτησίας ιστοτόπων / κληρονομιάς.

Για την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι πιο σημαντικές δεξιότητες είναι: οι δεξιότητες Δημοσίων σχέσεων για την Ισπανία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα, οι δεξιότητες Μάρκετινγκ στη Ρουμανία, Ελλάδα και Ιταλία, οι δεξιότητες Κοινωνικών μέσων στη Ρουμανία, Ισπανία και Ελλάδα, οι δεξιότητες Προσβασιμότητας απαιτούνται στη Ρουμανία, την Ελλάδα και την Ιταλία, οι δεξιότητες Δημιουργίας δικτύων στην Ισπανία, το Βέλγιο και την Ιταλία και δεξιότητες Προσέγγισης/ εμπλοκής της κοινότητας στην Ιταλία, τη Ρουμανία, την Ελλάδα και το Βέλγιο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Οι ανάγκες για δεξιότητες στην προώθηση της κληρονομιάς ανά χώρα

ΧΩΡΑ <i>Συχνότητες / Περιπτώσεις</i>	Δεξιότητες παρουσίασης	Δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων	Δεξιότητες εμπλοκής της κοινότητας	Διαδικασίες εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων εργαστηρίων με συμμετοχή ατόμων διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων)
Ρουμανία	83% (33)	77% (31)	83% (33)	90% (36)
Σλοβακία	100% (2)	50% (1)	100% (2)	100% (2)
Ισπανία	69% (18)	58% (15)	81% (21)	77% (20)
Ηνωμένο Βασίλειο	0%	100% (1)	0%	100% (1)
Αυστρία	33% (1)	100% (3)	100% (3)	67% (2)
Βέλγιο	52% (49)	44% (42)	78% (74)	74% (70)
Βουλγαρία	100% (1)	100% (1)	100% (1)	100% (1)
Φινλανδία	100% (2)	50% (1)	50% (1)	100% (2)
Ελλάδα	67% (24)	83% (30)	64% (23)	81% (29)
Ιταλία	50% (15)	83% (25)	87% (26)	63% (19)
Μάλτα	100% (5)	60% (3)	80% (4)	80% (4)
Ολλανδία	30% (3)	60% (6)	30% (3)	60% (6)
Γερμανία	50% (10)	55% (11)	65% (13)	75% (15)

Για την Εκμετάλλευση της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι απαραίτητες δεξιότητες είναι: η Τεχνογνωσία για την καινοτομία δεξιοτήτων και οι δεξιότητες Επιμέλειας της κοινότητας για τη Ρουμανία, Ισπανία και στο Βέλγιο, Ελλάδα, η Τεχνογνωσία για την καινοτομία δεξιοτήτων, οι Επιχειρηματικές δεξιότητες και οι δεξιότητες Διαχείρισης στην Ιταλία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Οι ανάγκες για δεξιότητες στην εκμετάλλευση της πολιτιστικής κληρονομιάς ανά χώρα

ΧΩΡΑ <i>Συχνότητες / Περιπτώσεις</i>	Δεξιότητες διαχείρισης	Δεξιότητες χρηματοδότησης	Επιχειρηματικές δεξιότητες	Τεχνογνωσία για την καινοτομία δεξιοτήτων	Ικανότητες επιμέλειας της κοινότητας
Ρουμανία	78% (31)	67% (27)	70% (28)	80% (32)	77% (31)
Σλοβακία	50% (1)	50% (1)	50% (1)	50% (1)	50% (1)
Ισπανία	62% (16)	62% (16)	54% (24)	81% (21)	73% (19)
Ηνωμένο Βασίλειο	100% (1)	100% (1)	100% (1)	100% (1)	100% (1)
Αυστρία	67% (2)	67% (2)	67% (2)	100% (3)	33% (1)
Βέλγιο	52% (49)	38% (36)	32% (30)	75% (71)	78% (74)
Βουλγαρία	100% (1)	100% (1)	0%	100% (1)	100% (1)
Φινλανδία	100% (2)	50% (1)	100% (2)	100% (2)	50% (1)
Ελλάδα	86% (31)	83% (30)	72% (26)	75% (27)	89% (32)
Ιταλία	73% (22)	70% (21)	73% (22)	76% (23)	70% (21)
Μάλτα	100% (5)	80% (4)	100% (5)	100% (5)	80% (4)
Ολλανδία	50% (5)	60% (6)	60% (6)	90% (9)	60% (6)
Γερμανία	45% (9)	55% (11)	45% (9)	85% (17)	45% (9)

* Υπολογίστηκαν μόνο οι απαντήσεις «ναι»

Για τη Διαμεσολάβηση και τη Διερμηνεία της Κληρονομιάς, οι απαραίτητες δεξιότητες είναι: οι Ψηφιακές δεξιότητες στη Ρουμανία, την Ισπανία και την Ελλάδα, οι δεξιότητες από κοινού συμμετοχής/ ιδιοκτησίας τοποθεσιών/ πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία, η Προάσπιση που στοχεύει σε δεξιότητες λήψης αποφάσεων στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Οι ανάγκες για δεξιότητες στη διαμεσολάβηση και την ερμηνεία της κληρονομιάς ανά χώρα

Συχνότητες / Περιπτώσεις	Ψηφιακές δεξιότητες	ιδιοκτησίας τοποθεσιών/ πολιτιστικής κληρονομιάς	στοχεύει σε δεξιότητες λήψης αποφάσεων
Ρουμανία	78% (31)	67% (27)	60% (24)
Σλοβακία	50% (1)	50% (1)	100% (2)
Ισπανία	77% (20)	65% (17)	73% (19)
Ηνωμένο Βασίλειο	100% (1)	100% (1)	100% (1)
Αυστρία	33% (1)	33% (1)	33% (1)
Βέλγιο	67% (64)	41% (39)	62% (59)
Βουλγαρία	0%	100% (1)	100% (1)
Φινλανδία	50% (1)	0%	50% (1)
Ελλάδα	75% (27)	81% (29)	86% (31)
Ιταλία	70% (21)	70% (21)	83% (25)
Μάλτα	80% (4)	80% (4)	60% (3)
Ολλανδία	70% (7)	30% (3)	60% (6)
Γερμανία	70% (14)	45% (9)	55% (11)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά την ηλικιακή κατανομή των ερωτηθέντων, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες είναι άνω των 30 ετών και η λιγότερο αντιπροσωπευόμενη ηλικιακή ομάδα είναι κάτω των 30 ετών, επίσης, είναι πιο συχνές οι απαντήσεις από γυναίκες. Όσον αφορά στο επίπεδο της εκπαίδευσης, η πλειονότητα των ερωτηθέντων έχει πτυχίο, ενώ λίγοι δεν έχουν πτυχίο ή άλλο είδος πιστοποίησης. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες ανήκουν σε επαγγέλματα που περιλαμβάνονται στην κατηγορία της κοινής λειτουργίας και σχεδόν οι μισοί από τους ερωτηθέντες αποφοίτησαν από τον Εκπαιδευτικό τομέα των Ανθρωπιστικών Σπουδών. Πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες δεν έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς τα τελευταία 3 χρόνια και η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει εμπειρία άνω των δύο ετών στον τομέα του πολιτισμού/ τουρισμού.

Το ποσοστό εκείνων που θεωρούν ότι η επίσημη εκπαίδευση είναι ικανοποιητική ή αρκετή για τη

δουλειά τους είναι ελαφρώς υψηλότερο από το μισό. Όσον αφορά τις πιο σημαντικές δεξιότητες/ ικανότητες, εντοπίσαμε τα ακόλουθα αποτελέσματα: διαχείριση έργων, δημόσιες σχέσεις, εμπλοκή κοινού και ανάπτυξη, «συλλογή δεδομένων», «ανάλυση δεδομένων», χρήση υπολογιστή.

Για τον Τομέα Προώθησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες πρέπει να βελτιώσουν τις δεξιότητες προσέγγισης και συμμετοχής της κοινότητας, για τον τομέα Αξιοποίησης κληρονομιάς, θα ήθελαν να βελτιώσουν τις δεξιότητες εμπλοκής στην κοινότητα και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν άτομα διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων, για τον τομέα Εκμετάλλευσης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θέλουν να βελτιώσουν την τεχνογνωσία για την καινοτομία δεξιοτήτων και για τον τομέα Διαμεσολάβησης και Διερμηνείας, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θέλουν να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες.



ΠΡΟΦΙΛ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κύριος σκοπός του ποιοτικού σταδίου αυτής της έρευνας ήταν να συμπληρώσει τα δεδομένα της έρευνας και να δημιουργήσει μια βαθύτερη γνώση σχετικά με τις δεξιότητες που απαιτούνται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση στις αναδυόμενες ανάγκες και τάσεις. Οι πληροφορίες που συλλέγονται θα παρέχουν στους εταίρους τα απαραίτητα δεδομένα για την ανάπτυξη μαθημάτων κατάρτισης τα οποία θα αυξήσουν τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις γνώσεις των επαγγελματιών της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι επαγγελματίες που πήραν μέρος στη συνέντευξη είναι της γνώμης ότι ορισμένες από τις πιο σημαντικές δεξιότητες που απαιτούνται σε αυτόν τον τομέα σχετίζονται με την επικοινωνία (το να μπορείς να επικοινωνήσεις και να συνεργαστείς καλά με άλλους), οι περισσότερες από τις άλλες

δεξιότητες που απορρέουν από τις επικοινωνιακές δεξιότητες. Οι ψηφιακές δεξιότητες θεωρούνται επίσης σημαντικές από τους περισσότερους ερωτηθέντες, ειδικά επειδή το ψηφιακό περιβάλλον μπορεί να βοηθήσει σε όλες τις πτυχές της πολιτιστικής κληρονομιάς (προώθηση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση, ερμηνεία). Αν και πολύ λίγοι μίλησαν για ελλείψεις σε αυτόν τον τομέα, μερικές από τις πιο σημαντικές ελλείψεις που εντοπίστηκαν από τους επαγγελματίες αφορούν περιορισμένους οικονομικούς πόρους, ξεπερασμένη νοοτροπία, μη εκπαιδευμένο προσωπικό, κενά στις ψηφιακές ικανότητες και η συνεχής αύξηση του τεχνολογικού κόστους.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου. Ο στόχος της ποιοτικής έρευνας είναι να αποκτήσουμε βαθύτερη γνώση ορισμένων φαινομένων, να κατανοήσουμε καλύτερα τα κίνητρα και τις στάσεις της σχετικής ομάδας στόχου που περιλαμβάνεται στην έρευνα έναντι συγκεκριμένων θεμάτων που ενδιαφέρουν. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, αναπτύχθηκαν 53 κοινωνιολογικές συνεντεύξεις από κάθε χώρα εταίρο σε επαγγελματίες της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού τουρισμού (που δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως διαχείριση και οργάνωση, επικοινωνία, μέσα ενημέρωσης, εκπαίδευση) σε 12 χώρες της ΕΕ ως εξής:

- 4 συνεντεύξεις από το Βέλγιο
- 1 συνέντευξη από την Τσεχία
- 4 συνεντεύξεις από τη Φινλανδία
- 5 συνεντεύξεις από τη Γερμανία
- 5 συνεντεύξεις από την Ελλάδα
- 9 συνεντεύξεις από την Ιταλία
- 2 συνεντεύξεις από τη Λιθουανία
- 6 συνεντεύξεις από τη Μάλτα
- 1 συνέντευξη από την Πολωνία
- 1 συνέντευξη από την Πορτογαλία
- 8 συνεντεύξεις από τη Ρουμανία
- 7 συνεντεύξεις από την Ισπανία

Όλες οι συνεντεύξεις ακολούθησαν ένα πρωτόκολλο συνέντευξης (διάρκεια, συναίνεση κατόπιν ενημέρωσης, εμπιστευτικότητα των δεδομένων, ανωνυμία) και περιελάμβαναν επτά

ανοιχτές ερωτήσεις, των οποίων οι απαντήσεις επιτρέπουν στους συνεργάτες να διερευνήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες των επαγγελματιών στον τομέα αυτό.

Ορισμένα όρια αυτής της έρευνας αφορούν στην εμπειρία των ερωτηθέντων στη διεξαγωγή σε βάθος κοινωνιολογικών συνεντεύξεων και, κατά συνέπεια, ορισμένες ερωτήσεις από τον οδηγό συνέντευξης είτε παραλείφθηκαν ή τροποποιήθηκαν από τους ερευνητές και ως εκ τούτου δεν μπορούμε να αποκτήσουμε γνώση από αυτές. Ένα άλλο όριο αφορά στις μη απαντήσεις ορισμένων ερωτηθέντων σε διαφορετικές ερωτήσεις, με αποτέλεσμα να έχουμε λιγότερα δεδομένα για ανάλυση. Δεδομένης της πολυπλοκότητας αυτής της μελέτης, συνιστάται να συσχετιστούν τα ευρήματα από την ποιοτική έρευνα με τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Η πλειονότητα των επαγγελματιών δραστηριοποιούνται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς για τουλάχιστον πέντε χρόνια, μερικοί από αυτούς για έως 15-20 χρόνια και μερικοί, για περισσότερα από 20 χρόνια, οι περισσότεροι από αυτούς έχουν χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας στο μάρκετινγκ και την επικοινωνία, την εκπαίδευση, τη διαχείριση ή τις δημόσιες σχέσεις, την εμπειρία που αποκτήθηκε σε δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα. Μερικοί από τους ερωτηθέντες είναι διευθυντές, μάνατζερς ή πρόεδροι διαφορετικών πολιτιστικών ιδρυμάτων, πολιτιστικών τουριστικών γραφείων ή ΜΚΟ. Ένα σημαντικό μέρος αυτών δραστηριοποιείται ως προϊστάμενοι τμημάτων σε μουσεία, ερευνητές ή (επίκουροι) καθηγητές πανεπιστημίων.

Τα περισσότερα από τα έργα στα οποία συμμετείχαν οι ερωτηθέντες κατά τη διάρκεια των ετών έχουν να κάνουν με την ερμηνεία της κληρονομιάς με διάφορα μέσα (μέσω της χρήσης τεχνολογίας, των διαδραστικών εκθέσεων, των εργαστηρίων, των ξεναγήσεων, του σχεδιασμού προσωπικών εμπειριών σε διαφορετικούς χώρους κληρονομιάς, την παιχνιδιοποίηση σε μουσεία), τη συμμετοχή της

κοινότητας (μέσω της συμμετοχής ατόμων από την κοινότητα στα προγράμματα του ιδρύματος, μέσω εθελοντών), την προσβασιμότητα για διαφορετικές ομάδες στόχους (παιδιά, έφηβοι, ηλικιωμένοι, άτομα με προβλήματα όρασης ή άτομα με προβλήματα ψυχικής αστάθειας, μετανάστες) και τη συνεργασία με διάφορα ιδρύματα μέσω κοινών έργων ή προγραμμάτων που αποσκοπούν στην αύξηση της συμμετοχής και του ενδιαφέροντος για τους ανθρώπους. Ένα μικρό μέρος των ερωτηθέντων συμμετείχε ως επί το πλείστον στις διοικητικές και οικονομικές πτυχές, στη συγκέντρωση χρημάτων ή στη διαπραγμάτευση, στην ψηφιοποίηση ή στην έρευνα διάφορων έργων που πραγματοποίησε το ίδρυμά τους. Ο στόχος όλων των έργων που πραγματοποιήθηκαν ή συντονίστηκαν από αυτούς τους επαγγελματίες είχε πάντα σχέση με το να κάνουν την πολιτιστική κληρονομιά ορατή και προσιτή σε ένα μεγάλο μερίδιο διαφορετικών ανθρώπων. Όπως έχουν δηλώσει πολλοί από τους ερωτηθέντες, η επικοινωνία και ο καλός αφηγητής είναι κλειδί σε κάθε πτυχή της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Όσον αφορά την εκπαιδευτική εμπειρία του ερωτώμενου, ένα σημαντικό μέρος έχει ολοκληρώσει τουλάχιστον ένα μεταπτυχιακό ή διδακτορικό στον πολιτιστικό τομέα, όπως ιστορία, ιστορία τέχνης, αρχιτεκτονική, αρχαιολογία, εθνολογία ή πολιτιστική διαχείριση. Ένα μικρότερο μέρος έχει κάνει σπουδές σε τομείς που δεν σχετίζονται με τον πολιτισμό όπως η διοίκηση, το μάρκετινγκ, η τεχνολογία ή οι επιχειρήσεις. Αν και οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες παρακολούθησαν πανεπιστημιακές σπουδές στις χώρες τους, ένα μικρό μέρος από αυτούς είχαν εκπαιδευτικές εμπειρίες στο εξωτερικό, κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες έχουν συμμετάσχει τουλάχιστον μία φορά σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα (τοπικό ή διεθνές), αν και όχι συγκεκριμένα στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι ερωτηθέντες που δεν έχουν συμμετάσχει ποτέ σε πρόγραμμα κατάρτισης, παρακολούθησαν συνέδρια για θέματα ενδιαφέροντος ή απέκτησαν εμπειρία στον τομέα τους συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά προγράμματα που τους έκαναν να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των εγκάρσιων και διατομεακών δεξιοτήτων.

Μερικά από τα πιο δημοφιλή σεμινάρια στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς ήταν η μουσειολογία

και η συγκέντρωση χρημάτων, ακολουθούμενα από τη διαχείριση συλλογών τέχνης, νομοθεσία τέχνης, την ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, τον σχεδιασμό εκθέσεων, την επιμέλεια για διαφορετικά είδη κοινού, τον βιώσιμο τουρισμό. Άλλοι τύποι κατάρτισης που δεν σχετίζονται με τον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς στον οποίο συμμετείχαν οι ερωτηθέντες ήταν το μάρκετινγκ, την πληροφορική, τη γραφιστική, τη διαδικτυακή επικοινωνία, τις διαπραγματευτικές πρακτικές, τη διαχείριση έργων. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων βρήκαν χρήσιμη την κατάρτιση ή τα μαθήματα που συμμετείχαν, δίνοντάς τους καλύτερη κατανόηση ενός συγκεκριμένου θέματος, διευκολύνοντας τη δικτύωση με άλλους επαγγελματίες πολιτιστικής κληρονομιάς, ανταλλάσσοντας καλές πρακτικές και διάφορες στρατηγικές που θα μπορούσαν να προσαρμόσουν και να εφαρμόσουν στο δικό τους ίδρυμα. Ένα πολύ μικρό μέρος των ερωτηθέντων διαπίστωσε ότι η κατάρτιση που έκαναν ήταν μια απογοητευτική εμπειρία, λόγω του ότι τα μαθήματα ήταν ξεπερασμένα και όλες οι πληροφορίες ήταν σε βασικό επίπεδο/ για αρχάριους.

ΟΙ ΠΙΟ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Όσον αφορά τις πιο σημαντικές δεξιότητες στον πολιτιστικό τομέα, οι περισσότεροι από τους επαγγελματίες είναι της γνώμης ότι οι δεξιότητες επικοινωνίας είναι ζωτικής σημασίας για τη μετάδοση του μηνύματος σε ένα ευρύ φάσμα κοινού και ενδιαφερομένων. Το να είσαι ανοικτόμυαλος, προληπτικός, να γνωρίζεις τις τρέχουσες τάσεις (πολιτιστικές, τεχνολογικές, κοινωνικές κ.λπ.) και να είσαι σε θέση να αλλάζεις συνεχώς και να προσαρμόζεις τις στρατηγικές στις τρέχουσες ανάγκες των ανθρώπων είναι σημαντικές δεξιότητες για να κάνεις την πολιτιστική κληρονομιά προσβάσιμη, ενδιαφέρουσα και αξία να προστατευθεί, όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.

«αλλά και το να επικοινωνείς, να προσαρμόζεις το κατάλληλο επίπεδο γλώσσας για διαφορετικές ομάδες, να παρατηρήσεις τις ανάγκες των ομάδων και να ψάχνεις για τα θέματα

και για τρόπους δημιουργίας ενδιαφέροντος για την ιστορία στους επισκέπτες, τον τρόπο που επικοινωνείς όχι μόνο τις λέξεις που χρησιμοποιείτε, πώς χτίζετε την ιστορία, αλλά πώς την προσαρμόζετε στις διαφορετικές ανάγκες διαφορετικών ομάδων, ανθρώπων σε διαφορετικές πολιτιστικές περιοχές, ανθρώπων διαφορετικών ηλικιών, διαφορετικών εκπαιδευτικών υποβάθρων, αυτό σε γενικές γραμμές, επικοινωνίας και ενός επιπέδου εξυπηρέτησης των καταναλωτών.»

(Επικεφαλής του τμήματος εκπαίδευσης στο μουσείο, Πολωνία)

Το να είσαι επικοινωνιακός, να μπορείς να δημιουργήσεις έναν διάλογο (γραπτό ή προφορικό) με διάφορους τύπους ανθρώπων και να τους εμπλέκεις αποτελεσματικά και το να χρησιμοποιείς μια μεγάλη ποικιλία εργαλείων και ιδεών για να το κάνεις αυτό είναι σημαντικές δεξιότητες. Η αποτελεσματική δέσμευση ανθρώπων όχι μόνο δημιουργεί ενδιαφέρον και καλύτερη κατανόηση σε μια συγκεκριμένη πτυχή της κληρονομιάς, αλλά έχει τη δυνατότητα δημιουργίας μιας κοινότητας γύρω από ένα συγκεκριμένο ίδρυμα, πρόγραμμα ή ιδέα.

«Η συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι δεν έχουν όλοι την ίδια κατανόηση και εκτίμηση για τον πολιτισμό. Για ορισμένες δημογραφικές ομάδες, πρέπει να επενδυθεί περισσότερη ενέργεια προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί σχετικά με τη σημασία του πολιτισμού. Ενώ η μορφωμένη μεσαία τάξη πηγαίνει φυσικά στο μουσείο, άλλες ομάδες μπορεί να αισθάνονται άβολα γι 'αυτό επειδή το συνδέουν με την ελίτ. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε αυτό το κενό και να αυξήσουμε τη σημασία που έχει το μουσείο για όλες τις δημογραφικές

ομάδες. Η συνάφεια δεν είναι φυσικά παρούσα αλλά πρέπει να δημιουργηθεί. Για να το πετύχουμε αυτό, είναι σημαντικό να μπορούμε να αλλάζουμε προοπτικές και να επικοινωνούμε το περιεχόμενο με έναν τρόπο που όλοι να μπορούν να συνδεθούν μαζί του».

(Διαχειριστής κληρονομιάς και εκπαιδευόμενος δημοσίων σχέσεων, Γερμανία)

«Επιπλέον, είναι σημαντικό να αυξηθεί ο διάλογος με τους επισκέπτες. Το κάνουμε αυτό παρέχοντας χώρο για να εκφράσουν τις απόψεις τους για αμφιλεγόμενα θέματα, χρησιμοποιώντας τα εκθέματά μας ως αφετηρία. Αυτό μας επιτρέπει να γνωρίζουμε καλύτερα τι είναι σημαντικό για τους επισκέπτες μας. Επίσης, χρησιμοποιούμε τα σχόλια περαιτέρω και έτσι δείχνουμε στους επισκέπτες ότι τους έχουμε ακούσει.

(Διαχειριστής κληρονομιάς και εκπαιδευόμενος δημοσίων σχέσεων, Γερμανία)

Εκτός αυτού, τα συνεργατικά έργα ή προγράμματα μπορούν να οδηγήσουν σε μελλοντικές βιώσιμες συνεργασίες ή χορηγίες με τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς (τουριστικά πρακτορεία, ΜΚΟ, άλλα πολιτιστικά ιδρύματα, δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς), συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και, κατά συνέπεια, αυξάνουν το ενδιαφέρον και την ευαισθητοποίηση για την κληρονομιά. Το να είσαι σε θέση να συνεργάζεσαι και να δουλεύεις με άλλους είναι σημαντικό για την ανάπτυξη μεγαλύτερων πολιτιστικών πρωτοβουλιών και τη διάδοση γνώσεων σχετικά με την κληρονομιά, ως εκ τούτου, η ομιλία ξένων γλωσσών και η δυνατότητα δικτύωσης και σύνδεσης με άλλους επαγγελματίες είναι μια σημαντική δεξιότητα.

«Αυτή η ικανότητα δικτύωσης, το να γνωρίζεις πως να να χτίζεις δίκτυα και να συνεργάζεσαι και να δημιουργείς μεγαλύτερες πολιτιστικές πρωτοβουλίες οι οποίες μπορούν να προσελκύσουν μεγαλύτερο κοινό, ώστε να έχουμε καλύτερη συμμετοχή, καλή πρακτική μεταξύ άλλων ιδρυμάτων, αυτή η ικανότητα δικτύωσης, το να συνεργαστείς είναι πολύ σημαντική, όχι μόνο στην ευρωπαϊκή κλίμακα, αλλά με πολύ βασικούς τρόπους, η συνεργασία είναι σημαντική για τη διάδοση της γνώσης. «

(Προϊστάμενος του τμήματος εκπαίδευσης, Πολωνία)

Η ανοικτή σκέψη και η προθυμία να μάθεις νέες δεξιότητες και να τις προσαρμόσεις σε ορισμένες καταστάσεις είναι δύο άλλες σημαντικές δεξιότητες για τη δημιουργία αντίκτυπου και ενδιαφέροντος για την κοινότητα και τους τοπικούς ενδιαφερόμενους.

«Όταν θέλετε να προωθήσετε τον πολιτισμό, θα πρέπει να το κάνετε με τρόπο που να είναι προσιτός και να μην είναι τρομακτικός ακόμη και για άτομα που δεν έχουν πάει ποτέ σε κανένα είδος πολιτιστικού ιδρύματος, για να τον κάνετε φιλόξενο και να μην δώσει την εντύπωση ως απρόσιτος»

(Διευθυντής του τμήματος εκθέσεων, μάθησης και επικοινωνίας, Τσεχία)

Οι δεξιότητες κοινοτικής δέσμευσης είναι εξίσου σημαντικές με τις δεξιότητες επικοινωνίας, αναπτύσσοντας συμμετοχικές διαδικασίες και εμπλέκοντας διαφορετικές ομάδες ανθρώπων, όπως παιδιά, έφηβοι ή ηλικιωμένοι ως εθελοντές σε διάφορες εκδηλώσεις, δημιουργείται ένας δεσμός μεταξύ κοινότητας, κοινωνίας και κληρονομιάς. Είναι σημαντικό για τους επαγγελματίες να είναι σε θέση να αναπτύξουν ενδιαφέροντα και ελκυστικά προγράμματα ή έργα για ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων ή κοινωνικών ομάδων, αλλά ειδικά για τους νέους.

“Αν δεν τους εκπαιδεύσουμε τώρα για να τους αρέσουν τα μουσεία και να διατηρήσουμε την κληρονομιά τους, δεν θα έχουν κανένα ενδιαφέρον να διατηρήσουν την κληρονομιά και να το κάνουν με χαρά όταν μεγαλώσουν.”

(Επικεφαλής του τμήματος εκπαίδευσης στο μουσείο της Πορτογαλίας)

«Χτίζεις μια κοινότητα γύρω από το ίδρυμά σου, μια κοινότητα που θα ήθελε να συμμετάσχει σε πρωτοβουλίες και να αναλάβει κάποιες πρωτοβουλίες, οπότε είναι πολύ σημαντικό γιατί

είναι σημαντικό για το ίδρυμα, αλλά μπορεί επίσης να ανοίξουμε τις πύλες μας και να μην δημιουργήσουμε κάτι μόνο εδώ, αλλά να προχωρήσουμε περισσότερο και να διαδώσουμε τις γνώσεις για την κληρονομιά στην κοινότητα, ειδικά στο μέλλον είναι σημαντικό, γιατί ίσως να μην έχουμε αρκετά χρήματα για να προστατεύσουμε την κληρονομιά και γι 'αυτό πρέπει να έχουμε εθελοντές σε ορισμένες εκδηλώσεις, επομένως βοηθούμε στη δημιουργία της κοινότητας, στη δημιουργία περισσότερων πρωτοβουλιών, έτσι ώστε η κοινότητα να κατανοήσει τα προβλήματα ή τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ίδρυμά μας, επειδή η προστασία, η αποκατάσταση είναι πολύ σημαντική, αλλά έχουν επενδυθεί πολλά σε αυτό. Για να ανακαλύψετε την πραγματική αξία της κληρονομιάς πρέπει να την εξερευνήσετε, να την νιώσετε πραγματικά, όχι μόνο να δείτε τις πληροφορίες, αλλά να λάβετε μέρος και να ασχοληθείτε και να μάθετε να εκτιμάτε την πραγματική αξία»

(Προϊστάμενος του τμήματος εκπαίδευσης,
Πολωνία)

«Μια άλλη πολλά υποσχόμενη στρατηγική είναι η ένταξη των ηλικιωμένων ως εθελοντών στο μουσείο. Αυτό μπορεί να ανοίξει νέες ευκαιρίες τόσο για το μουσείο όσο και για τους ηλικιωμένους εθελοντές και να κάνει το μουσείο ένα συμμετοχικό μέρος. «

(Διευθυντής Μουσείου, Γερμανία)

Ο ψηφιακός γραμματισμός και ο γραμματισμός των μέσων θεωρείται από τους επαγγελματίες μια άλλη σημαντική δεξιότητα που πρέπει να έχουν, οπότε η ευελιξία, η πρόθεση να μάθει κανείς νέα πράγματα και να πειραματιστεί με νέες και καινοτόμες τεχνικές βοηθά σε όλες τις πτυχές της προώθησης της κληρονομιάς, της αξιοποίησης, της εκμετάλλευσης και της ερμηνείας. Το να είστε ψηφιακά εγγράμματοι δεν σημαίνει να είστε ειδικός στο ψηφιακό περιβάλλον, αλλά να έχετε τουλάχιστον μια βασική κατανόηση και επισκόπηση του γιατί και του τρόπου χρήσης των ψηφιακών δεδομένων. Η ψηφιοποίηση και η αύξηση των ΤΠΕ διευκολύνουν επίσης την προσβασιμότητα σε ένα ευρύτερο κοινό. Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες πιστεύουν ότι υπάρχει μεγάλη έλλειψη ψηφιακών ικανοτήτων μεταξύ των οργανισμών.

«Οι ψηφιακές δεξιότητες σε διάφορες διαστάσεις είναι πολύ σημαντικές. Οι συλλογές πρέπει να ψηφιοποιηθούν, πρέπει να υπάρχουν ψηφιακά αρχεία των εκθεμάτων μας και των εκδηλώσεών μας. Χρησιμοποιούμε επίσης την ψηφιακή διάσταση στην έκθεσή μας, για παράδειγμα κωδικούς QR και σταθμούς ήχου. Οι ηχητικοί σταθμοί κάνουν το μουσείο πιο ελκυστικό για τυφλούς επισκέπτες και προσθέτει μια άλλη διάσταση στην κληρονομιά.»

(Διευθυντής μουσείου, Γερμανία)

«Αυτό που πιστεύω είναι μια καλύτερη κατανόηση του τι είναι τα δεδομένα και τι θα μπορούσαμε να κάνουμε με τα δεδομένα που περιλαμβάνουν τα δεδομένα. Αυτό προέρχεται από το περιεχόμενό μας ή τα μεταδεδομένα από το περιεχόμενό μας, αλλά και από τα δεδομένα που προέρχονται από τους χρήστες που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μας. Επομένως, πρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα τι είδους δεδομένα παράγουν οι χρήστες μας και πώς μπορούμε να εκμεταλλευτούμε αυτά τα δεδομένα. «

(Ανώτερος υπουργός σύμβουλος, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Τμήμα Τέχνης & Πολιτιστικής Πολιτικής, Τομέας Τέχνης & Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Φινλανδία)

Όλοι οι επαγγελματίες που πήραν μέρος στη συνέντευξη έχουν την άποψη ότι το ψηφιακό περιβάλλον υπάρχει ήδη στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς και ως εκ τούτου, οι επαγγελματίες αναμένεται να έχουν καλές ψηφιακές δεξιότητες και επίσης να είναι πρόθυμοι να ενημερώνονται και να μαθαίνουν για τις νέες τεχνολογίες και τρόπους για την εφαρμογή τους στα έργα ή στα ιδρύματά τους.

«Το ψηφιακό περιβάλλον επηρεάζει τον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς με πολλούς τρόπους, οπότε αν σκεφτώ το έργο του μουσείου, είναι παρόν αυτό στη διαχείριση συλλογών, στην εκπαίδευση, στα κοινωνικά μέσα και ούτω καθεξής. Μερικές φορές νομίζω ότι δεν είναι καν δυνατό να διαχωριστούν, γιατί ζούμε ήδη στο ψηφιακό περιβάλλον. «

(Ειδικός εκπαίδευσης και ανάπτυξης, Φινλανδία)

Το ψηφιακό περιβάλλον θα μπορούσε να διαδραματίσει τεράστιο ρόλο σε όλες τις πτυχές της κληρονομιάς (προώθηση, αξιοποίηση, εκμετάλλευση και ερμηνεία), ιδίως διευκολύνοντας την πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων. Από την άλλη πλευρά, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η τεχνολογία πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως εργαλείο για την ενίσχυση της αξίας της κληρονομιάς και όχι ως μέσο από μόνη της, πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ του ψηφιακού και του αναλογικού. Οι ψηφιακές πρωτοβουλίες πρέπει να υλοποιηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αισθάνονται συντριπτικές ή απρόσιτες, καθώς η τεχνολογία θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως εργαλείο για την ενίσχυση της κατανόησης των ανθρώπων για μια συγκεκριμένη πολιτιστική πτυχή και μόνο εάν απαιτείται.

«Για μένα, το ψηφιακό είναι μάλλον αφηρημένο και όχι αισθησιακό. Ωστόσο, ο συνδυασμός με πραγματικές συναντήσεις και αντικείμενα μπορεί να είναι συναρπαστικός.

Βλέπω την ψηφιακή διάσταση ως μια ευκαιρία παροχής περισσότερων περιεχομένων/ ενοποίησης των περιεχομένων στο μουσείο. Ωστόσο, πρέπει να χρησιμοποιείται προσεκτικά, διαφορετικά μπορεί να οδηγήσει σε μια υπερδιέγερση στο μουσείο. Αυξάνει το ρυθμό αλλά μειώνει την εστίαση στα περιεχόμενα. «

(Επιμελήτρια και εκπαιδευτικός στο μουσείο, Γερμανία)

«Η τεχνολογία είναι καλή, αλλά από την άλλη πλευρά δεν νομίζω ότι είναι τα πάντα, έχουμε επίσης ταμπλέτες και κάποια άλλα διαδραστικά εργαλεία, μερικές φορές είναι καλά, για να εξηγήσουμε, να παρουσιάσουμε στους

ανθρώπους, αλλά από την άλλη πλευρά ο στόχος δεν είναι το κοινό να έρθει στο μουσείο, να καθίσει σε μια καρέκλα και να κοιτάζει το iPad τους όλη την ώρα, αυτό μπορεί να το κάνει στο σπίτι τους, οπότε το μουσείο θα πρέπει να σου δώσει κάτι περισσότερο από αυτό, οπότε η τεχνολογία θα πρέπει να είναι μόνο ένα εργαλείο, όχι το τελικό προϊόν. “

(Διευθυντής του τμήματος εκθέσεων, μάθησης και επικοινωνίας, Τσεχία)

Μερικά από τα προβλήματα που εντοπίστηκαν από τους επαγγελματίες αφορούν στο χάσμα γενεών, με τις παλαιότερες γενιές, ηλικίας 50 ετών και άνω να είναι λιγότερο ψηφιακά ειδικευμένες από τους νεότερους ομολόγους τους. Οι ερωτηθέντες μας θεωρούν ότι οι επαγγελματίες σαν αυτούς πρέπει να εκπαιδεύονται ώστε να μπορούν να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν τα ψηφιακά εργαλεία πιο ικανοποιητικά και αποτελεσματικά. Ένα άλλο πρόβλημα που εντοπίστηκε σχετίζεται με την ξεπερασμένη νοοτροπία και απροθυμία να δουν τα οφέλη της τεχνολογίας και ως εκ τούτου να μην τα ενσωματώσουν στα ιδρύματά τους.

„L’innovazione è anche un’abilità

«Η καινοτομία είναι επίσης μια σημαντική ικανότητα. Ειδικά στα μουσεία, ορισμένοι υπάλληλοι δεν έχουν την ικανότητα να προσαρμόζουν συνεχώς τις στρατηγικές τους καθ’ όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους και αισθάνονται καταβεβλημένοι όταν πρόκειται για την ψηφιοποίηση. Είναι σημαντικό να διατηρούμε την επαφή με τις μεταβαλλόμενες τεχνολογίες και τις τάσεις στην κοινωνία.»

(Διαχειριστής κληρονομιάς και εκπαιδευόμενος δημοσίων σχέσεων, Γερμανία)

«Ψηφιακά εργαλεία, όπως εφαρμογές, πλατφόρμες, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες αντιμετωπίζονται (εάν όχι όλα) με σκεπτικισμό σχετικά με τη χρήση τους, την προσβασιμότητα και το δυναμικό διείσδυσης, καθώς και την έλλειψη πόρων και χρόνου για την κατάλληλη αντιμετώπισή τους. Το κύριο πρόβλημα κατά την άποψή μου είναι ότι οι περισσότεροι οργανισμοί δεν αισθάνονται πραγματικά την ανάγκη να εφαρμόσουν το ψηφιακό (στην ουσία του), υποτιμώντας τις δυνατότητές της τεχνολογίας και αντιμετωπίζοντας τις ψηφιακές τους αντανάκλασεις ως «καλό να έχουμε αυτά τα στοιχεία για τους νέους».

(Μάνατζερ, Ελλάδα)

Μερικά αναλογικά παραδείγματα εργαλείων ερμηνείας της κληρονομιάς που έδωσαν οι ερωτηθέντες είναι τα εξής: ξεναγήσεις, εργαστήρια και δραστηριότητες για διάφορες ομάδες, επιδείξεις κειμένων, διαδραστικά στούντιο για διάφορες εκθέσεις, εκδηλώσεις. Μερικά ψηφιακά παραδείγματα περιλαμβάνουν διαδραστικά φυλλάδια, διαδραστικές οθόνες πλάσματος, ταινίες μικρού μήκους ή ντοκιμαντέρ, διαδικτυακές εκθέσεις, ψηφιακά αρχεία, εικονικές περιηγήσεις, ενημερωτικά δελτία, ιστοτόπους, κοινωνικά μέσα, οδηγούς ήχου, κωδικούς QR, εφαρμογές.

Μερικά παραδείγματα προώθησης της κληρονομιάς που δίδονται από τους ερωτηθέντες είναι τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία, τα ενημερωτικά δελτία, τα φυλλάδια, τα βιβλία, οι δημοσιεύσεις κοινωνικών μέσων (ορισμένα ιδρύματα έχουν δίγλωσσες ή δίγλωσσες ανακοινώσεις), ιστότοπο (σε περισσότερες γλώσσες). Ορισμένοι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η ανάθεση προωθητικών πτυχών του μάρκετινγκ σε εξωτερικούς φορείς ή η ύπαρξη μιας ομάδας που να ασχολείται αποκλειστικά με αυτές τις πτυχές θα αύξανε τη δημόσια εικόνα του πολιτιστικού ιδρύματος.

«Πιστεύω ότι η πλειονότητα των μικρότερων οργανώσεων αγωνίζεται με τη διαχείριση της δημόσιας εικόνας / προφίλ τους και την προώθηση της πολιτιστικής τους προσφοράς (προϊόντα και υπηρεσίες). Προσπαθούν να κάνουν το καλύτερό τους ακολουθώντας βασικές διαδρομές επικοινωνίας (όπως Δημόσιες σχέσεις, δελτία τύπου, ενημερωτικά δελτία και σε κάποιο βαθμό διαφήμιση μέσω παραδοσιακών και ψηφιακών μέσων) αλλά με έναν μάλλον περιορισμένο,

παθητικό και μη εμπνευσμένο τρόπο. Αυτό αποδίδεται σε έναν αριθμό παραγόντων που εντοπίζονται τόσο στην οικονομική τους ανικανότητα να χρηματοδοτήσουν μεγαλύτερες και πιο δημιουργικές, σύγχρονες και ευφάνταστες διαφημιστικές εκστρατείες με ευρεία μίξη μέσων και στην εκπληκτική έλλειψη εμπειρίας τους στο συνολικό μάρκετινγκ, στην επικοινωνία και στομείς διαχείρισης ψηφιακών μέσων “

(Μάνατζερ και προϊστάμενος, Ελλάδα)

Μερικοί από τους ερωτηθέντες έχουν την άποψη ότι οι δεξιότητες διαχείρισης, οι διοικητικές και οι οικονομικές δεξιότητες είναι επίσης σημαντικές, μαζί με την επαγγελματική αντίληψη, συνειδητοποιώντας τη σημασία της εργασίας κάποιου, την πεποίθηση ότι η εργασία που κάνει κάποιος είναι σχετική. Το να είσαι σε θέση να συνεργάζεσαι και να συνεργάζεσαι καλά με άλλους με σκοπό τη δημιουργία συνεργασιών ή κοινών έργων είναι μια άλλη σημαντική δεξιότητα στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μερικοί από τους ερωτηθέντες θεωρούν ότι το να είσαι σε θέση να εργάζεσαι υπό πίεση και με περιορισμένους οικονομικούς πόρους είναι δεξιότητες που πρέπει να αποκτηθούν.

Οι δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων και η υποστήριξη θεωρούνται σημαντικές δεξιότητες για τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, οι περισσότεροι από τους επαγγελματίες θεωρούν ότι ο πολιτιστικός τομέας χρειάζεται περισσότερους πόρους για να προσλάβει και να εκπαιδεύσει περισσότερους επαγγελματίες και να δημιουργήσει πιο αποτελεσματικές και μακροχρόνιες πολιτιστικές πρωτοβουλίες. Η γνώση του τρόπου σύνταξης προτάσεων χρηματοδότησης για διαφορετικούς τύπους κεφαλαίων, το να γνωρίζεις πού να κοιτάξεις για πόρους και πώς να βρεις χορηγούς ή να αναπτύξεις συνεργασίες είναι δύο άλλες σημαντικές δεξιότητες που πρέπει να έχεις όταν πρόκειται για ένα έργο κληρονομιάς. Η αποτελεσματική συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και

τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη (ειδικά πολιτικά) και η δυνατότητα να επικοινωνήσουμε την αξία που έχει η πολιτιστική κληρονομιά για το κοινό μπορεί να οδηγήσει σε συνεργασίες, χρηματοδότηση ή κοινές εκδηλώσεις ή προγράμματα που θα μπορούσαν να αυξήσουν το ενδιαφέρον για την κληρονομιά.

Ένα μικρό μέρος των ερωτηθέντων συμφώνησε ότι η εμπειρία στη διαχείριση (έργου), στη διοίκηση, τα νομικά και τα οικονομικά είναι σημαντικά για την ανάπτυξη του έργου ή του προγράμματος.

«Πολλοί οργανισμοί στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς έχουν τοπική αυτοδιοίκηση ως οργανωτικό όργανο. Η γνώση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων από τις κυβερνήσεις, η εποικοδομητική σχέση με το πολιτικό επίπεδο και η πειθώ (σχετικά με τη σημασία της κληρονομιάς, την οργάνωση, ορισμένες επενδύσεις ή έργα κ.λπ.) είναι σημαντικές σε αυτό το πλαίσιο.»

(Διαχειριστής φακέλου και υποστήριξη πολιτικής, Βέλγιο)

«Όσον αφορά στη συγκέντρωση χρημάτων και τη χρηματοδότηση, πρέπει να σημειωθεί ότι οι χορηγοί βρίσκονται σε πολύ ισχυρή θέση, καθώς μπορούν να επιλέξουν ποιον και ποιά περιεχόμενα θα υποστηρίξουν. Εδώ, τα άτομα που εργάζονται στην πολιτιστική κληρονομιά πρέπει να εργάζονται αναμφισβήτητα και με αυτοπεποίθηση στα έργα που θεωρούν σημαντικά, αντί να αναζητούν την επιλογή που είναι πιθανότερο να λάβουν χρηματοδότηση. Τέλος, η πειθώ είναι κρίσιμη. Κάποιος πρέπει να είναι σε θέση να γράφει καλά κείμενα για να φέρει τα θέματα του στην ημερήσια διάταξη και να πάρει χρηματοδότηση.»

(Επιμελήτρια και εκπαιδευτικός στο μουσείο, Γερμανία)

Οι επαγγελματίες του πολιτισμού έχουν την άποψη ότι οι δεξιότητες μάνατζμεντ και επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι βασικές και έχοντας ακόμη και βασικές γνώσεις σχετικά με τις διοικητικές ή οικονομικές πτυχές ενός υλοποιούμενου έργου ή προγράμματος αυτό βοηθά πολύ στην αξιοποίηση της κληρονομιάς.

«Οι δεξιότητες μάνατζμεντ είναι πολύ σημαντικές, γιατί εάν θέλετε να εφαρμόσετε ένα νέο έργο πρέπει να ξέρετε πως να διαχειρίζεστε τον προϋπολογισμό, τον χρόνο, τους ανθρώπους, είναι σημαντικό να συνδυάσετε τις νέες δεξιότητες, τη νέα τεχνολογία με την κληρονομιά, μερικές φορές το να πειραματιστείτε με νέους τρόπους στο να διαχειριστείτε κάποιες εκπαιδευτικές ή πολιτιστικές πρωτοβουλίες. Εάν εργάζεστε στον πολιτιστικό τομέα πρέπει να ξέρετε πώς να γράφετε έργα, να χτίζετε τους στόχους, πώς να προσδιορίζετε την ομάδα-στόχο, πώς να επιλέγετε τους κατάλληλους τρόπους διάδοσης της γνώσης ή της πληροφορίας σχετικά με το έργο, την ατζέντα του έργου.»

(Επικεφαλής του τμήματος εκπαίδευσης σε μουσείο, Πολωνία)

Οι δεξιότητες ηγεσίας και η ανοικτή σκέψη είναι σημαντικές δεξιότητες για κάποιον που διαχειρίζεται είτε ένα έργο είτε έναν οργανισμό. Έχοντας επαγγελματίες, ασκούμενους, εθελοντές ή την τοπική κοινότητα που συμμετέχουν τακτικά σε προγράμματα κατάρτισης, ενδυναμώνεται ο δεσμός μεταξύ της κοινωνίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς και ενισχύεται η συμμετοχή της τοπικής κοινότητας.

«Προκειμένου να διασφαλιστεί η βελτίωση της εκμετάλλευσης της πολιτιστικής κληρονομιάς, νομίζω ότι είναι ζωτικής σημασίας να εκπαιδεύσουμε όχι μόνο τους επαγγελματίες του κλάδου αλλά και τα μέλη της κοινότητας, έτσι ώστε να είναι δυνατή η παροχή

δεξιοτήτων διαχείρισης και επιμέλειας. Αυτό συνεπάγεται αναπόφευκτα μια ισχυρότερη αίσθηση του ανήκειν και τη διάδοση της έννοιας ότι η ίδια η κοινότητα είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης της πολιτιστικής κληρονομιάς, οπότε πρέπει να τη διατηρήσει, να την ενισχύσει και να την προωθήσει.

(Έρευνήτης στο Πανεπιστήμιο της Ισπανίας)

Μια άλλη σημαντική πτυχή είναι το είσαι ομαδικός παίκτης, το να ξέρεις πως να διαχειρίζεσαι μια ομάδα ή πως να είσαι μέρος αυτής. Ένα σημαντικό μέρος των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η ομαδική εργασία είναι μια σημαντική πτυχή της αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς στις μέρες μας, με την αύξηση της διεπιστημονικότητας και του σεβασμού της εμπειρίας κάποιου σε έναν συγκεκριμένο τομέα, η ανοικτή σκέψη και η ακρόαση νέων ιδεών θα μπορούσε να οδηγήσει σε καλύτερες και πιο επιτυχημένες πρωτοβουλίες. Τα πολιτιστικά έργα, τα προγράμματα και οι πρωτοβουλίες αναπτύσσονται και εκτελούνται από μια ομάδα επαγγελματιών, όχι από ένα άτομο, και κατά συνέπεια η ομαδική εργασία είναι σημαντική για την επίτευξη ενός κοινού στόχου.

Ορισμένες καινοτόμες δεξιότητες που προτείνουν οι επαγγελματίες περιλαμβάνουν την εύρεση νέων, ενδιαφέρουσων και ελκυστικών τρόπων επικοινωνίας της αξίας και της σημασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς σε άλλους και, κατά συνέπεια, επικεντρώνεται στην εκπαίδευση των νέων με δημιουργικούς τρόπους, ώστε να αυξήσουν το ενδιαφέρον τους και να συμμετάσχουν μελλοντικά στην πολιτιστική κληρονομιά. Μια άλλη δεξιότητα που θα μπορούσε να είναι επωφελής είναι η πρόσληψη εθελοντών ή νέων μελών σε ένα ίδρυμα και η παρακίνηση τους να συμμετέχουν σε προγράμματα ή δραστηριότητες σε μακροπρόθεσμη βάση που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια αίσθηση συμμετοχής, μια αίσθηση κοινότητας που θα τους έκανε να συνειδητοποιήσουν ότι η πολιτιστική κληρονομιά ανήκει και σε αυτούς.

«Πιστεύω ότι, ο καλύτερος ορισμός της επιτυχίας στο σύγχρονο πολιτιστικό πεδίο έγκειται στη δύναμη του συνεργατικού πνεύματος, στην αναγνώριση της ανάγκης για διεπιστημονική ομαδική εργασία, στον σεβασμό για την εξειδίκευση και στην προθυμία /ικανότητα να είμαστε σταθεροί για την αδιαμφισβήτητη τεχνολογία, το να ακούμε διαφορετικές απόψεις και να καρτάμε ανοικτό το μυαλό για τομείς που υπερβαίνουν τον τομέα εξειδίκευσης κάποιου. «

(Διευθυντής και επόπτης, Ελλάδα)

Ορισμένοι επαγγελματίες έχουν επισημάνει τη σημασία της διεπιστημονικότητας στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Και πάλι, οι ψηφιακές δεξιότητες είναι σημαντικές, ειδικά όταν είστε πρόθυμοι να πειραματιστείτε με νέες τεχνολογίες που θα μπορούσαν να αυξήσουν τη βιωματική επίσκεψη σε έναν συγκεκριμένο πολιτιστικό χώρο (για παράδειγμα τεχνολογίες εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας). Κατανοώντας την ανάγκη και τη σημασία της ψηφιοποίησης, τα ιδρύματα θα μπορούσαν να διευκολύνουν την πρόσβαση στην κληρονομιά σε διάφορα άτομα. Άλλες δεξιότητες αφορούν στη συλλογική χρηματοδότηση και στον πληθοπορισμό μαζί με τον σχεδιασμό υπηρεσιών και το αντισυμβατικό μάρκετινγκ, το οποίο δεν είναι μόνο μια πολλά υποσχόμενη στρατηγική, αλλά και μια προσιτή στρατηγική.

Μερικοί από τους επαγγελματίες ανέφεραν ότι οι τρέχουσες νομοθεσίες στις χώρες καταγωγής τους τίθενται ως εμπόδια στα πολιτιστικά ιδρύματα ή τις πρωτοβουλίες πολιτισμού και κληρονομιάς, και κατά συνέπεια περιορίζουν την ικανότητα των επαγγελματιών του πολιτισμού να αναπτύξουν νέες και καινοτόμες δεξιότητες.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ένα ευρύ φάσμα θεμάτων θεωρήθηκε ενδιαφέρον ή χρήσιμο για κάποιον που δραστηριοποιείται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι περισσότεροι επαγγελματίες θα ήθελαν περισσότερη κατάρτιση σχετικά με τη διαχείριση (δεξιότητες ηγεσίας, δεξιότητες διοίκησης ανθρώπων), συγκέντρωση χρημάτων (που να αναζητήσουν χρηματοδότηση, πως να προσελκύσουν χρήματα, πως να βρουν χορηγούς), μαθήματα επιμέλειας (δημιουργία φιλικών και εκπαιδευτικών εκθέσεων, διεθνή επιμέλεια, επιμέλεια για διαφορετικούς τύπους ανθρώπων, διαχείριση δημόσιων συλλογών), ψηφιακές δεξιότητες (ψηφιοποίηση, διαχείριση δεδομένων, μάρκετινγκ, επιλογές ΤΠΕ και οι εφαρμογές τους στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, ψηφιακή αφήγηση, ψηφιακά και συμμετοχικά έργα), συνεργασία και υπεράσπιση που απευθύνονται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων (συνεργασία μεταξύ μικρών και μεγάλων πολιτιστικών ιδρυμάτων, πολιτικών, διάφορων ενδιαφερομένων), κοινοτική συμμετοχή (στόχευση συγκεκριμένου κοινού, προσέλκυση εθελοντών).

Όσον αφορά στον τύπο του προγράμματος, οι περισσότεροι επαγγελματίες θα προτιμούσαν μια κατάρτιση με τη μορφή εργαστηρίων/ σεμιναρίων, πρακτικής εκπαίδευσης, περιπτωσιολογικών μελετών και ανταλλαγών απόψεων με εμπειρογνώμονες για διαφορετικές στρατηγικές, ανάπτυξη έργων σε μικρές ομάδες. Πολύ λίγοι από τους ερωτηθέντες θα συμμετείχαν σε μια καθαρά ψηφιακή μάθηση κατάρτιση, οι περισσότεροι από τους οποίους θεωρούν ότι η διαδικτυακή μάθηση δεν θα ήταν τόσο αποτελεσματική όσο η άμεση επαφή. Η συνδυασμένη μάθηση θα ήταν η ιδανική επιλογή, καθώς η ηλεκτρονική μάθηση λειτουργεί υποστηρικτικά για τα εργαστήρια/ σεμινάρια.

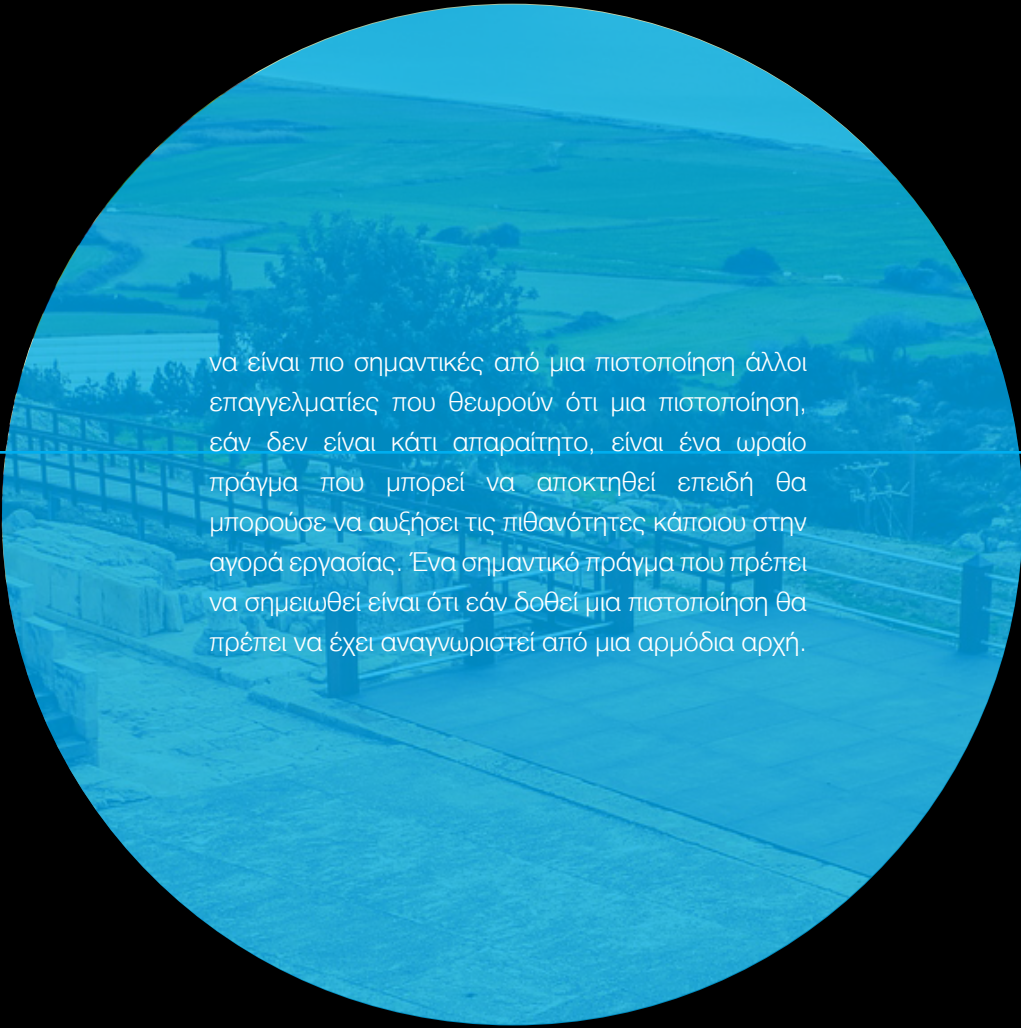
Δεδομένου ότι οι περισσότεροι επαγγελματίες θα προτιμούσαν μια κατάρτιση στη λογική των εργαστηρίων ή σεμιναρίων, η ιδανική διάρκεια κυμαίνεται από μερικές ώρες την ημέρα έως μερικές εβδομάδες. Ένα μικρό μέρος των ερωτηθέντων θα

ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε καταρτίσεις διάρκειας μηνών, αλλά η πλειοψηφία θεωρεί ότι μερικές μέρες θα ήταν ιδανικές για την ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων δεξιοτήτων και μερικές μέρες έναντι ενός μαθήματος μερικών εδομάδων θα ήταν ιδανικές για να μάθουν κάτι νέο. Για μερικούς από τους ερωτηθέντες δεν υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και ορισμένοι έχουν προτείνει ότι θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν μια καθαρά ψηφιακή κατάρτιση για μήνες.

Όσον αφορά την τοποθεσία της εκπαίδευσης, οι επαγγελματίες θα προτιμούσαν έναν τοπικό ή ένα εθνικό σημείο στη χώρα καταγωγής τους, σε μέρη που θα βελτίωναν την εκπαιδευτική εμπειρία, με ορισμένους να θεωρούν ότι μια διεθνής εκπαίδευση θα ήταν πιο ελκυστική, αλλά αυτόματα πιο δαπανηρή. Ορισμένοι επαγγελματίες είναι της γνώμης ότι οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι πρόθυμοι να μετακινηθούν σε διαφορετικές τοποθεσίες.

Παρόλο που πολύ λίγοι από τους επαγγελματίες που ερωτήθηκαν έχουν απαντήσει στην ερώτηση σχετικά με το κόστος μιας τέτοιας εκπαίδευσης, αυτό εξαρτάται κυρίως από τη διάρκεια της εκπαίδευσης, το είδος του προγράμματος, το υλικό που παρέχεται ή το κύρος και την εμπειρία του ιδρύματος που προσφέρει την κατάρτιση. Έτσι, για μια σύντομη κατάρτιση μίας ή δύο ημερών το κόστος θα ήταν μικρότερο από 50 ευρώ, για μια κατάρτιση που θα γινόταν μέσα σε λίγες ημέρες την εβδομάδα για αρκετές εβδομάδες, το κόστος θα ήταν μεταξύ 100 - 300 ευρώ και για μια κατάρτιση που θα γινόταν λίγες μέρες την εβδομάδα κατά τη διάρκεια μερικών μηνών έως ενός έτους, το κόστος θα κυμαινόταν μεταξύ 400 - 1500 ευρώ. Ένα μέρος των ερωτηθέντων θα περίμενε ο εργοδότης τους να πληρώσει για την κατάρτιση τους, μερικοί από αυτούς πρότειναν να πληρώσουν με δόσεις ή το να μπορούν να χρησιμοποιούν επιταγές κατάρτισης.

Η πιστοποίηση ήταν η λιγότερο συζητημένη πτυχή του προγράμματος κατάρτισης, αλλά από τις απαντήσεις που ελήφθησαν οι απόψεις διαχωρίζονται, ορισμένοι επαγγελματίες θεωρούν ότι δεν θα χρειαζόταν πιστοποίηση, είτε λόγω της βραχυπρόθεσμης αξίας τους, είτε επειδή οι γνώσεις που αποκτήθηκαν από την εκπαίδευση θα



να είναι πιο σημαντικές από μια πιστοποίηση άλλοι επαγγελματίες που θεωρούν ότι μια πιστοποίηση, εάν δεν είναι κάτι απαραίτητο, είναι ένα ωραίο πράγμα που μπορεί να αποκτηθεί επειδή θα μπορούσε να αυξήσει τις πιθανότητες κάποιου στην αγορά εργασίας. Ένα σημαντικό πράγμα που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι εάν δοθεί μια πιστοποίηση θα πρέπει να έχει αναγνωριστεί από μια αρμόδια αρχή.



ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι όλοι οι επαγγελματίες που ερωτήθηκαν θεωρούν ότι όλες οι δεξιότητες που συζητήθηκαν είναι αλληλένδετες και ως εκ τούτου κάθε πολιτιστικός επαγγελματίας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον μερικές από αυτές για να είναι σε θέση να κάνει καλή δουλειά.

Η πιο σημαντική δεξιότητα που μίλησαν όλοι οι επαγγελματίες είναι η επικοινωνία. Το να είναι σε θέση να επικοινωνεί με τους ανθρώπους με τέτοιο τρόπο ώστε να τους κάνει να καταλάβουν ένα συγκεκριμένο πράγμα, από το κοινό, τις κοινότητες, τους τοπικούς ενδιαφερόμενους, τους μελλοντικούς συνεργάτες ή τους χορηγούς είναι μια από τις πρώτες δεξιότητες που απαιτούνται από τις οποίες προκύπτουν πολλές άλλες δεξιότητες: ικανοί να συνεργάζονται αποτελεσματικά με άλλους, να εμπλέκονται και να εμπλέκονται στην κοινότητα, να μπορούν να συγκεντρώνουν κεφάλαια, πειστικότητα, μάρκετινγκ και δεξιότητες διαχείρισης.

Άλλες σημαντικές δεξιότητες αφορούν στην ικανότητα δημιουργίας ή συμμετοχής σε προγράμματα συνεργασίας μεταξύ διαφόρων ιδρυμάτων ως προς την ευαισθητοποίηση και το ενδιαφέρον για την πολιτιστική κληρονομιά. Η συμμετοχή και η εμπλοκή της κοινότητας είναι εξαιρετικά σημαντικές, αναπτύσσοντας συμμετοχικές διαδικασίες που περιλαμβάνουν διάφορες ομάδες αυτό δημιουργεί ή ενισχύει το δεσμό μεταξύ της κοινότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων μπορούν πάντα να έχουν θετικό αντίκτυπο στο ίδρυμα, οπότε η ικανότητα να γράφεις προτάσεις χρηματοδότησης, γνωρίζοντας που και πως να βρείς χρηματοδότηση είναι άλλες σημαντικές δεξιότητες που κάποιος πρέπει να έχει. Η υπεράσπιση που απευθύνεται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, η δυνατότητα αποτελεσματικής συνεργασίας με διάφορους ενδιαφερόμενους, ιδίως με πολιτικούς θα μπορούσε να οδηγήσει στη δυνατότητα μελλοντικών συνεργασιών, χρηματοδότησης, χορηγιών ή κοινών εκδηλώσεων που θα μπορούσαν να αυξήσουν το ενδιαφέρον για την κληρονομιά. Στην αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι δεξιότητες διαχείρισης, επιχειρηματικότητας ή ηγεσίας είναι σημαντικές για την επιτυχή διαχείριση ενός έργου ή μιας ομάδας. Το να είσαι ομαδικός παίκτης και να γνωρίζεις πως να δουλεύεις μέσα σε μια ομάδα είναι εξαιρετικά σημαντικό. Η δημιουργικότητα και η ανοικτή σκέψη θεωρούνται σημαντικές δεξιότητες ειδικά στην ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο ψηφιακός γραμματισμός και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι σημαντικά σε όλες τις πτυχές του έργου πολιτιστικής κληρονομιάς, επειδή το ψηφιακό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό μέρος του έργου κληρονομιάς, και ως εκ τούτου, οι επαγγελματίες του πολιτισμού πρέπει να έχουν τουλάχιστον βασική κατανόηση διαφόρων τεχνολογιών και να είναι πρόθυμοι

να πειραματιστούν και να ενημερωμένοι για τις τρέχουσες τεχνολογικές τάσεις ή ιδέες. Υπάρχουν κενά στις ψηφιακές ικανότητες, ειδικά στις μεγαλύτερες γενιές, αλλά η εκπαίδευσή τους πιθανότατα θα έχει θετικό αποτέλεσμα. Οι ξεπερασμένες νοοτροπίες και η απροθυμία να δουν τα οφέλη του ψηφιακού περιβάλλοντος είναι ένα άλλο πρόβλημα που εντοπίζουν οι επαγγελματίες.

Η καινοτομία είναι ζωτικής σημασίας για τον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως πάντα ακολουθώντας τις τρέχουσες τάσεις και η δυνατότητα να βρούμε πάντα νέους, ενδιαφέροντες και ελκυστικούς τρόπους για να μεταδώσουμε την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε άλλους είναι μια σημαντική δεξιότητα που πρέπει να αξιοποιηθεί, ως εκ τούτου πρέπει να δοθεί έμφαση στην κατάρτιση των νέων, την πρόσληψη εθελοντών και νέου προσωπικού για τη δημιουργία αίσθησης εμπλοκής και κοινότητας. Η διεπιστημονικότητα, οι ψηφιακές δεξιότητες, ο πειραματισμός με τις νέες τεχνολογίες, η συλλογική χρηματοδότηση και ο πληθοπορισμός, ο σχεδιασμός υπηρεσιών ή το αντισυμβατικό μάρκετινγκ είναι άλλες καινοτόμες δεξιότητες από τις οποίες μπορεί να επωφεληθεί ο τομέας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Όσον αφορά τις προσδοκίες των επαγγελματιών σχετικά με ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι περισσότεροι από αυτούς θα ήθελαν περισσότερη κατάρτιση στη διαχείριση, στη συγκέντρωση χρημάτων, τα μαθήματα επιμέλειας, τις ψηφιακές δεξιότητες, τη συνεργασία και υπεράσπιση που απευθύνεται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και την εμπλοκή της κοινότητας. Οι περισσότεροι από αυτούς θα προτιμούσαν να συμμετάσχουν σε σύντομα εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως εργαστήρια ή σεμινάρια που διαρκούν μία ή δύο ημέρες ή μερικές ημέρες την εβδομάδα κατά τη διάρκεια αρκετών εβδομάδων. Ένα μικρό μέρος των επαγγελματιών θα συμμετείχε σε μια κατάρτιση καθαρά ψηφιακή, αλλά οι περισσότεροι θεωρούν ότι η συνδυασμένη μάθηση (εργαστήρια / σεμινάρια συν ψηφιακή μάθηση) θα ήταν ιδανική. Η ιδανική τοποθεσία για την εκπαίδευση θα ήταν στη χώρα προέλευσής τους, αν και θα συμμετείχαν επίσης σε μια διεθνή εκπαίδευση, εκτός της χώρας τους. Ορισμένοι επαγγελματίες θεωρούν ότι οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι πρόθυμοι να μετακινηθούν σε διαφορετικές τοποθεσίες. Οι ερωτήσεις σχετικά με το κόστος και την πιστοποίηση μιας τέτοιας εκπαίδευσης απαντήθηκαν από πολύ λίγους από τους ερωτηθέντες, αλλά το κόστος εξαρτάται από τη διάρκεια της εκπαίδευσης, το είδος του προγράμματος, την εμπειρία του ιδρύματος που προσφέρει την κατάρτιση. Το κόστος κυμαίνεται από λιγότερο από 50 ευρώ έως το μέγιστο των 1500 ευρώ. Μερικοί από τους επαγγελματίες θα περίμεναν ο εργοδότης τους να πληρώσει για την κατάρτιση, κάποιος πρότειναν τη χρήση επιταγών κατάρτισης (vouchers). Οι απόψεις χωρίζονται όταν πρόκειται για πιστοποίηση, ορισμένοι από τους επαγγελματίες θεωρούν ότι δεν απαιτείται πιστοποίηση, άλλοι θεωρώντας ότι θα ήταν ωφέλιμο.



**ΤΡΕΧΟΥΣΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ/
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ
ΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**



ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Περιεχόμενο

Οι πολιτιστικοί και δημιουργικοί τομείς (Cultural and Creative Sectors - CCSs) έχουν αποκτήσει αυξανόμενη σημασία όχι μόνο ως πάροχος για τον πολιτισμό, αλλά και για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας, προσφέροντας μεγαλύτερο αριθμό θέσεων εργασίας και καλές προοπτικές για τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, ειδικά εντός του νεανικού πληθυσμού. Λόγω της αυξανόμενης κοινωνικής και οικονομικής σημασίας της, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων σε όλη την Ευρώπη άρχισαν να καταρτίζουν διάφορες στρατηγικές και πολιτικές που αποσκοπούν στη δημιουργία ενός κατάλληλου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη CCS, καθώς και για την ενίσχυση των δυνατοτήτων τους και την αύξηση της συμβολής τους στις εθνικές οικονομίες.

Παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος στον τομέα της χάραξης πολιτικών και στρατηγικών, υπάρχει ακόμη ανάγκη για μια συστηματική και συνεκτική προσέγγιση, ώστε να μην δημιουργηθούν σύγχυση και εννοιολογικές και μεθοδολογικές δυσκολίες. Επομένως, υπάρχει ακόμη ανάγκη να εξηγηθεί με σαφέστερο τρόπο ο ρόλος των

τομέων, ποιοί είναι και ποιες πολιτικές, στρατηγικές και χρηματοδότηση είναι οι πλέον κατάλληλες για αυτούς τους τομείς.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα CSSs καταγράφουν το 1% του ενεργού πληθυσμού παγκοσμίως που ασχολείται κυρίως με δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εικαστικές τέχνες, τη βιομηχανία των βιβλίων και της μουσικής και βρίσκουν τη μεγαλύτερη αγορά στην Ασία-Ειρηνικό (33% των πωλήσεων), ακολουθούμενη σχετικά κοντά από την Ευρώπη (32 %) και τις ΗΠΑ (28%). Υπάρχουν πολλά στατιστικά στοιχεία που αντικατοπτρίζουν τον σημαντικό ρόλο αυτών των δραστηριοτήτων στην οικονομία: είτε από το μερίδιό τους στην οικονομική δραστηριότητα εν γένει, από την ποιοτική συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη, είτε από τον ρόλο τους στη βελτίωση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων. Για παράδειγμα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι CCS αντιπροσωπεύουν το 3,3% του ΑΕΠ και το 3% της συνολικής απασχόλησης. Αυτός ο τύπος εξειδίκευσης εξηγεί περίπου το 50% της διακύμανσης του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ. Οι ιδιωτικές εταιρείες που ξεοδεύουν το διπλάσιο του μέσου ποσού για δημιουργικές εισόδους είναι 25% πιο πιθανό να παρουσιάσουν καινοτομίες προϊόντων².

² White Paper - Unlocking the Economic Potential of the Cultural and Creative Sectors in Romania, C. Croitoru, V. Cojan, A. Becut, D. Mucica, 2017.

Σημαντική είναι επίσης η τάση του διεθνούς εμπορίου με πολιτιστικά αγαθά και υπηρεσίες. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τη βάση δεδομένων της Eurostat³, το διεθνές εμπόριο EU28 με πολιτιστικές υπηρεσίες αυξήθηκε από 2.951,9 εκατομμύρια ευρώ το 2010 σε 7,797,3 εκατομμύρια ευρώ το 2017, δηλαδή αύξηση 164%. Παράλληλα, οι εισαγωγές πολιτιστικών αγαθών εκτός ΕΕ -28 αυξήθηκαν με 16,2%, ενώ οι εξαγωγές εκτός ΕΕ -28 αυξήθηκαν με 54,6%, δείχνοντας την αυξανόμενη ισχύ των δραστηριοτήτων CCS σε διεθνές επίπεδο. Το εμπορικό ισοζύγιο πολιτιστικών αγαθών σημείωσε θετική αξία 8.574,6 εκατ. Ευρώ το 2017, συμβάλλοντας έτσι στο συνολικό εμπορικό ισοζύγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι προαναφερθείσες πτυχές ισχύουν επίσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία απέκτησε επίσης αυξανόμενη σημασία και χρειάζεται καλύτερες προσεγγίσεις όσον αφορά στη διεργασία πολιτικών και στρατηγικών. Η πολιτιστική κληρονομιά έχει ως τόσο ορισμένες ιδιαιτερότητες εντός των CCS, καθώς αυτός ο υποτομέας είναι ένας συνδυασμός δραστηριοτήτων δημόσιων και ιδιωτικών οντοτήτων και συνεπώς απαιτεί καταρχήν μια συγκεκριμένη προσέγγιση και φροντίδα στη συλλογή στατιστικών δεδομένων.

Δεδομένα και μεθοδολογία

Σύμφωνα με το ESSnet-Culture, Τελική Έκθεση, 2012, οι ακόλουθοι δέκα τομείς των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Τομέων έχουν οριστεί ως:

- Κληρονομιά
- Αρχαία
- Βιβλιοθήκες
- Βιβλίο & Τύπος

- Εικαστικές τέχνες
- Τέχνες του θεάματος
- Οπτικοακουστικά & πολυμέσα
- Αρχιτεκτονική
- Διαφήμιση
- Τέχνες

Ο πολιτιστικός τομέας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς αποτελείται από μουσεία, ιστορικούς χώρους και αρχαιολογικούς χώρους. Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που συνίστανται στην παραγωγή, διάδοση και διατήρηση της κληρονομιάς, καθώς και στις δραστηριότητες εκπαίδευσης και διαχείρισης / ρύθμισης που επισυνάπτονται. Αυτά καλύπτουν κυρίως τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Δραστηριότητες παραγωγής για τη συντήρηση συλλογών μουσείων και αναγνώριση του ιστορικού
- Οι δραστηριότητες διατήρησης είναι ζωτικής σημασίας για την πολιτιστική κληρονομιά, στόχος της οποίας είναι η διατήρηση για μεταφορά και διάδοση.
- Οι διεπιστημονικές δραστηριότητες της εκπαίδευσης (που επιτρέπει τη δημιουργία και είναι ευαίσθητη στις πολιτιστικές δραστηριότητες) και της διοίκησης καθώς και οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες υποστήριξης που συνδέονται με όλους τους τομείς. Η συμμετοχική πλευρά (κοινωνική συμμετοχή και πολιτιστικές πρακτικές) αντιπροσωπεύει τον τελικό στόχο για οποιοδήποτε πολιτιστικό περιεχόμενο.

Για τη μέτρηση της κοινωνικής και οικονομικής συμβολής της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθοι 2 κωδικοί NACE rev. με 4 ψηφία.

NACE REV. 2	
9102	Η τάξη περιλαμβάνει τη λειτουργία μουσείων όλων των ειδών: <ul style="list-style-type: none"> - Μουσεία τέχνης, μουσεία κοσμημάτων, επίπλων, κοστούμιών, κεραμικών, ασημικών - Φυσική ιστορία, μουσεία επιστήμης και τεχνολογίας, ιστορικά μουσεία, συμπεριλαμβανομένων στρατιωτικών μουσείων - Άλλα εξειδικευμένα μουσεία - Υπαίθρια μουσεία.
9103	Η τάξη περιλαμβάνει λειτουργία και συντήρηση ιστορικών χώρων και κτιρίων
9104	Η κατηγορία περιλαμβάνει λειτουργία ζωολογικών κήπων και φυσικών καταφυγίων

² <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

Αυτή η μελέτη είχε ως στόχο να κάνει μια έρευνα σχετικά με τους ακόλουθους οικονομικούς και κοινωνικούς δείκτες που σχετίζονται με την Πολιτιστική Κληρονομιά, για το χρονικό διάστημα τριών ετών, 2015-2017:

- Εξέλιξη κύκλου εργασιών
- Εξέλιξη της απασχόλησης.
- Εξέλιξη κερδών.
- Εξέλιξη της παραγωγικότητας της εργασίας.
- Αριθμός εταιρειών.
- Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) ή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (GVA), ανάλογα με το ποια ήταν διαθέσιμη.

Η τρέχουσα ανάλυση έχει χρησιμοποιήσει τις ακόλουθες πηγές δεδομένων και πληροφοριών:

- Βάση δεδομένων Eurostat για τον Πολιτισμό, ως κύρια πηγή δεδομένων.
- Δεδομένα που συλλέγονται από τους Συνεργάτες της Κοινοπραξίας σε εθνικό επίπεδο, με σκοπό να συμπληρώσουν τις πληροφορίες που λείπουν στη βάση δεδομένων της Eurostat.

Δυστυχώς, τα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίστηκαν σε αυτήν την ανάλυση ήταν η έλλειψη δεδομένων που απαιτούνται για την Πολιτιστική Κληρονομιά. Μεταξύ των έξι δεικτών που αναφέρονται παραπάνω, η Eurostat προσφέρει δεδομένα μόνο για τον δείκτη Απασχόληση. Ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση, τα δεδομένα δεν καλύπτουν μόνο τους τρεις κωδικούς NACE που χρησιμοποιούνται στον ορισμό, αλλά αναφέρονται και σε άλλες δραστηριότητες. Ο δείκτης Eurostat ονομάζεται Βιβλιοθήκες, αρχεία, μουσεία και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες. Θα μπορούσαν να δοθούν δύο πιθανές εξηγήσεις για αυτό: i) ο όγκος των δραστηριοτήτων σε ιδιωτικούς φορείς είναι χαμηλός καθώς το υψηλότερο μερίδιο είναι εγγεγραμμένο στο δημόσιο τομέα · και ii) δυσκολίες στη συλλογή κατάλληλων δεδομένων από τις εθνικές χώρες.

Η στατιστική έννοια της πολιτιστικής απασχόλησης προέρχεται από τη μεθοδολογία που προτείνει το Δίκτυο για το Πολιτιστικό Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ESS) στην τελική έκθεση του ESSnet-Culture (2012):

- Μέλος του εργατικού δυναμικού που κατέχει πολιτιστικό επάγγελμα και εργάζεται στον πολιτιστικό τομέα.

- Μέλος του εργατικού δυναμικού που ασκεί πολιτιστική δραστηριότητα εκτός του πολιτιστικού τομέα (π.χ. σχεδιαστής που εργάζεται σε μια μεταποιητική βιομηχανία όπως υφάσματα ή αυτοκίνητα).
- Μέλος του εργατικού δυναμικού που κατέχει μη πολιτιστική εργασία στον πολιτιστικό τομέα.

Ερευνώντας τη βάση δεδομένων της Eurostat, επιλέχθηκε ένας άλλος δείκτης που σχετίζεται με την Πολιτιστική Κληρονομιά, δηλαδή τη μέση κατανάλωση ιδιωτικών νοικοκυριών σε πολιτιστικά αγαθά και υπηρεσίες με σκοπό την κατανάλωση COICOP. Τα δεδομένα είναι διαθέσιμα για δύο χρόνια, 2010 και 2015. Στατιστικές που περιλαμβάνονται στην ενότητα Πολιτιστικές δαπάνες περιλαμβάνουν τα δεδομένα που προέρχονται από δύο διαφορετικές πηγές: Έρευνα προϋπολογισμού νοικοκυριών (HBS) και Εναρμονισμένοι Δείκτες Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ). Επομένως, η κάλυψη και η περιοδικότητα των στατιστικών σε αυτήν την ενότητα εξαρτάται από αυτές τις κύριες πηγές δεδομένων.

Στις πολιτιστικές στατιστικές, οι δαπάνες ατόμων και νοικοκυριών για πολιτιστικά αγαθά και υπηρεσίες μπορούν να θεωρηθούν ως πληρεξούσιο της συμμετοχής στον πολιτισμό. Τα δεδομένα για τις ιδιωτικές δαπάνες δίνουν το κλειδί για την ολοκλήρωση της ανάλυσης των δεδομένων που προέρχονται από άλλες πηγές (π.χ. ειδικές έρευνες σχετικά με την πολιτιστική συμμετοχή, όπως η ενότητα για αυτό το σκοπό EU-SILC σχετικά με την κοινωνική και πολιτιστική συμμετοχή).

Αποτελέσματα

Απασχόληση στην Πολιτιστική Κληρονομιά

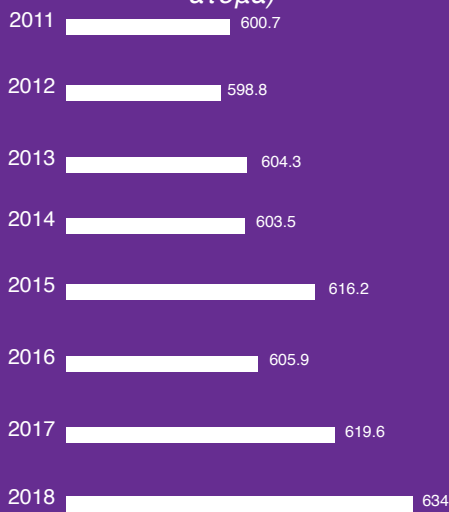
Η απασχόληση στην πολιτιστική κληρονομιά παρουσιάζεται για την περίοδο 2011-2017 με στοιχεία από την Eurostat.

Η Πολιτιστική Κληρονομιά απασχολούσε 634 χιλιάδες άτομα το 2018, με σχεδόν 35 χιλιάδες περισσότερα άτομα σε σύγκριση με το 2011. Παρόλο που δεν είναι θεαματική, αυτή είναι μια αύξηση 5,5%, που σημαίνει ότι η Πολιτιστική Κληρονομιά όχι μόνο μπόρεσε να διατηρήσει θέσεις εργασίας, αλλά και θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες θέσεις μακροπρόθεσμα.

Χώρα / Έτος	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ευρωπαϊκή Ένωση - 28 χώρες	600.7	598.8	604.3	603.5	616.2	605.9	619.6	634
Βέλγιο	16	15.7	13	14.4	15.3	16.1	15.7	16.6
Βουλγαρία	8.9	8.2	7.7	8.9	9.5	9.4	8.5	9.5
Τσεχία	19.4	21.9	26	22.1	18.7	24.1	22.7	24.2
Δανία	16.3	19.3	19.3	18.8	18.5	18.6	18.5	18
Γερμανία	70.4	63.9	69.6	60.6	66.1	61.5	62.6	59.5
Εσθονία	5.7	6	6.3	5.2	4.3	5.1	5	5.3
Ιρλανδία	3.9	3.8	4.1	4.5	5.4	5.1	5.3	5.6
Ελλάδα	7.7	6.7	6.5	7.5	5.4	7.3	7	6.7
Ισπανία	39	34.5	33.7	38.2	41	34.8	37.5	44.2
Γαλλία	61.5	57.2	69.1	65.2	60.9	59.1	62.6	71.2
Κροατία	7.5	8	5.9	6.4	4.9	5.1	7.1	8.4
Ιταλία	42.6	50.4	52.4	55.5	56.4	56.2	51.5	47.5
Κύπρος	0.8	1	0.6	0.5	0.8	0.6	0.8	0.6
Λετονία	4.9	6.1	5.4	6.3	5.9	8.3	6.1	4.9
Λιθουανία	7.4	7.7	8.3	10.2	10.3	9.4	10.7	10.8
Λουξεμβούργο	0.9	0.7	0.8	0.5	:	0.9	0.5	1.3
Ουγγαρία	17.7	18.2	14.7	16.2	19.9	23.7	19.7	18.8
Μάλτα	0.4	0.7	0.5	0.7	0.6	0.7	0.8	0.8
Ολλανδία	28.4	27.8	22.8	23	24.3	23.9	22.6	22.6
Αυστρία	11.5	11.9	7.9	9.8	9.3	9.3	11.4	13.1
Πολωνία	56	57.5	61.9	60	64.3	60.4	61	69.9
Πορτογαλία	10.7	11.3	8.8	12.1	12.4	11.6	11.3	12.5
Ρουμανία	11.7	11.8	9.2	8.6	9.3	11.9	14.5	9.8
Σλοβενία	5.9	5.1	5.2	5.2	4.7	3.9	4.3	4
Σλοβακία	4.7	5.8	6.6	7.1	7	5.3	8.1	9.2
Φινλανδία	13.2	12.3	10.7	12.4	10.8	12	12	11.9
Σουηδία	20.1	19.7	20.7	21.7	20.6	22.7	24.8	24.8
Ηνωμένο Βασίλειο	107.6	105.8	106.6	102.1	109.2	99	107	102.1
Ισλανδία	0.7	1.1	1	1	0.8	1	1.2	1
Νορβηγία	10.7	10	8.6	8.4	8.3	8.7	8.4	8.2
Ελβετία	13.3	11.4	15.4	16.4	19.1	16.7	17.7	16.9
Μαυροβούνιο	:	:	:	:	:	1.3	:	:
Βόρεια Μακεδονία	1	1.9	2.3	1.6	1.3	1.8	2.4	1.1
Σερβία	4.4	9.1	6.9	7.7	7.2	6.6	6.7	5.8
Τουρκία	6.2	8.6	11.5	9	10	15.1	17	19.7

Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

ΓΡΑΦΗΜΑ 50. EU28 - Απασχόληση στην πολιτιστική κληρονομιά (χιλιάδες άτομα)

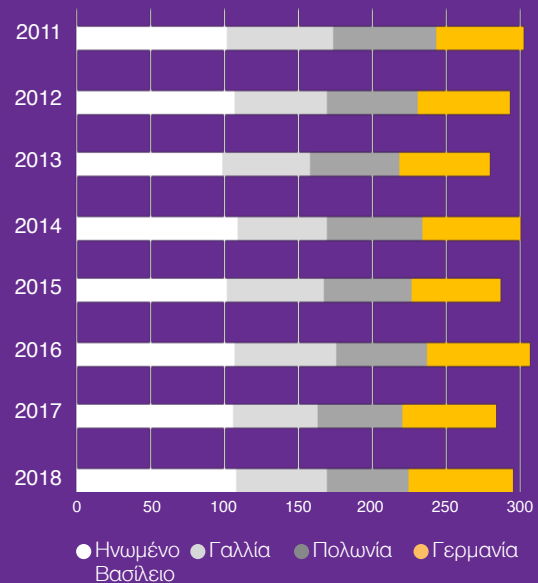


Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

Ο υψηλότερος αριθμός εργαζομένων το 2018 καταγράφεται στο Ηνωμένο Βασίλειο (102,1 χιλιάδες άτομα), τη Γαλλία (71,2 χιλιάδες άτομα), την Πολωνία (69,9 χιλιάδες άτομα) και τη Γερμανία (59,5 χιλιάδες άτομα). Αυτό εξηγείται από την υψηλή ιστορική κληρονομιά των δύο χωρών και την παρουσία μεγάλου αριθμού μουσείων και άλλων στόχων κληρονομιάς. Οι τρεις χώρες συνοψίζουν το 47,7% της συνολικής απασχόλησης στην κληρονομιά, πάνω από 300 χιλιάδες άτομα το 2018. Ο ρυθμός ανάπτυξης για το διάστημα που αναλύθηκε για αυτές τις χώρες ήταν 2,4%.

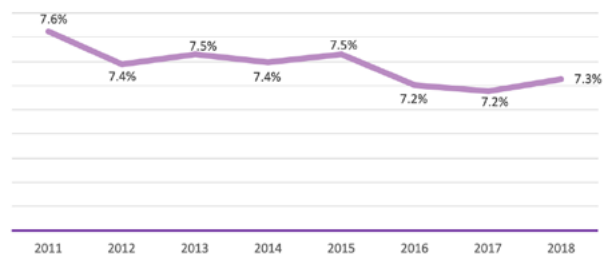
ότι το μερίδιο της απασχόλησης στην κληρονομιά δεν κυμαινόταν πολύ, δηλαδή μεταξύ 7,2% και 7,6%, πράγμα που σημαίνει ότι συνέχισε να συμβαδίζει με τη συνολική ανάπτυξη CCSs καθ' όλη τη διάρκεια του οριζοντια ανάλυσης. Το Heritage σημείωσε πτώση το 2016, αλλά στη συνέχεια ανέκαμψε στο 102% τέμνοντας τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης των συνολικών CCS.

ΓΡΑΦΗΜΑ 51. Απασχόληση κληρονομιάς στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Γερμανία (χιλιάδες άτομα)



Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

ΓΡΑΦΗΜΑ 52. Μερίδιο κληρονομιάς σε σύνολο CCS (%)



Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

ΓΡΑΦΗΜΑ 53. Αλλαγή CCS Rhythms and Heritage (%)



Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

Οικιακές δαπάνες για πολιτιστική κληρονομιά

Οι δαπάνες νοικοκυριού εκφράζονται ως Μέσες καταναλωτικές δαπάνες ιδιωτικών νοικοκυριών για πολιτιστικά αγαθά και υπηρεσίες με σκοπό την κατανάλωση COICOP. Τα δεδομένα παρουσιάζονται για το 2010 και το 2015.

Τα αποτελέσματα στον παρακάτω πίνακα δείχνουν μια μικρή κατανάλωση για την Πολιτιστική Κληρονομιά τόσο σε απόλυτους όρους όσο και ως μερίδιο στη συνολική κατανάλωση CCS. Αυτό θα μπορούσε επίσης να είναι το αποτέλεσμα των δυσκολιών που

αντιμετωπίστηκαν στη συλλογή δεδομένων και στην έλλειψη μελετών που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με την κοινωνική και οικονομική συμβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Από τα δεδομένα της Eurostat, μπορούμε να παρατηρήσουμε αύξηση της κατανάλωσης της πολιτιστικής κληρονομιάς σε απόλυτους και σχετικούς όρους, δηλαδή αύξηση από 1,2% το 2010 σε 2,0% το 2015. Η προστιθέμενη κατανάλωση νοικοκυριών σε ολόκληρη την ΕΕ28 δείχνει αύξηση από 269,5 € / νοικοκυριό σε 2010 σε 370,0 € / νοικοκυριό το 2015, δηλαδή αύξηση με πάνω από 37%.

GEO/COICOP	2010			2015		
	Total CCS	Κληρονομιά	%	Total CCS	Κληρονομιά	%
Βέλγιο	1,171.2	41.9	3.6%	904.6	29.8	3.3%
Βουλγαρία	155.7	0.5	0.3%	205.7	1.3	0.6%
Τσεχία	614.7	18.5	3.0%	570.5	27.8	4.9%
Δανία	1,592.7	19.5	1.2%	:	:	:
Γερμανία	1,188.4	14.1	1.2%	1,274.5	15.9	1.2%
Εσθονία	380.3	3.4	0.9%	536.6	14.1	2.6%
Ιρλανδία	1,620.4	12.3	0.8%	1,012.4	12.9	1.3%
Ελλάδα	555.2	0.7	0.1%	502.3	1.4	0.3%
Ισπανία	883.7	7.9	0.9%	677.3	11.9	1.8%
Γαλλία	1,000.8	14.6	1.5%	:	:	:
Κροατία	498.8	1.6	0.3%	589.8	7.6	1.3%
Ιταλία	761.1	19.3	2.5%	583.4	17.8	3.1%
Κύπρος	1,085.4	5.9	0.5%	617.6	13.3	2.2%
Λετονία	369.4	4.1	1.1%	408.6	8.3	2.0%
Λιθουανία	310.7	8.7	2.8%	433.0	1.3	0.3%
Λουξεμβούργο	1,097.7	0.0	0.0%	1,044.0	3.7	0.4%
Ουγγαρία	467.5	4.6	1.0%	359.8	2.5	0.7%
Μάλτα	1,069.2	2.2	0.2%	913.3	7.6	0.8%
Ολλανδία	:	:	:	952.8	70.5	7.4%
Αυστρία	1,568.8	19.9	1.3%	1,214.6	24.3	2.0%
Πολωνία	670.8	3.1	0.5%	472.4	5.5	1.2%
Πορτογαλία	697.7	8.3	1.2%	487.8	7.0	1.4%
Ρουμανία	201.5	0.4	0.2%	211.8	1.4	0.7%
Σλοβενία	913.4	4.6	0.5%	786.8	16.2	2.1%
Σλοβακία	442.7	2.1	0.5%	556.5	10.1	1.8%
Φινλανδία	1,147.6	12.2	1.1%	892.1	10.6	1.2%
Σουηδία	1,377.8	8.9	0.6%	1,434.9	10.8	0.8%
Ηνωμένο Βασίλειο	1,226.9	30.2	2.5%	1,158.0	36.4	3.1%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΥ28	23,070.1	269.5	1.2%	18,801.1	370.0	2.0%

Πηγή: Βάση δεδομένων Eurostat

Η μέση κατανάλωση νοικοκυριού το 2015 παρουσιάζεται στο γράφημα 54. Η υψηλότερη κατανάλωση καταγράφηκε στην Ολλανδία με 70,5€ / νοικοκυριό / μήνα, το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί εξαιρετικό αποτέλεσμα. Στο κατώτερο όριο υπάρχει η Λιθουανία με μόνο 1,3 € / νοικοκυριό / έτος. Η μέση κατανάλωση EU28 είναι 14,2 € / νοικοκυριό / μήνα. Μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι γενικά οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης έχουν μεγαλύτερη κατανάλωση από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, με βάση επίσης τους υψηλότερους προϋπολογισμούς νοικοκυριών για την πρώτη κατηγορία.

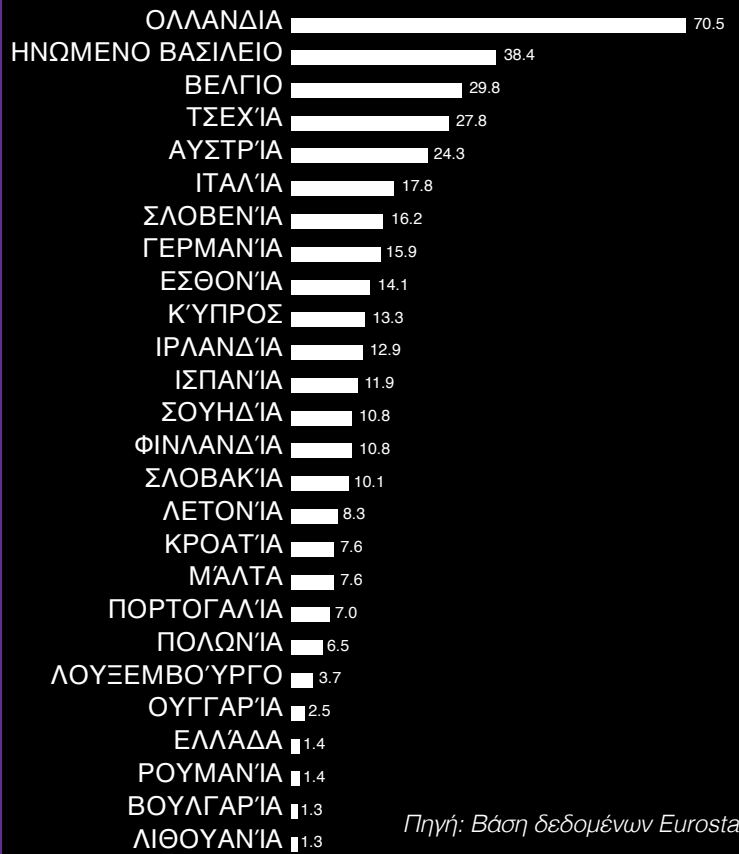
Το γράφημα 55 παρουσιάζει το μερίδιο της κατανάλωσης πολιτιστικής κληρονομιάς σε συνολικά CCS για το 2010 και το 2015 και επιτρέπει συγκρίσεις μεταξύ των χωρών για τα δύο χρόνια. Η Δανία και η Γαλλία έχουν αποκλειστεί καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία για το 2015. Μπορούμε επίσης να παρατηρήσουμε την έλλειψη δεδομένων για την Ολλανδία το 2010, αλλά δεδομένου ότι έχει την υψηλότερη κατανάλωση (7,4%), έχει συμπεριληφθεί στο γράφημα. Η μέση κατανάλωση στην ΕΕ αυξήθηκε από 1,2% το 2010 σε 2,0% το 2015 όπως έχει ήδη παρουσιαστεί.

Η Τσεχία έχει αξιοσημείωτα αποτελέσματα και για τα δύο χρόνια, ειδικά το 2015 όταν φτάνει στο επίπεδο σχεδόν 5%. Το Βέλγιο και το Ηνωμένο Βασίλειο καταγράφουν υψηλά μερίδια και για τα δύο έτη και είναι σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που έχουν καταγραφεί σε απόλυτους όρους. Από την άλλη πλευρά, η κατανάλωση της Λιθουανίας σημείωσε σημαντική πτώση από 2,8% το 2010 σε μόλις 0,3% το 2015, σύμφωνα με τα αποτελέσματα σε απόλυτους όρους.

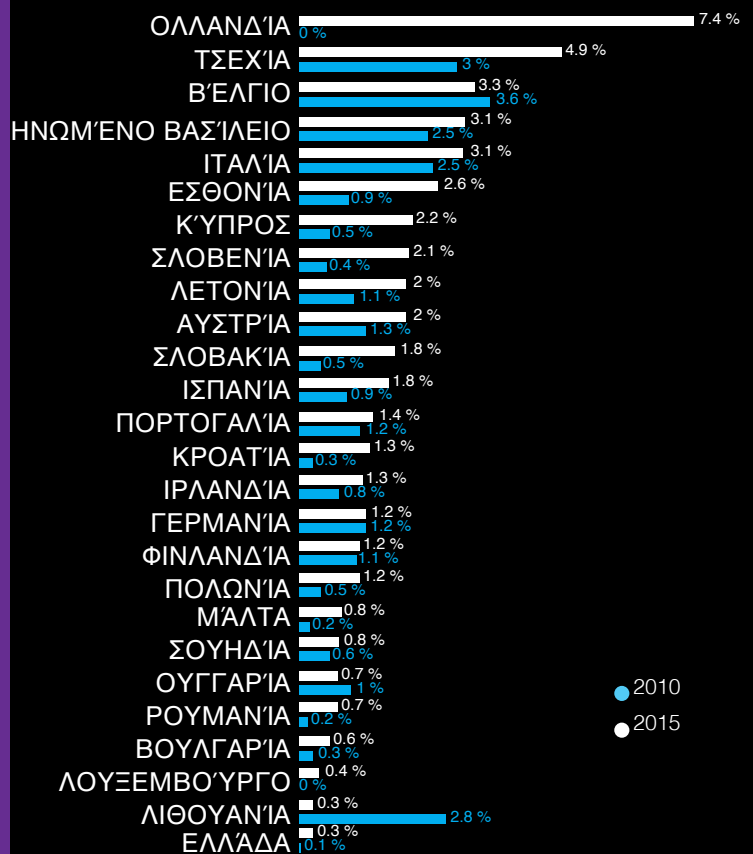
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ

Δεδομένου ότι οι οικονομικοί δείκτες που προτείνονται για αυτήν την ανάλυση δεν βρέθηκαν στη βάση δεδομένων της Eurostat, οι ομάδες χωρών που είναι εταίροι σε αυτό το έργο κλήθηκαν να παράσχουν δεδομένα σε εθνικό επίπεδο. Αυτό θα βοηθήσει να έχουμε μια ιδέα για το οικονομικό μέγεθος της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε αυτές τις αντίστοιχες χώρες. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μεθοδολογίες και η συλλογή δεδομένων ενδέχεται να διαφέρουν από τη μια χώρα στην άλλη, οι πληροφορίες δεν θα συγκριθούν μεταξύ κρατών, αλλά θα αναλυθούν ξεχωριστά για κάθε χώρα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 54. Κατανάλωση πολιτιστικής κληρονομιάς το 2015 (ευρώ / νοικοκυριό / μήνα)



ΓΡΑΦΗΜΑ 55. Μερίδιο της κατανάλωσης κληρονομιάς στα Συνολικά CCS το 2010 και το 2015 (%)



Η μόνη χώρα που δεν μπόρεσε να παράσχει δεδομένα ήταν το Βέλγιο, όπου μεταξύ άλλων λόγων, υπάρχει λίγη έρευνα σχετικά με τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, και οι επίσημες κυβερνητικές στατιστικές είναι μάλλον ευρείες, για παράδειγμα, παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για τον Τουρισμό ή την Πολιτιστική τομείς ως σύνολο. Ως εκ τούτου, η χώρα έγ σχετικά έγγραφα με τον τομέα που αναλύθηκε, αλλά όχι τα δεδομένα που απαιτούνται για τη μελέ μας.

Παρακάτω παρουσιάσαμε τα δεδομένα που παρείχαν οι χώρες εταίροι.



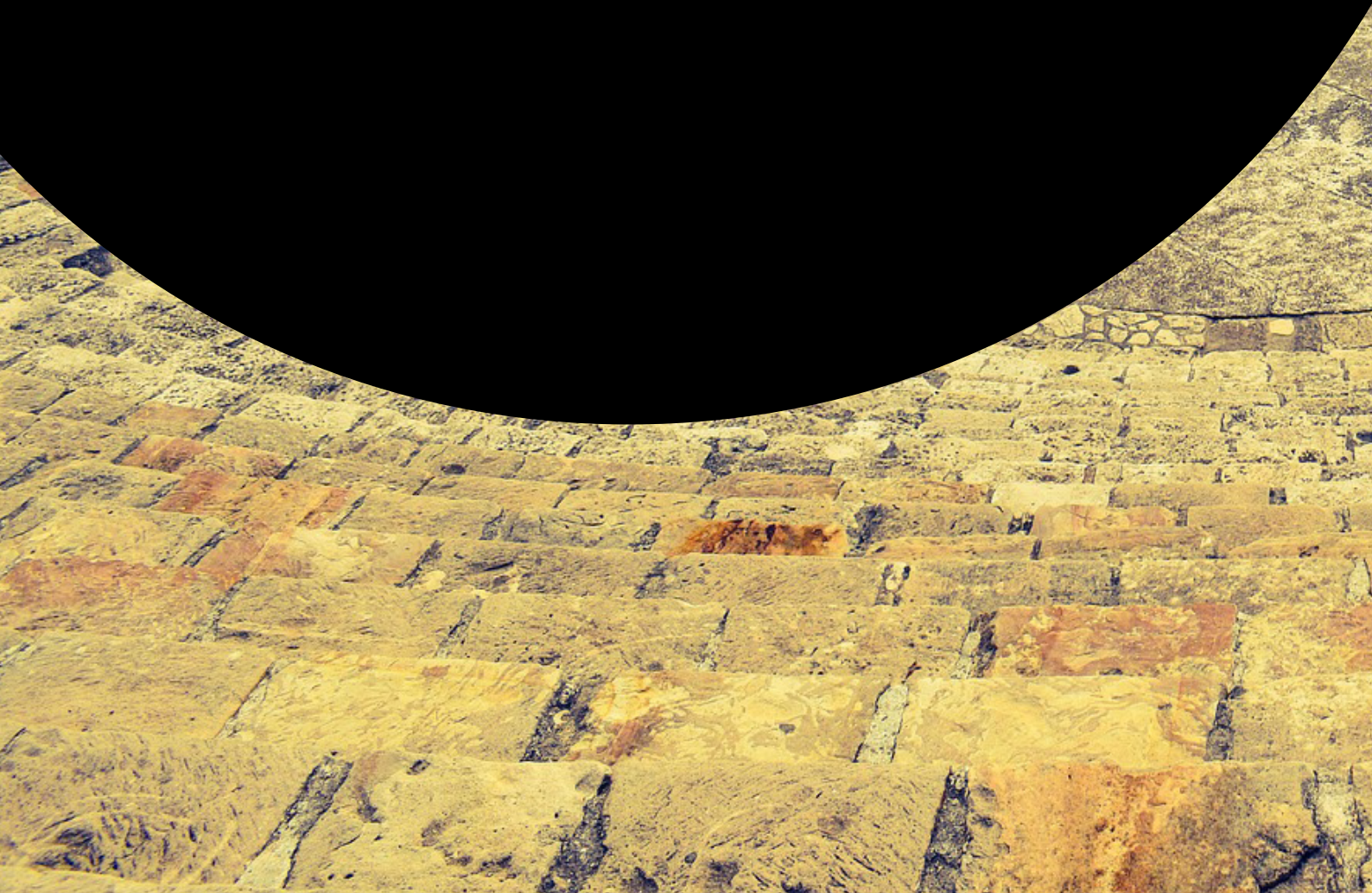
ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ) ¹	2013: ελαχ. Νο δημοσίων εεόδων 94 Εκ.Ευρώ	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Εργασία ²	Μη διαθέσιμο	Ελαχ. 36,000	Μη διαθέσιμο
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Παραγωγικότητα της εργασίας (χιλιάδες ευρώ / κύκλος εργασιών ευρώ)	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Αριθμός εταιρειών	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
ΑΕΠ (Εκατομύρια ευρώ) ³	3,048,860	3,159,750	3,277,340

Τα πιο σχετικά δεδομένα βρίσκονται για το ΑΕγχΠ, με αύξηση άνω των 220 χιλ. Ευρώ σε δύο χρόνια (περίπου 7,5%). Το 2016 υπολογίστηκαν τουλάχιστον 36.000 εργαζόμενοι στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Πηγές:

1. Statistisches Bundesamt (2018). P. 8. Bildung und Kultur Spartenbericht Baukultur, Denkmalschutz und Denkmalpflege: https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bildung-Forschung-Kultur/Kultur/Publicationen/Downloads-Kultur/spartenbericht-baukultur-5216206189004.pdf?__blob=publicationFile (accessed: 19.07.2019).
2. Statistisches Bundesamt (2018). P. 7. Bildung und Kultur Spartenbericht Baukultur, Denkmalschutz und Denkmalpflege: https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bildung-Forschung-Kultur/Kultur/Publicationen/Downloads-Kultur/spartenbericht-baukultur-5216206189004.pdf?__blob=publicationFile (accessed: 19.07.2019).
3. Organisation for Economic Co-Operation and Development. (09.07.2019). Von Organisation for Economic Co-Operation and Development: <https://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=60702> abgerufen
4. Further consulted Sources:
5. Fachbeirates an die Kultusministerkonferenz. (April 2014). Abschlussbericht - Empfehlungen des Fachbeirates an die Kultusministerkonferenz zur Fortschreibung der deutschen Tentativliste für das UNESCO-Welterbe
6. Institut der deutschen Wirtschaft (2019). Deutschland in Zahlen: <https://www.deutschlandinzahlen.de> > diz > Printversion > DIZ_2019_e-Book (Accessed: 17.07.2019)
7. Jahrbuch 2018–2019 Deutsche UNESCO Kommission (2019). Deutsche UNESCO-Kommission e.V. : https://www.unesco.de/sites/default/files/2019-06/DUK-Jahrbuch_2018-2019.pdf





ΕΛΛΑΔΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	49,802 ευρώ	41,812 ευρώ	Μη διαθέσιμο
Εργασία	2.9% της συνολικής απασχόλησης	3.2% της συνολικής απασχόλησης	3.2% της συνολικής απασχόλησης
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Παραγωγικότητα της εργασίας (κύκλος εργασιών σε ευρώ)	15.20	13.30	Μη διαθέσιμο
Αριθμός εταιρειών	733	630	Μη διαθέσιμο
ΑΕΠ / ΑΠΑ	ΑΕΠ : 177,258 ΑΠΑ από τη βιομηχανία 6,612 (εκατομμύριο)	ΑΕΠ : 176,488 ΑΠΑ από τη βιομηχανία 6,469 (εκατομμύριο)	ΑΕΠ : 180,218 ΑΠΑ από τη βιομηχανία 6,462 (εκατομμύριο)

Η Ελλάδα καταγράφει ένα σταθερό ποσοστό απασχόλησης στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δηλαδή περίπου το 3% της συνολικής εθνικής απασχόλησης. Το ΑΕΠ σημειώνει μικρή αύξηση σχεδόν 3,0 εκατ. Ευρώ, ενώ το ΑΠΑ είναι περίπου 6,5 εκατ. Ευρώ.

Πηγές:

1. Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/culture/data/database>;
2. <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/2015>: Attività di biblioteche, archivi, musei e altre attività culturali;
3. <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL15/>
4. <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SEL45/>:- Arti, spettacoli, attività ricreative, altre attività di servizi, attività delle famiglie come datori di lavoro, attività di produzione di beni e servizi indifferenziati delle famiglie per uso proprio, attività di organizzazioni e organismi extraterritoriali.



ΙΤΑΛΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	1,167.9	2,855.7	2,916.7
Εργασία	52.0	53.1	51.0
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	200 Εκατομμύρια	172 Εκατομμύρια	200 Εκατομμύρια
Εξέλιξη της παραγωγικότητας της εργασίας (χιλιάδες ευρώ / κύκλος εργασιών)	49.28	54.92	54.93
Αριθμός εταιρειών	904	1061	1,116
ΑΕΠ / ΑΠΑ	ΑΕΠ 1,636,372	ΑΕΠ 1,672,438	ΑΕΠ 1,724,954
	ΑΠΑ 2.8 Δισεκατομμύρια ευρώ	ΑΠΑ 2.9 Δισεκατομμύρια ευρώ	ΑΠΑ 2.8 Δισεκατομμύρια ευρώ

Η Ιταλία καταγράφει πολύ υψηλές τιμές ΑΠΑ, δηλαδή 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ το επίπεδο κέρδους είναι 200 εκατομμύρια ευρώ το 2017. Η παραγωγικότητα της εργασίας έφτασε σχεδόν τα 55 χιλιάδες ευρώ / άτομο που απασχολήθηκε το 2016 και το 2017. Ένας αυξανόμενος αριθμός εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αποδεικνύει επίσης τα γενικά καλά αποτελέσματα.

Πηγές:

1. Unioncamere, fondazione Symbola.
2. Io sono cultura, rapporto 2018 https://www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1529596696147_io_sono_cultura_2018.pdf.
3. Io sono cultura, rapporto 2017 http://www.symbola.net/assets/files/IoSonoCultura_2017_DEF_1498646352.pdf.
4. Io sono cultura, rapporto 2016 http://www.symbola.net/assets/files/Io%20sono%20cultura%202016%20DEFINITIVO%20bassa%20risoluzione_1469703511.pdf.



ΜΑΛΤΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017	2018
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	19,167	22,071	22,624	22,936
Εργασία	464	494	460	472
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	-692	-732	-678	-584
Εξέλιξη της παραγωγικότητας της εργασίας (χιλιάδες ευρώ / κύκλος εργασιών)	48	52	58	57
Αριθμός εταιρειών	42	45	47	Μη διαθέσιμο
ΑΠΑ (Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία)	12,992	14,097	14,430	15,280

Ο τομέας έχει επεκταθεί τα τελευταία 4 χρόνια, με αύξηση με σχεδόν 20% του κύκλου εργασιών. Η κερδοφορία είναι αρνητική, αν και βελτιώθηκε το 2018. Η παραγωγικότητα της εργασίας καταγράφει μια καλή ανάπτυξη με βάση τον καλό τζίρο. Το ΑΠΑ βρίσκεται επίσης σε θετική τάση, με + 17,6% το 2018 σε σύγκριση με το 2015.

Σημειώσεις:

1. Κύκλος εργασιών: Η παραγωγή είναι το σύνολο των προϊόντων που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου. (ESA2010).
2. Απασχόληση: Αριθμός θέσεων εργασίας (πλήρους και μερικής απασχόλησης).
3. ΑΠΑ: Το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα είναι η ακαθάριστη παραγωγή μείον το κόστος των ενδιάμεσων αγαθών και υπηρεσιών για την παροχή ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και λιγότερη αποζημίωση εργαζομένων και φόρων και επιδοτήσεων στην παραγωγή και τις εισαγωγές, λιγότερη κατανάλωση παγίου κεφαλαίου (ESA2010).
4. Παραγωγικότητα εργασίας: Παραγωγή ανά κεφαλή.



ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	38,116.9	40,657.0	45,529.3
Εργασία	1,669	1,765	1,835
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	7,346.0	10,740.7	9,720.8
Παραγωγικότητα της εργασίας (χιλιάδες ευρώ / κύκλος εργασιών ευρώ)	4.40	6.09	5.30
Αριθμός εταιρειών	235	251	257
ΑΠΑ (Εκατομμύρια Ευρώ)	19.9	10.7	27.1

Η Ρουμανία αντιμετωπίζει μια γενική αύξηση του κλάδου, με περισσότερους από 1.800 υπαλλήλους να λειτουργούν το 2017 και 257 εταιρείες. Στη συνέχεια, ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε από 38,1 εκατομμύρια ευρώ το 2015 σε 45,5 εκατομμύρια ευρώ το 2017, δηλαδή + 19,4%.

Η θετική δραστηριότητα τονίζεται από την εξαιρετική εξέλιξη της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, ειδικά το 2017, όταν φτάνει τα 27,1% εκατ. Ευρώ. Αυτό σημαίνει αύξηση άνω των 7 εκατομμυρίων ευρώ σε σύγκριση με το 2015 ή + 36,1%.

Πηγές:

1. National Statistics Institute of Romania, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
2. Borg Design, www.listadefirme.ro



ΙΣΠΑΝΙΑ

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017
Κύκλος εργασιών (χιλιάδες ευρώ)	2,505,000	2,470,000	Μη διαθέσιμο
Εργασία	41,000	34,800	37,500
Κέρδος (χιλιάδες ευρώ)	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Παραγωγικότητα της εργασίας (χιλιάδες ευρώ / κύκλος εργασιών ευρώ)	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο	Μη διαθέσιμο
Αριθμός εταιρειών	5,364	5,589	4,625
ΑΕΠ / ΑΠΑ (Εκατομμύρια ευρώ)	0.24 of ΑΕΠ / 0.26 of ΑΠΑ	0.23 of ΑΕΠ / 0.24 of ΑΠΑ	Μη διαθέσιμο

Τα δεδομένα δείχνουν μια σταθερή δραστηριότητα στην Ισπανία, με κάποιες διακυμάνσεις, αλλά όχι σημαντικές. Υπάρχει μια μικρή μείωση στις τάσεις, αλλά όχι σημαντική. Για παράδειγμα, το ΑΕΠ μειώνεται με μόνο 0,01 εκατομμύρια ευρώ το 2016 σε σύγκριση με το 2015 και το ΑΠΑ μειώνεται με μόνο 0,02 εκατομμύρια ευρώ για την ίδια περίοδο. Οι άλλοι δείκτες δείχνουν συνεπή δραστηριότητα και σχετικά μεγάλο όγκο λειτουργιών.

Πηγές:

1. Τα δεδομένα παρέχονται από τη χώρα του κάθε εταίρου.





ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ανασκόπηση των τρεχόντων προγραμμάτων κατάρτισης για την πολιτιστική κληρονομιά που παρέχονται σε χώρες της ΕΕ υπογράμμισε ότι οι πιο συνηθισμένοι πάροχοι είναι το εκπαιδευτικό ίδρυμα και σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούνται εταιρικές σχέσεις μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών, διεθνών ιδρυμάτων και ΜΚΟ. Όσον αφορά τον τύπο των οργανισμών που παρέχουν κατάρτιση, οι περισσότεροι από αυτούς ανήκουν στο δημόσιο τομέα, ενώ οι ομάδες-στόχοι που στοχεύουν οι πάροχοι κατάρτισης περιλαμβάνουν φοιτητές και επαγγελματίες, αλλά κυρίως τα μαθήματα που οργανώνονται για φοιτητές.

Τα μαθήματα οργανώθηκαν ειδικά με δια ζώσης προσέγγιση και μόνο λίγα παρασχέθηκαν στο Διαδίκτυο. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι συμμετέχοντες είχαν πρόσβαση κυρίως σε εκπαιδευτικό υλικό εκτός σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της βιβλιογραφίας, των βιβλίων και του οπτικοακουστικού υλικού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το επίπεδο εκπαίδευσης που παρέχόταν ήταν 6 EQAVET.

Περίπου τα μισά από τα προγράμματα κατάρτισης αφορούν στην κατηγορία Διαχείριση και Οργάνωση Τομέα, τα υπόλοιπα προγράμματα αφορούν στη Διατομεακή ομάδα (Συνδυασμένες Μελέτες Τέχνης, Πρακτικές Σύγχρονης Τέχνης, Πρόγραμμα Πιστοποίησης Τουριστικού Οδηγού, ΜΑ στον Τουρισμό, Έρευνα και Εκμετάλλευση Πολιτιστικής Κληρονομιάς), και τομέας Επικοινωνία και Μέσα. Οι πάροχοι κατάρτισης προσφέρουν ειδικά μαθήματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ικανοτήτων και δυνατοτήτων στη διαχείριση, διατομεακές δεξιότητες ή καινοτομίες και ψηφιακές δεξιότητες.

Σύμφωνα με την ποσοτική έρευνα, Οι πιο απαραίτητες δεξιότητες στην πολιτιστική κληρονομιά είναι: δεξιότητες επικοινωνίας, δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, ευελιξία και προσαρμογή ή δημιουργικότητα και εννοιολογική ικανότητα. Υπάρχουν διαφορές ανάλογα με την περιοχή της πολιτιστικής κληρονομιάς που περιλαμβάνονται στην ανάλυσή μας. Για τον τομέα Προώθησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, οι πιο απαραίτητες δεξιότητες είναι οι δεξιότητες συμμετοχής στην κοινότητα, οι δεξιότητες δημιουργίας δικτύων, οι δεξιότητες μάρκετινγκ και οι κοινωνικές δεξιότητες μέσων. Για τον τομέα Διατήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς οι πιο απαραίτητες είναι οι δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων και οι δεξιότητες παρουσίασης. Για την Αξιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς οι πιο απαραίτητες είναι οι καινοτόμες δεξιότητες, οι δεξιότητες επιμέλειας, οι δεξιότητες διαχείρισης και οι χρηματοδοτικές δεξιότητες. Σύμφωνα με την ποιοτική έρευνα, οι πιο απαραίτητες δεξιότητες είναι οι δεξιότητες επικοινωνίας, οι δεξιότητες εμπλοκής της κοινότητας, ψηφιακός εγγραμματισμός, καινοτομίας και μέσων, οι δεξιότητες διαχείρισης, οι διοικητικές και οικονομικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες ηγεσίας, η συλλογική χρηματοδότηση, οι δεξιότητες πληθοπορισμού και οι δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων είναι επίσης σημαντικές δεξιότητες που αναφέρονται από τους ερωτηθέντες.

Για τον τομέα της Διαμεσολάβησης και της Διερμηνείας, οι πιο απαραίτητες είναι οι ψηφιακές δεξιότητες, οι δεξιότητες των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και η από κοινού κυριότητα ιστότοπων/ δεξιοτήτων κληρονομιάς. Όσον αφορά τα κύρια εμπόδια για τους επαγγελματίες που δεν έχουν συμμετάσχει σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, τα πιο αναφερόμενα είναι: η έλλειψη χρόνου, η έλλειψη λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα μαθήματα και το πρόγραμμα κατάρτισης, η έλλειψη χρημάτων ή το ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν γνώριζαν που να αναζητήσουν αυτές τις δεξιότητες.

Τα αποτελέσματα της έρευνάς μας έχουν εμπνεύσει το πρόγραμμα σπουδών του προγράμματος κατάρτισης και τον τρόπο με τον οποίο το έργο αυτό ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επαγγελματιών της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επομένως, οι ανάγκες για δεξιότητες που προσδιορίστηκαν στη φάση της έρευνας βοήθησαν στο σχεδιασμό των ενότητων της εκπαίδευσης ως εξής:

- Η ανάγκη για δεξιότητες συμμετοχής της κοινότητας, συλλογική χρηματοδότηση, οι δεξιότητες πληθοπορισμού και συγκέντρωσης χρημάτων θα αντιμετωπιστεί από την ενότητα η Πολιτιστική Κληρονομιά για την τοπική ανάπτυξη
- Η ανάγκη για δεξιότητες επικοινωνίας, δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, ευελιξία και προσαρμογή θα αντιμετωπιστεί από την ενότητα Σχεδιασμός της εμπειρίας των επισκεπτών
- Η ανάγκη για δεξιότητες διαχείρισης, διοικητικές και οικονομικές δεξιότητες, δεξιότητες ηγεσίας θα αντιμετωπιστεί από την ενότητα Επιχειρηματική αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Η ανάγκη για ψηφιακές και καινοτόμες δεξιότητες θα αντιμετωπιστεί από την ενότητα Ψηφιακές στρατηγικές και μέσα για την αξιοποίηση και την επικοινωνία της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Η ανάγκη για δεξιότητες δημιουργίας δικτύων, δεξιότητες λήψης αποφάσεων και από κοινού ιδιοκτησίας τοποθεσιών/ δεξιοτήτων κληρονομιάς θα αντιμετωπιστεί από την ενότητα Προσεγγίσεις για τη βιωσιμότητα και τον κοινωνικό αντίκτυπο.



**Δεξιότητες και
ικανότητες για τις
οποίες απαιτείται
κατάρτιση**

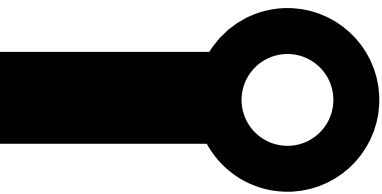
- Δεξιότητες επικοινωνίας
- Ικανότητες επίλυσης προβλημάτων
- Ευελιξία και προσαρμογή
- Δημιουργικότητα και εννοιολογική ικανότητα
- Δεξιότητες προσέγγισης και συμμετοχής της κοινότητας
- Δεξιότητες δημιουργίας δικτύων
- Δεξιότητες μάρκετινγκ
- Δεξιότητες κοινωνικών μέσων
- Δεξιότητες κοινοτικής δέσμευσης
- Διαδικασίες εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν άτομα διαφορετικών ηλικιών και ικανοτήτων
- Δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων
- Δεξιότητες παρουσίασης
- τεχνογνωσία για την καινοτομία δεξιοτήτων
- Δεξιότητες κοινότητας και επιμέλειας
- Δεξιότητες διαχείρισης
- Δεξιότητες χρηματοδότησης
- Ψηφιακές δεξιότητες
- Δεξιότητες υπεράσπισης και λήψης αποφάσεων
- Συμμετοχή σε τοποθεσίες / δεξιότητες κληρονομιάς
- Δεξιότητες κοινοτικής δέσμευσης
- Διοικητικές και οικονομικές δεξιότητες
- Δεξιότητες συγκέντρωσης χρημάτων και προάσπιση συμφερόντων
- Επιχειρηματικές δεξιότητες
- Ηγετικές ικανότητες



Δεξιότητες
και ικανότητες
για τις οποίες
παρέχεται ήδη
εκπαίδευση

- Δεξιότητες διαχείρισης
- Διατομεακές δεξιότητες
- Δεξιότητες καινοτομίας
- Ψηφιακές δεξιότητες
- Δεξιότητες επικοινωνίας και μέσων





Παράρτημα 1. Πηγές για την έρευνα γραφείου

ΟΝΟΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΟΝΟΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ
ΑΥΣΤΡΙΑ		
MSc Sanierung und Revitalisierung ("Renovation and revitalization")	Donau University Krems	https://www.donau-uni.ac.at/de/studium/sanierungrevitalisierung/index.php
MSc Konzeptuelle Denkmalpflege ("Conceptual monument preservation")	Donau University Krems	https://www.donau-uni.ac.at/de/studium/konzeptuelle-denkmalpflege/index.php
Academic Expert "Sanierung und Revitalisierung" (= Renovation and revitalization)	Donau University Krems	https://www.donau-uni.ac.at/de/studium/sanierungrevitalisierung/index.php
Diploma Conservation and Restoration	Academy of Fine Arts Vienna	https://www.akbild.ac.at/portal_en/studies/study-programs/conservation-and-restoration/?searchterm=oehreko@akbild.ac.at*&set_language=en
Diploma Conservation and Restoration	University of Applied Arts Vienna	https://www.dieangewandte.at/jart/prj3/angewandte-2016/main.jart?rel=en&content-id=1454062384336&reserve-mode=active
ΒΕΛΓΙΟ		
Toerisme & Recreatiemanagement	Thomas More - Mechelen	www.thomasmore.be/opleidingen/professionele-bachelor/toerisme-en-recreatiemanagement
Bachelor in het toersime en recreatiemanagement	PXL - Hasselt	www.pxl.be/toerisme-en-recreatiemanagement
Toerisme & Recreatiemanagement	Erasmushogeschool Brussel	www.erasmushogeschool.be/nl/opleidingen/toerisme-recreatiemanagement
Toerisme & Recreatiemanagement	VIVES-Noord - Brugge	www.vives.be/nl/opleidingen/handelswetenschappen-en-bedrijfskunde/bachelor-toerisme-en-recreatiemanagement
Sport- en Cultuurmanagement	Thomas More - Turnhout	www.thomasmore.be/opleidingen/professionele-bachelor/bedrijfsmanagement/sport-en-cultuurmanagement

Sport- en Cultuurmanagement	VIVES - Noord - Brugge	www.vives.be/nl/opleidingen/handelswetenschappen-en-bedrijfskunde/cultuurmanagement
Event- & projectmanagemet	Arteveldehogeschool Gent	www.arteveldehogeschool.be/opleidingen/bachelor/officemanagement/event-en-projectmanagement
Ma-na-Ma Archivistiek	cooperation between 4 universities: VUB (compulsory subjects) - KUL - UG - UIA (optional subjects)	www.vub.ac.be/opleiding/archivistiek-erfgoed-en-hedendaags-documentbeheer
Postgraduaat Onderwijs en Erfgoed	Odisee Hogeschool i.s.m. de onderzoekslijn erfgoededucatie van VIVES Hogeschool, met medewerking van FARO	www.vives.be/nl/opleidingen/onderwijs/postgraduaat-erfgoed-en-onderwijs
Postgraduaat Cultuureducator	PXL Hasselt	www.pxl.be/Pub/Opleidingen/Postgraduaat/Postgraduaat-Cultuureducator.html
Master in de Erfgoedstudies	Universiteit Antwerpen	www.uantwerpen.be/nl/studeren/opleidingsaanbod/master-erfgoedstudies
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		
Culture and arts in transition: the digital era-The Cultural Management Academy	Sofia Development Association, Sofia University „St. Kliment Ohridskiand, EUNIC, the University of Bucharest and the Goethe-Institut	http://academy.sofia-da.eu/ http://sofia-da.eu/images/projects/CMA_open_call_2019_eng.pdf
Workshop for Conservation of Ancient Greek Pottery	The Balkan Heritage Foundation-The Balkan Heritage Field School	https://www.bhfieldschool.org/program/ancient-greek-pottery-conservation-course
Apollonia Pontica Archaeology Field School	The Balkan Heritage Foundation-The Balkan Heritage Field School	https://www.bhfieldschool.org/program/ancient-greek-excavtions-apollonia-pontica
International project “CANEPAL” - the European heritage of sheep farming and pasture life	The National History Museum	https://historymuseum.org/en/projects/asd/
	Sofia City Art Gallery	http://www.sghg.bg/?page=za_nas_obrazovanie
Management and Socialisation of Cultural Heritage	Sofia University “St. Kliment Ohridski”	https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/fakulteti/filosofski_fakultet/specialnosti/magist_rski_programi/filosofski_fakultet/specialnost_kulturologiya/menidzhm_nt_i_socializaciya_na_kulturnoto_nasledstvo
Preservation of the Bulgarian Cultural Heritage	Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Faculty of Slavic Philology, the Faculty of Philosophy and the Center for Slavonic-Byzantine Studies “Ivan Dujčev	https://www.slav.uni-sofia.bg/index.php/magistri-programi/224

'Fresco-Hunting" Photo Research Expedition to Medieval Balkan Churches	Public-NGO - The Balkan Heritage Foundation-The Balkan Heritage Field School	https://www.bhfieldschool.org/program/medieval-fresco-photo-expedition
Digital presentation and preservation of cultural and scientific heritage	ICT Cluster Burgas	https://www.ictc-burgas.org/en/events/digital-presentation-and-preservation-of-cultural-and-scientific-heritage
Underwater Archaeology Field School in the Black Sea	The Balkan Heritage Foundation-The Balkan Heritage Field School	https://www.bhfieldschool.org/program/underwater-archaeology-in-the-black-sea
The European project SKIVRE – 'Skills Development for the Valorisation of European Religious Heritage'	INI-Novation Bulgaria OOD-The European project SKIVRE – 'Skills Development for the Valorisation of European Religious Heritage'	https://www.frh-europe.org/projects/skivre http://www.ini-novation.com/about-us/partners http://www.ini-novation.com/skivre-project-team-visited-the-tsarnogorski-monastery/
B.A. in Culture and Cultural Tourism	South-West University of Neofit Rilski	https://www.swu.bg/academic-activities/academic-programmes/bachelor-programmes/sociology,-anthropology-and-cultural-studies/culture-and-cultural-tourism.aspx?lang=en https://www.swu.bg/media/460703/culture%20i%20cultural%20tourism%20en.pdf
B.A. in Cultural Studies and Cultural management	South-West University of Neofit Rilski	https://www.swu.bg/academic-activities/academic-programmes/bachelor-programmes/sociology,-anthropology-and-cultural-studies/cultural-studies.aspx https://www.swu.bg/media/521051/cultural%20studies%20and%20management.pdf
OPENING RURAL HERITAGE TO OPEN MINDS- Transnational Training Workshop for Youth	Center of Heritage Interpretation -Bulgaria	http://www.ycarhe.eu/uploads/media/atelier%20bulgarie/WorkshopSofia_YCARHe_info-pack.pdf http://www.ycarhe.eu/uploads/media/atelier%20bulgarie/C2_Greek%20Team%20Proposal.ppsx.pdf http://www.ycarhe.eu/en/activities/field-workshops/workshop-in-bulgaria
KPOATIA		
BA on Restoration and Conservation (wood, paper, textile, metal and ceramics)	University of Dubrovnik	http://www.unidu.hr/datoteke/635izb/restauracija.pdf
Croatian Language and Literature (single-major)	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/Croatian%20and%20Slavic%20Studies_17_18_EN.PDF
Undergraduate university study programme of Ethnology and Anthropology (double major)	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/Ethnology%20and%20Anthropology_17_18_EN.PDF

Ethnology and Anthropology	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/Ethnology%20and%20Anthropology_17_18_EN.PDF
Media and Social Culture	University of Dubrovnik	http://www.unidu.hr/datoteke/635izb/mediji.pdf
Journalism and Public Relations	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/TIK_17_18_EN.PDF
Undergraduate university study programme of Culture and Tourism (single major, full time and part time)	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/TIK_17_18_EN.PDF
Management of Destination Organizations and Companies	College of Management and Design "Aspira"	http://www.aspira.hr/semester-overview?lang=en
Hotel Management	College of Management and Design "Aspira"	http://www.aspira.hr/semester-overview?lang=en
Entrepreneurship in Culture and Tourism	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/TIK_17_18_EN.PDF
Cultural and Natural Heritage in Tourism	University of Zadar	http://www.unizd.hr/Portals/0/ms/odjeli/TIK_17_18_EN.PDF
ΚΥΠΡΟΣ		
TIME Program	MBE is jointly offered by a consortium of three universities: The University of Crete, the University of Cyprus and the Wageningen University in Netherlands. It is recognized by the Greek, Cypriot and Dutch Education authorities within the framework of the Bologna Process.	https://www.timembe.eu/en/program/keyfacts
Cultural Policy and Development	Open University of Cyprus	http://www.ouc.ac.cy/web/guest/s1/programme/ppa/description
Entrepreneurship and Innovation	Open University of Cyprus	http://www.ouc.ac.cy/web/guest/cert/business
Science and Technology in Cultural Heritage	The Cyprus Institute	https://www.cyi.ac.cy/index.php/education/phd-programs/science-and-technology-in-cultural-heritage/phd-dch-program-overview.html
Interaction Design	Cyprus Univeristy of Technology	https://www.cut.ac.cy/studies/masters/master-programmes/mga-gr-ide/?languageId=1 & https://www.idmaster.eu/
Contemporary Art Practices	Frederick Univeristy	http://www.frederick.ac.cy/ma-in-fine-art-program-profile

TΣEXIA

Museology	Masaryck University - Faculty of Arts	https://www.muni.cz/en/bachelors-and-masters-study-fields/491-museology#application
Liberal Arts and Humanities	Charles University - Faculty of Humanities	https://humanities.fhs.cuni.cz/SHVENG-17.html
Contemporary European Cultural History	Charles University	https://fhs.cuni.cz/FHSENG-715.html
Visual Informatics	Masaryck University - Faculty of Informatics	https://www.muni.cz/en/bachelors-and-masters-study-fields/25295-visual-informatics-eng
Combined Art Studies	Masaryck University - Faculty of Arts	https://www.muni.cz/en/bachelors-and-masters-study-fields/24632-combined-art-studies

ΔANIA

MA Sustainable Heritage Management	“ Aarhus University”	http://kandidat.au.dk/en/sustainable-heritage-management/
HACK4DK	“ AROs – Aarhus Kunstmuseum, Danish Agency for Culture, Danish Film Institute, Danish State Archives, DR/Dansk Kulturarv, MMex – Meaning Making Experience, National Gallery of Denmark, National Museum of Denmark Natural History Museum The Royal Library of Denmark)”	
MA Tourism	Aalborg University	https://www.en.aau.dk/education/master/tourism/specialisations/global-tourism-development/student-guidance/

ΕΣΘΟΝΙΑ

Training Course “Heritage and Rights”	ICOMOS “Our Common Dignity” working group, ICOMOS Estonia, Estonian Academy of Arts and University of Tartu, Institute of Human Rights, ICOMOS Norway and The Norwegian Centre of Human Rights, University of Oslo, Environmental Board and Heritage Board of Estonia	https://www.kaitsealad.ee/eng/training-course-heritage-and-rights
Landscape Architecture	Estonian University of Life Sciences	https://www.emu.ee/userfiles/emu2015/file/master%20annotation.pdf
Documentary and Digital Cultural Heritage	Tallinn University	https://ois2.tlu.ee/tluois/subject/INT7119.DT
Media Literacy, Reuse, and Heritage in Education	Tallinn University Baltic Film, Media, Arts and Communication School (project partner)	

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

MA programme in Nordic Cultural and Social Resilience	University of Turku	http://masters.utu.fi/programmes/nordic-cultural-and-social-resilience/
Museum Ethics 2.0: Ethical aspects in cultural heritage work	ICOM Finland and the Finnish Museums Association	http://museoetiikka.blogspot.com/p/tietoa-seminaarista.html
Project "HERITAGE HUBS: Practical Classes in Exploring, Sharing and Practicing the Cultures of Ourselves and Others"	Association of Cultural Heritage Education in Finland (Not really training, but an EU project)	
Digitaaliseen kulttuuriperinnölle verkkokurssi: Massive Open Online Course (MOOC) / Digital Cultural Heritage MOOC	University of Helsinki	https://blogs.helsinki.fi/digiloikka/kulttuuriperinnon-maisteriohjelmalla/

ΓΑΛΛΙΑ

Master Valorisation du patrimoine et développement territorial	Université de Limoges	https://www.flsh.unilim.fr/master/valorisation-patrimoine-developpement-territorial/
Techniques, Patrimoine, Territoires de l'Industrie : histoire, valorisation, didactique	Université Pantheon Sorbonne	http://www.pantheonsorbonne.fr/ws/ws.php?_cmd=getFormation&_oid=UP1-PROG64522&_redirect=voir_presentation_diplome&_lang=fr-FR
Tourisme parcours Développement et Aménagement Touristique des Territoires	Université Pantheon Sorbonne	http://www.pantheonsorbonne.fr/ws/ws.php?_cmd=getFormation&_oid=UP1-PROG48279&_redirect=voir_presentation_diplome&_lang=fr-FR
Tourisme parcours Economie du Développement Touristique International	Université Pantheon Sorbonne	http://www.pantheonsorbonne.fr/ws/ws.php?_cmd=getFormation&_oid=UP1-PROG48273&_redirect=voir_presentation_diplome&_lang=fr-FR
Tourisme parcours Gestion et Valorisation Touristique du Patrimoine	Université Pantheon Sorbonne	http://www.pantheonsorbonne.fr/ws/ws.php?_cmd=getFormation&_oid=UP1-PROG48278&_redirect=voir_presentation_diplome&_lang=fr-FR
Protection et valorisation du patrimoine historique et culturel	Le Mans Université	http://www.univ-lemans.fr/fr/formation/catalogue-des-formations/licence-professionnelle-LICP/sciences-humaines-et-sociales-0001/lp-protection-et-valorisation-du-patrimoine-historique-et-culturel-program-lp-protection-et-valorisation-du-patrimoine-historique-et-culturel.html

MASTER Patrimoine culturel immatériel (PCI)	Université de Tours	https://international.univ-tours.fr/offre-de-formation/nos-formations/arts-lettres-langues/master-patrimoine-culturel-immateriel-pci--253228.kjsp
Master Patrimoine et Musées	Université de Reims	https://www.univ-reims.fr/formation/nos-formations/catalogue/arts-lettres-langues/master-patrimoine-et-musees,21632,35925.html
Master Gestion du Patrimoine	Dauphine Université Paris	https://www.dauphine.psl.eu/fr/formations-et-diplomes/masters/gestion-patrimoine.html
Bachelor management of tourism projects	INEAD	https://www.fede.education/fede-school/inead/
Bachelor Gestion et Valorisation Naturaliste	Le Cours Diderot	http://www.coursdiderot.com/formations/3eannee/bachelor-gestion-valorisation-naturaliste.html
Mecic	Burgundy School of Business	https://www.bsb-education.com/programmes/masteres-specialises/ms-mecic-management-des-entreprises-culturelles-industries-creatives/presentation.html
Master Direction de Projets ou Etablissements Culturels, Projets Culturels et Diversification des Publics	Université de Rouen Normandie	http://lsh.univ-rouen.fr/master-direction-de-projets-ou-etablissements-culturels-projets-culturels-et-diversification-despublics-543166.kjsp?RH=1382971718462
Master Études européennes et internationales parcours Tourisme culturel et promotion internationale des territoires	Université Cergy-Pontoise	https://www.u-cergy.fr/fr/formations/schema-des-formations/master-lmd-XB/arts-lettres-langues-ALL/master-etudes-europeennes-et-internationales-parcours-tourisme-culturel-et-promotion-internationale-des-territoires-program-tcpit.html
LP GEPSAC (Gestion Culturelle)	IUT Chambéry	http://www.iut-chy.univ-savoie.fr/index.php/formations/les-licences-professionnelles-lp/agec
MBA IN ARTS & CULTURAL MANAGEMENT	IESA's international department	https://www.iesa.edu/
MBA IN CULTURAL ENTREPRENEURSHIP & TOURIS	IESA's international department	https://www.iesa.edu/
Master in International Tourism Marketing	Toulouse Business School	https://www.tbs-education.fr/fr/formations/ms-msc/masters-science-msc/msc-international-tourism-hospitality-and-travel-marketing-management-paris

Master Sciences Humaines et Sociales Mention : Patrimoine et musées Parcours : Médiation culturelle, patrimoine et numérique	Université Paris Nanterre	https://www.parisnanterre.fr/offre-de-formation-/master-sciences-humaines-et-sociales-br-mention-patrimoine-et-musees-br-parcours-mediation-culturelle-patrimoine-et-numerique--416442.kjsp
LICENCE PRO Métiers du tourisme : communication et valorisation des territoires I parcours Nouvelles Technologies de l'Information et de la Communication appliquées au tourisme	université Toulouse - Jean Jaurès	https://www.univ-tlse2.fr/licence-pro-metiers-du-tourisme-communication-et-valorisation-des-territoires-parcours-nouvelles-technologies-de-l-information-et-de-la-communication-appliquees-au-tourisme-ntic--386320.kjsp?RH=composantes
Management de l'innovation parcours Innovation Management des Technologies & Entrepreneuriat (IMT&E)	Université Pantheon Sorbonne	http://www.pantheonsorbonne.fr/ws/ws.php?_cmd=getFormation&_oid=UP1-PROG65038&_redirect=voir_presentation_diplome&_lang=fr-FR
Mastère Spécialisé® Entrepreneuriat & Management de l'Innovation	emlyon business school	https://masters.em-lyon.com/fr/mastere-specialise-Entrepreneuriat-et-Management-de-l-Innovation
MSc in Digital Marketing & Data Science	emlyon business school	https://masters.em-lyon.com/fr/msc-marketing-digital-data-science
Mastère Spécialisé® Transformation Digitale, Marketing & Stratégie	emlyon business school	https://masters.em-lyon.com/fr/ms-transformation-digitale-marketing-et-strategie
Motion design	ITECOM Art Design NICE	
Tourisme, culture et numérique : quelles méthodes ?	Class Central MOOC	https://www.classcentral.com/course/france-universite-numerique-tourisme-culture-et-numerique-quelles-methodes-11184 https://www.fun-mooc.fr/courses/course-v1:UPVD+95004+session02/about
MASTER Tourisme I parcours TIC appliquées au développement des territoires touristiques	université Toulouse - Jean Jaurès	https://www.univ-tlse2.fr/master-tourisme-parcours-tic-appliquees-au-developpement-des-territoires-touristiques-tic-adtt--386330.kjsp?RH=composantes
LICENCE PRO e-commerce et marketing numérique I parcours Développement durable des territoires par l'e-commerce et l'e-tourisme	université Toulouse - Jean Jaurès	https://www.univ-tlse2.fr/licence-pro-e-commerce-et-marketing-numerique-parcours-developpement-durable-des-territoires-par-l-e-commerce-et-l-e-tourisme-ddt-ecet--386316.kjsp?RH=composantes
Master Oenotourisme & E-Tourisme	Formasup Campus Bordeaux	https://www.supevents-tourism.com/formations/mastere-dmoe-winetourism-marketing.html

BTS tourisme	IEFT Lyon Paris	http://www.ieftourisme.com/formations/bts-tourisme/
Summer Camp - Paris: 5000 years of history	Sorbonne University - Summer School	https://www.academiccourses.com/Summer-Course-Paris-A-Factory-of-A-Capital-5000-Years-of-History/France/Sorbonne-University-Summer-School/
Paris - Studio Art, Dance & Music	IES Abroad French language course	https://www.iesabroad.org/programs/paris-studio-art-dance-music
ΓΕΡΜΑΝΙΑ		
MA "Materielles und Immaterielles Kulturerbe"(material and immaterial cultural heritage)	University Paderborn	https://kw.uni-paderborn.de/en/historisches-institut/kulturerbe/studium/master-kulturerbe/
B. Sc. "Baukulturerbe" (= building culture heritage)	RheinMain University of Applied Sciences	https://www.hs-rm.de/de/fachbereiche/architektur-und-bauingenieurwesen/studiengaenge/baukulturerbe-bsc/#infos-fuer-studieninteressierte-22103
MSc "Digital Technologies in Heritage Conservation"	Conducted jointly by the Department of Heritage Sciences at the University of Bamberg and the University of Applied Sciences Coburg.	https://www.uni-bamberg.de/en/iadk/denkmalwissenschaften/digital-technologies-in-heritage-conservation/ma-dht/
M.A."World Heritage Studies"	Brandenburg University of Technology in Cottbus	http://www.b-tu.de/en/worldheritage-ma
Not a training yet, but part of very similar sounding ERASMUS+ project "HERITAGE-PRO"	"Kultur und Arbeit e.V."	http://kultur-und-arbeit.de/leistungen-und-projekte/kulturerbe/2018-2021-heritage-pro
B.A. International Degree in Applied Leisure Studies	City University of Applied Sciences Bremen	https://www.hs-bremen.de/internet/en/studium/stg/isaf/
M.A. Cultural Management (Part-Time)	City University of Applied Sciences Bremen	https://www.graduatecenter.org/en/part-time-mba-master/master-in-cultural-management.html
ΕΛΛΑΔΑ		
CULTURAL HERITAGE MANAGEMENT: ARCHAEOLOGY, CITY AND ARCHITECTURE	National and Kapodistrian Univeristy of Athens - Faculty of History & Archaeology	http://www.dpmsdiach.arch.uoa.gr/index.html
"Cultural Heritage Management and New Technologies with 2 specialisations: a) Management of Cultural Resources and b) Cultural Informatics"	University of Patras - Department of Cultural Heritage Management and New Technologies	http://www1.culture.upatras.gr/

Heritage Management	Athens University of Economics and Business (AUEB) in Greece in collaboration with the University of Kent in UK	http://www2.aueb.gr/heritage/
Cultural entrepreneurship: Designing and developing business models in the field of cultural industries	Hellenic American Union	http://www.hau.gr/?i=culture.en.new-seminars&itemCode=culturalentrepreneurshipnew
Academy of Cultural Management (CMA) course in Culture and Arts in transition: the Digital Age	Goethe-Institutes of Sofia, Bucharest, Thessaloniki and Sarajevo	https://www.goethe.de/prj/cma/en/index.html
COMMUNICATION & MEDIA STUDIES	NATIONAL & KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS - FACULTY OF COMMUNICATION & MEDIA STUDIES	http://en.media.uoa.gr/
“COMMUNICATION & MEDIA STUDIES with five thematic areas: 1. European Communications: Structures and Policies 2. Public Opinion and Public Communication 3. Cultural Studies 4. Conflicts: Conflict Management and Communication 5. Digital Communication Media and Interactive Environments”	NATIONAL & KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS - FACULTY OF COMMUNICATION & MEDIA STUDIES	http://en.media.uoa.gr/
Audience Enlargement and Enrichment in the field of Culture	Hellenic American Union	http://www.hau.gr/?i=culture.en.new-seminars&itemCode=inclusion
Cultural Technology and Communication	University of the Aegean - Department of Cultural Technology and Communications	http://www.ct.aegean.gr/Home/Proptyxiako
	University of the Aegean - Department of Cultural Technology and Communications	https://ci.aegean.gr/
Networking Cities and Representations	University of Patras - Department of Cultural Heritage Management and New Technologies	http://www1.culture.upatras.gr/en/
Fine Arts and Sciences of Art	University of Ioannina - Department of Fine Arts and Sciences of Art	http://www.arts.uoi.gr/en/mainEN.html
Tour Guide Certification Program	Aristotle University of Thessaloniki - Postgraduate Program in Museology - LLP	http://ma-museology.web.auth.gr/en/dpms_postgraduate/intensive-tour-guide-certification-program/
ΟΥΓΓΑΡΙΑ		
Master of Arts in “Cultural Heritage Studies: Academic Research, Policy, Management”	Central European University - Cultural Heritage Studies Program	https://medievalstudies.ceu.edu/chs

Cultural Heritage Management and Sustainable Development	Institute for Social and European Study Foundation - Corvinus University Budapest	http://www.ises.hu/en/s/3550/programme-description
Tourism Management	Kodolányi János University of Applied Sciences	
Art and Design Management	Budapest Metropolitan University	
Applied Management	University of Pecs	
Management Sciences	University of Pannonia	
Management and Organizational Sciences	University of Kaposvár	
Human Resources Counselling	Eötvös Loránd University	
Cultural Sensitivity Program	University of Pecs	
Music as Heritage: from Tradition to Product	Forum for Folk Arts Fund - Central European University - Music Hungary -	https://summeruniversity.ceu.edu/MUSIC-2019
Communication and Media Studies	Budapest Metropolitan University	
Film Studies	Eötvös Loránd University	
Ph.D. in Communication and Media Science	Corvinus University of Budapest, Faculty of Social Sciences and International Relations	
PhD in International Relations	Corvinus University of Budapest, Faculty of Social Sciences and International Relations	
Educational Science	Eötvös Loránd University	
Intercultural Psychology and Education	Eötvös Loránd University	
Classical Music Performance	University of Pecs	
Cultural Heritage Studies	Central European University - Cultural Heritage Studies Program	www.mastersportal.com
Global Policy for Cultural and Creative Industries	CEU School of Public Policy	
Master in Tourism Management	Budapest Metropolitan University	
ΙΡΛΑΝΔΙΑ		
Master in Arts Management	NCAD	https://www.ncad.ie/
Master in Arts Management	IADT	http://www.iadt.ie/

Master in Cultural Management	Technological University Dublin	https://www.dit.ie/
Master in Cultural Management	University of Limerich	https://www.ul.ie/
Master in CCIs	University College Dublin	https://www.ucd.ie/
Master in Communication & Media	University College Cork	https://www.ucc.ie/
ITALIA		
Master of Arts in Sustainable Cultural Heritage	The American University of Rome	
Master in Event Management	Up Level School of Management	
Bachelor Degree in Business Administration	European School of Economics	
Master in Arts and Culture Management	Rome Business School	
Operator of Cultural Heritage	Università della Basilicata	
Economics and Cultural and Unesco Heritage Management	Università di Palermo	
Museology, management and enhancement of cultural heritage	Università Niccolò Cusano	
Master in Arts Management	IED – Istituto Europeo di Design Rome	
Corso Specialistico di II Livello in Art Direction and Copywriting	IUAD Accademia della Moda	
Master in Management dei Servizi Museali	Palazzo Spinelli Associazione	http://www.palazzospinelli.org/ita/course.asp?id=master&idn=231
GIOCA (Graduate degree in Innovation and Organization of Culture and Arts)	Università di Bologna	http://corsi.unibo.it/gioca/Pages/default.aspx
Master in Performing Arts Management	Politecnico di Milano	http://www.mip.polimi.it/en/academics/people-and-careers/masters/mpam-master-in-performing-arts/
Master di I livello in World Heritage and Cultural Projects for Development	Università di Torino / Politecnico di Torino	http://www.itcilo.org/masters-programmes/master-in-world-heritage-and-cultural-projects-for-development
Master di II livello in Conservazione, Gestione e Valorizzazione del Patrimonio Industriale	Università di Padova / Associazione Italiana per il Patrimonio Archeologico Industriale	http://www.unipd.it/conservazione-gestione-valorizzazione-patrimonio-industriale

Doppio Master di II livello in Management dei Beni e delle Attività Culturali	Ca' Foscari	http://www.unive.it/pag/4793/
Economia e Gestione delle Arti e delle attività culturali (EGArt)	Ca' Foscari	http://www.unive.it/pag/3212/
Master in Economia e Management dell'Arte e dei Beni Culturali	Il Sole 24 Ore Business School	https://www.bs.ilsole24ore.com/master-full-time/economia-e-management-dellarte-e-dei-beni-culturali-la0039.html
Arts Management	Istituto Europeo di Design	http://www.ied.it/firenze/scuola-management/corsi-master/manager-dellarte/CP01488E#q0tLRFxm3D92UVUF.97
Business for Arts and Culture	Istituto Europeo di Design	http://www.ied.it/venezia/scuola-management/corsi-master/business-administration-for-arts-and-cultural-events/CMG2095E#2Y0mot0YRSvCaelf.97
Master in Management delle Risorse Artistiche e Culturali	IULM - Libera Università di Lingue e Comunicazione	http://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulmit/iulm-it/studiare-alla-iulm/master/management-delle-risorse-artistiche-e-culturali-marac
Master in arts management and administration	Università Bocconi	http://www.sdabocconi.it/en/specialized-master-full-time-executive/mama
Master on line in Tutela e valorizzazione del patrimonio culturale italiano all'estero	Università di Parma	http://www.tutela.icon-master.it/it
Master in Management dei Beni Culturali	Palazzo Spinelli Associazione	http://www.palazzospinelli.org/ita/course.asp?id=master&idn=1
Master in Management degli Eventi Artistici e Culturali	Palazzo Spinelli Associazione	http://www.palazzospinelli.org/ita/course.asp?id=master&idn=6
Master in Progettare Cultura	Politecnico di Milano - Università Cattolica Milano	http://almed.unicatt.it/almed-progettare-cultura-arte-design-imprese-culturali-scheda-di-presentazione-5916 - http://www.polidesign.net/it/progettarecultura
CRPC	Fondazione Fitzcarraldo	http://crpc.fitzcarraldo.it/
Management dei Beni Culturali	Arte data	https://www.artedata.it/corsi-master-online-matera-firenze/master-online/management-dei-beni-culturali/
Master I livello in Servizi educativi per il patrimonio artistico, dei musei storici e di arti visive	Università Cattolica Milano	https://offertaformativa.unicatt.it/master-servizi-educativi-per-il-patrim-artistico-dei-musei-storic-i-e-di-arti-visive

Master in New Media Communication e Interaction Design	IAAD istituto d'arte applicata e design (Turin)	https://www.iaad.it/master-in-new-media-communication/
Museology New Media and Museum Communication	IULM Milano	http://www.iulm.com/wps/wcm/connect/iulmcom/iulm-com/study-at-iulm/master-s-degrees/european-museology
Master in Communication Technologies and Multimedia	Università di Brescia	https://www.unibs.it/didattica/corsi-di-laurea-triennale-e-magistrale/ingegneria/corsi-di-laurea-magistrale-communication-technologies-and-multimedia-corsi-inglese
Master in Comunicazione, Social Media & Web Marketing	Up Level School of Management (Milano, Roma, Napoli)	https://www.uplevel.it/master/master-in-comunicazione-social-media-e-web-marketing/
Marketing & Digital Communication	LUMSA	
Science and Technology for the Conservation of Cultural Heritage	Sapienza	
Digital Animation Artist	SantaGiulia di belle arti	
Social Theatre	Sapienza	
"Sciences and Technologies for the Conservation of Cultural Heritage"	Sapienza	
Conservation and Restoration of Cultural Heritage	Università degli studi di Bari	
Corso di Alta Formazione Architettura di Rigenerazione	Yacademy - Bologna	https://www.yacademy.it/course/architettura-rigenerazione
Master in Museum Experience Design	IED Comunicazione (VE)	https://www.ied.it/venezia/scuola-management/corsi-master/museum-experience-design/CVVCCMI001_01
Master in Digital Communication Strategy	IED Milan, Rome, Naples	https://www.ied.it/corsi/master-comunicazione?activityId=701w0000000fTGD&gclid=EAlalQobChMlu9qGk6v84AIVEfIRCh29Vg30EAAYASABEgL1LvD_BwE
Master Social Media Marketing con stage garantito e retribuito	digital-coach.it	digital-coach.it
Master Web Marketing e Social Media con stage garantito e retribuito	digital-coach.it	digital-coach.it

“Architettura dell’Informazione e User Experience Design”	IULM Milano	https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/masterit/master-user-experience-design/home/home
Master in Tecnologie Integrate per i Beni Culturali	Palazzo Spinelli Associazione	http://www.palazzospinelli.org/ita/course.asp?id=master&idn=118
2nd level Specializing Master in Design for Arts and Cultural Innovation	Università degli studi di Torino e Politecnico di Torino	https://didattica.polito.it/master/design_for_arts/2017/introduction
Master in tecnologia dei supporti digitali (DMT)	EIT DIGITAL MASTER SCHOOL (Trento)	https://masterschool.eitdigital.eu/
Cultural Heritage Studies	Università della Basilicata	
Executive Master in Hotel Management & Digital Tourism 4.0	Sida Group Management Academy	
Bachelor Degree in Travel and Tourism Management	The American University of Rome	
Marketing multimediale per l’enogastronomia, l’ospitalità ed il turismo	IULM	https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/iulmit/iulm-it/studiare-alla-iulm/master/progettazione-multimediale-enogastronomia
“Master’s of Hospitality and Tourism Management Degree “	IULM	https://www.iulm.it/wps/wcm/connect/MasterEN/mtm/home
Corso Base di Turismo Responsabile	AITR	http://www.aitr.org/corso-base-turismo-responsabile-della-scuola-aitr-roma-15-17-marzo-2019/
Master in Promozione Turistica e Gestione dei beni e degli eventi culturali	Università di Bologna	https://master.unibo.it/turismoculturale/it
Master in Comunicazione per le Industrie Creative	Università La Cattolica Milano e Roma	https://offertaformativa.unicatt.it/master-servizi-educativi-per-il-patrim-artistico-dei-musei-storic-i-e-di-arti-visive-programma
Master in Cultura del Cibo e del Vino. Promuovere l’eccellenza made in Italy	Ca’ Foscari (VE)	https://www.unive.it/pag/4963/
Master di I livello “Patrimonio culturale ed enogastronomia”	UniNettuno	https://www.uninetunouniversity.net/it/master-patrimonio-culturale-enogastronomia.aspx
Corso per operatore per turismo esperienziale	Associazione X4U (Progetto Artès)	https://www.progettoartes.it/corsi-formazione-turismo/
Corso per operatore per turismo esperienziale	IET Milano	https://www.istitutoeuropeodelturismo.com/nuova/corsi/corso-operatore-turismo-esperienziale/
Tecnico Polivalente Superiore del Turismo	UET - Scuola Universitaria Europea per il Turismo	https://uetitalia.it/product/tecnico-polivalente-superiore-del-turismo-2/

Master in Tourism Strategy & Management	Università Bicocca	https://www.unimib.it/didattica/master-universitari/master-aa201718/tourism-strategy-and-management
Tecnico superiore per la promozione e il marketing delle filiere turistiche e delle attività culturali – Tourism Product Manager	Fondazione ITS Turismo e Attività Culturali	http://its-turismopiemonte.it/didattica/its-marketing-turistico/
Master in Sviluppo creativo e gestione delle attività culturali	Ca' Foscari / Scuola Holden	https://www.unive.it/pag/4970/
AETONIA		
Entrepreneurship and Management	Riga Technical University	
Business Administrator in Tourism	Information Systems Management Institute in Riga	
Bachelor in Event and Leisure Management	Turiba University	
International Media and Culture Management	Latvian Academy of Culture	
Bachelor in Event and Leisure Management	Riga Technical University	
Master in Sociology of Organizations and Public Administration	Latvia University of Life Sciences and Technologies	
Telecommunications, Bachelor	Riga Technical University	
Cultural Heritage Governance and Communication	Latvian Academy of Culture	
Master's in Cultural and Social Anthropology	University of Latvia	
Cultural and Intercultural Studies	Latvian Academy of Culture	
Cultural Heritage Governance and Communication	Latvian Academy of Culture	
Management of Information Systems	Transport and Telecommunication Institute	
Master in Information Technology	Liepaja University	
Audiovisual and Performing Arts	Latvian Academy of Culture	
Professional Master's degree in Business Administration	UN World Tourism Organization	
Management of Culture and Creative Industries	Latvian Academy of Culture	

Tourism and Hospitality Management	Turiba University	
Creative Industries	Latvian Academy of Culture	
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ		
Fine Arts Studies and Curatorship	Vilnius Academy of Arts (VAA)	https://www.vda.lt/en/study_programs/undergraduate-ba/fine-arts-studies-and-curatorship-lt
European Heritage	European Humanities University	http://en.ehu.lt/studies/cultural-heritage-and-tourism/
MA programme in Historic and Cultural Heritage	European Humanities University	http://en.ehu.lt/studies/historic-and-cultural-heritage/
Recreation and tourism	Klaipėda University	https://web.liemsis.lt/kuis/stp_report_ects.card_ml?p_stp_id=695&p_year=2016&p_lang=EN&p_tinkl_kodas=B16NUD0695
Tourism Management and Heritage	Mykolas Romeris University	https://stdb.mruni.eu/studiju_programos_aprasas.php?id=10225&l=en
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ		
Master in Learning and Communication in Multilingual and Multicultural Contexts	Université du Luxembourg	
Master en Médiation	Université du Luxembourg	
Master in European Contemporary History	Université du Luxembourg	
Master en Études Franco-Allemandes : Communication et Coopération Transfrontalières	Université du Luxembourg	
Bachelor en Cultures Européennes - Histoire	Université du Luxembourg	https://wwwde.uni.lu/studiengaenge/flshase/bachelor_en_cultures_europeennes_histoire
ΜΑΛΤΑ		
Master in Cultural Management	University of Malta	itc/um.edu.mt
Cultural Tourism MA	University of Malta	um.edu.mt
Master in Tourism	Institute for Tourism Studies	its.com.mt

ΠΟΛΩΝΙΑ

Entrepreneurship and Marketing	Lublin University of Technology	http://www.study.lublin.eu/en/lublin-university-of-technology/entrepreneurship-management/575
Strategy, Programme and Project Management	Gdansk University of Technology	https://mba.pg.edu.pl/#startI0
Second-cycle Programme in Landscape Architecture	Cracow University of Technology	http://arch.pk.edu.pl/en/courses/landscape-architecture/second-cycle-study-programme-postgraduate/
Journalism and Social Communication Specialization- New Media	Adam Mickiewicz University Poznan	https://wnpid.amu.edu.pl/en/study-with-us/journalism-and-social-communication-en
Communication Management - Image Communication (advertising, public relations, branding)	University of Wroclaw	https://international.uni.wroc.pl/en/admission-full-degree-studies/programmes-english/communication-management-image-communication
Intercultural Communication in Education and the Workplace	Maria Curie-Sklodowska University	https://www.umcs.pl/en/intercultural-communication-in-education-and-the-workplace,14666.htm#page-1
Master Programme in Sociology, Specialisation Intercultural Mediation	University of Wroclaw - Institute of Sociology	https://international.uni.wroc.pl/en/admission-full-degree-studies/programmes-english/sociology-intercultural-mediation-19
MA in Culture, Media and Society	The Graduate School for Social Research (GSSR) at the Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences	http://www.css.edu.pl/programmes/maprogramme/
Games and Virtual Reality Design - Computer Games Graphics	University of Silesia in Katowice	http://admission.us.edu.pl/english/Games_Graphics
Innovation Management	Wielkopolska Business School	https://ue.poznan.pl/en/programmes,c7330/master,c7333/innovation-management,c9079/
Digital Marketing	Kozminski University	https://www.kozminski.edu.pl/digital-marketing/
M.Sc. Computer Science - Artificial Intelligence	Warsaw University of Technology	https://www.students.pw.edu.pl/index.php?id=130
Master in Intellectual Property and New Technologies	Jagiellonian University	https://welcome.uj.edu.pl/en_GB/programmes/ma-ipnt
Master of Arts (MA) in Stage Design & Fashion Design	University of Arts in Poznan	http://www.go-poland.pl/university-arts-poznan-2
Master of Fine Arts in Printmaking	The Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design	https://www.asp.wroc.pl/?-module=StaticContent&controller=Main&id=1553&seoName=MA+in+PRINTMAKING&lang=en

Tourism and Hospitality	University of Wrocław	https://international.uni.wroc.pl/en/admission-full-degree-studies/programmes-english/tourism-and-hospitality-17
Tourism and Recreation	The Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education in Katowice	https://www.en.awf.katowice.pl/studies/faculties-and-courses
International Tourism, Hotel Industry and Leisure Services	Warsaw School of Economics (SGH)	http://oferta.sgh.waw.pl/en/master/Pages/default.aspx
Interdisciplinary Studies: Integrated Manufacturing Systems	Silesian University of Technology	https://apply.polsl.pl/courses/course/41-msc-automation-and-robotics--integrated-manufacturing-systems-under-patronage-balluff-company?search=670
Master in Cultural Studies: Comparative Heritage Studies (COHES)	Jagiellonian University	https://welcome.uj.edu.pl/en_GB/programmes/ma-chs
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ		
Máster Universitario en Patrimonio Cultural: La Eurorregion Galicia y Norte de Portugal	Universidad de Coruña	http://www.universia.es/estudios/universidade-da-coruna/master-universitario-patrimonio-cultural-eurorregion-galicia-norte-portugal/st/198799#
Máster en Patrimonio Cultural y desarrollo del territorio	Universidad Portucalense	https://www.uac.pt/pt-pt/mestrados-1#patrim-nio-museologia-e-desenvolvimento
Máster en Patrimonio, museología y desarrollo	Universidad dos Acores	https://www.uac.pt/
Máster en diseño de comunicación para el turismo y la Cultura	Universidad do Algarve	https://www.ualg.pt/pt
Máster en gestión de organizaciones turísticas	Universidad do Algarve	https://www.ualg.pt/pt
Máster en diseño de comunicación para el turismo y la cultura	Universidad do Algarve	https://www.ualg.pt/pt/curso/1748
Máster en estudios de Cultura	Universidad de Beira Interior	http://www.ubi.pt/Curso/1067
Máster en Turismo, territorio y Patrimonio	Universidad de Coimbra	http://www.uc.pt/
Máster en Patrimonio Cultural y museología	Universidad de Coimbra	https://apps.uc.pt/courses/PT/course/5901
Máster en Historia del arte y Patrimonio	Universidad de Lisboa	https://www.ulisboa.pt/
Máster en turismo y comunicación	Universidad de Lisboa	

Máster en gestión cultural	Universidad de Madeira	https://www.uma.pt/ensino/2o-ciclo/
Curso en Patrimonio de arquitectura moderna	Universidad do Minho	https://cursosonline.uminho.pt/PT/pattropicais/Paginas/default.aspx
Máster en Historia y Patrimonio	Universidad do Porto	https://sigarra.up.pt/flup/pt/cur_geral.cur_view?pv_origem=CAND&pv_curso_id=464
Máster en Historia del arte, Patrimonio y Cultura visual	Universidad do Porto	https://sigarra.up.pt/flup/pt/cur_geral.cur_view?pv_origem=CAND&pv_curso_id=11162
Máster en emprendimiento y estudios de cultura	ISCTE. Instituto Universitario de Lisboa	https://www.iscte-iul.pt/
Máster en conservación y restauración de bienes culturales	Universidad Católica Portuguesa. Área de las artes. Oporto	http://artes.porto.ucp.pt/pt/central-oferta-formativa/mestrado-em-conservacao-e-restauro-de-bens-culturais
Máster en gestión de ICC	Universidad Católica Portuguesa. Área de las artes. Oporto	http://artes.porto.ucp.pt/pt/central-oferta-formativa/mestrado-gestao-industrias-criativas
Máster en Turismo. Especialización en administración y gestión del Turismo	Universidades Católica Portuguesa. Área de filosofía y ciencias sociales. Braga	http://ffcs.braga.ucp.pt/mestrados/turismo
Máster en Turismo. Especialización en Turismo cultural y religioso	Universidades Católica Portuguesa. Área de filosofía y ciencias sociales. Braga	http://ffcs.braga.ucp.pt/mestrados/turismo
POYMANIA		
Conservator of Artworks and Historical Monuments	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/conservator-opere-de-arta-si-monumente-istorice/
Cultural Goods Restorer	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/restaurator-bunuri-culturale/
Exhibit Room Manager and Custodian	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/gestionar-custode-sala/
The Rehabilitation of Historical Monuments	The Babes-Bolyai University	http://elearning.ubbcluj.ro/reabilitarea-monumentelor-istorice/ http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/cursuri/Prezentare_Reabilitare.pdf http://hiphi.ubbcluj.ro/postuniversitar/reabilitare.html
Built Heritage Conservation training	The Transylvania Trust Foundation-The Banffy Castle	http://www.heritagetraining-banffycastle.org/index.php/en/bhct/built-heritage-conservation-training-centre
Museographer-General Museology	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-pregatire-pentru-patrimoniul-247.html

Custodian- Exhibit Room	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-preparare-pentru-patrimoniul-247.html
Cultural Goods Conservator	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-preparare-pentru-patrimoniul-247.html
Religious Heritage Cultural Guide	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-preparare-pentru-patrimoniul-247.html
Cultural Goods Restorer	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-preparare-pentru-patrimoniul-247.html
Digital Heritage Management	The Training Centre for Heritage - Patriarhia Română	http://patriarhia.ro/centrul-de-preparare-pentru-patrimoniul-247.html
Museum Education Specialist	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/specialist-educatie-muzeala/
Heritage workshop-summer school	RPER Association, NGO	http://www.rper.ro https://www.facebook.com/asociatia.rper/photos/pb.553996691280639.-2207520000.1557735322./2606720122674942/?type=3&theater
Traditional museums in the digital world: Qulto workshop	Cultware SRL	https://qulto.eu/web/portal/current-news/-/tartalom/museum-workshop-2017-cluj-93829
The 6-th Edition of creative Summer School in Virtual Environments	Ovidius University of Constanta by CeRVA Lab of the Faculty of Mathematics and Computer Science	http://creative.cerva.ro/2017#home
Museographer	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/muzeograf/
Curator	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/curator/
Management of collections	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/managementul-colectiilor-muzeale/
Binders used in the conservation of restoration of the built heritage	Cella Cosimex SRL and the Order of the Architects in Romania	https://www.oar-bucuresti.ro/anunturi/2015/05/22/f/ https://www.oar-bucuresti.ro/anunturi/2015/05/22/f/Propunere%20plan%20curs.pdf
Archeology and classic studies	The Babes-Bolyai University	http://hiphi.ubbcluj.ro/Public/File/planuri/Arheologie_2018.pdf http://hiphi.ubbcluj.ro/studii/master/arheologie_si_stclasice.html
Curator	The National Institute for Cultural Research and Training	https://www.culturadata.ro/curator/

Heritage and cultural tourism	The Babes-Bolyai University	http://hiphi.ubbcluj.ro/studii/master/Public/File/planuri/PTC_2018.pdf
Heritage and cultural tourism	The Alexandru Ioan Cuza University in Iași (UAIC)	http://history.uaic.ro/wp-content/uploads/2019/01/scan-PTC-Master_2018_2020.pdf
Research and exploitation of cultural heritage	The Babes-Bolyai University - The Hungarian History Institute	http://kmti.hiphi.ubbcluj.ro/oktatas/mesterkepzes#kokh
Research, conservation and valorisation of cultural heritage	The '1 Decembrie 1918' University in Alba Iulia	http://admitere.uab.ro/index.php?pagina=pg&id=17&l=ro#-FACULTATEA%20DE%20ISTORIE%20SI%20FILOLOGIE http://193.231.35.97/upload/oferta_educationala_cercetarea_conservarea_si_valorificarea_patrimoniului_cultural_zi.pdf
Creative Workshops for Industrial Heritage	Asociația Alba Verde- „Mina de idei Anina”-NGO (Anina Mine of Ideas)	https://e-zeppelin.ro/mina-de-idei-anina-ateliere-creative-pentru-patrimoniul-industrial/ https://www.facebook.com/MinaDeIdeiAnina/
Cultural Heritage Education, Agatonia School, Pottery School, Publications, Workshops, Summer Schools, Study trips, Team Building	The School from Piscu- The Gaspar, Baltasar & Melchior Association, NGO	http://lutars.piscu.ro/MainPage/Images/Prezentare-pentru-companii-Piscu-print.pdf http://piscu.ro/ http://lutars.piscu.ro/
ΣΛΟΒΑΚΙΑ		
Russian and East European Studies	Comenius University in Bratislava	https://fphil.uniba.sk/en/katedry-a-odborne-pracoviska/katedra-rusistiky/studium-krvs/
One year study programme- Built Heritage Conservation and Development	Academia Istropolitana Nova (AINova)	http://www.ainova.sk/en/one-year-study-programme/
Training Course Management of World Heritage Sites	Academia Istropolitana Nova (AINova) in partnership with the Slovak Monument Board	http://www.ainova.sk/en/training-course-management-of-world-heritage-sites/
School of Traditional Building Crafts	Academia Istropolitana Nova (AINova)	www.ainova.sk/skola_remesiel
Improving traditional skills in protecting the European wooden heritage	Academia Istropolitana Nova (AINova)	
Monuments and cultural heritage	Constantine Philosopher University in Nitra	https://www.ff.ukf.sk/struktura-fakulty/pracoviska
Department of Culture and Tourism Management	Constantine Philosopher University in Nitra	https://www.ff.ukf.sk/struktura-fakulty/pracoviska
History	Comenius University in Bratislava	https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksd/en/2SDSMDFTF.pdf

Information Studies	Comenius University in Bratislava	https://fphil.uniba.sk/en/katedry-a-odborne-pracoviska/department-of-library-and-information-science/studium/
Literary Communication and Libraries	Comenius University in Bratislava	https://fphil.uniba.sk/en/katedry-a-odborne-pracoviska/department-of-library-and-information-science/studium/
Information Studies	Comenius University in Bratislava	https://fphil.uniba.sk/en/katedry-a-odborne-pracoviska/department-of-library-and-information-science/studium/

ΣΛΟΒΕΝΙΑ

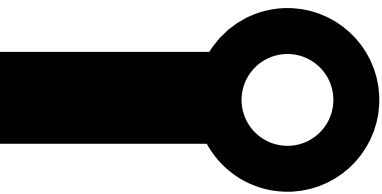
Masters of Arts in Intercultural Management	School of Advanced Social Studies	
Business Management and Organisation	University of Maribor	
European Business Studies, Bachelor	University of Maribor	
Business Management and Organisation	University of Maribor	
Management of public enterprises	University of Maribor	
Management, Organisation and Human Resources	University of Maribor	
Corporate Governance and Management	University of Maribor	
Master in Intercultural Business Communication	Euro-Mediterranean University (EMUNI University)	
Media Communications, Master	University of Maribor	
MBA - Management of Public Enterprises	University of Maribor Faculty of Economics and Business	
Comunicazione e Media	University of Primorska	
Media Communications	University of Maribor	
Computer and Information Science, Master	University of Ljubljana	
Social Informatics, M.A.	University of Ljubljana	
Telecommunications	University of Maribor	

Digital Arts and Practices	University of Nova Gorica	
Tourism Operations and Management Bachelor Programme	Doba Business School	https://www.dobabusiness-school.eu
Bachelor's programme in Digital Arts and Practices	Arts Academy of the University of Nova Gorica	
Master's programme in Media Arts and Practices	Arts Academy of the University of Nova Gorica	
Viticulture and Enology	University of Nova Gorica	
Cultural history	University of Nova Gorica	
Heritage tourism	University of Primorska	
ΙΣΠΑΝΙΑ		
Conservación y Gestión del Patrimonio Cultural	UNED, Universidad Nacional de Educación a Distancia	https://formacionpermanente.fundacion.uned.es/tp_actividad/idactividad/10683
Master in Cultural Management	UOC, Universidad Obierta de Catalunya	https://estudios.uoc.edu/documents/12253/1261065/MS49-ES-MUGC-AIH.pdf/3e63a3df-1d8a-4cba-b17d-31921e7765c9
Master en Patrimonio Cultural: identificación, análisis y gestión	Universitat Valencia	https://www.uv.es/uvweb/master-patrimonio-cultural-identificacion-analisis-gestion/es/master-patrimonio-cultural-identificacion-analisis-gestion-1285932165134.html
Máster Universitario en Patrimonio Cultural en el Siglo XXI: Gestión e Investigación	UCM - Universidad Complutense de Madrid + Universidad Politecnica de Madrid	https://www.ucm.es/master
Máster Universitario en Conservación del Patrimonio Cultural	UCM - Universidad Complutense de Madrid	https://www.ucm.es/masterconservacion/
Máster en Estudios Avanzados en Patrimonio Cultural: Historia, Arte y Territorio	Universidad de Jáen	https://www.ujaen.es/estudios/oferta-academica/masteres/master-universitario-en-estudios-avanzados-en-patrimonio-cultural-historia-arte-y
Máster Universitario en Dirección y Gestión de Industrias Culturales y Creativas	Universidad Europea Miguel de Cervantes- Instituto de Gestión Cultural y Artística	https://www.uemc.es/titulaciones-online/master-universitario-en-direccion-y-gestion-de-industrias-culturales-y-creativas
Máster universitario de Gestión cultural UOC-UdG.	UOC-UdG. Universitat Oberta de Catalunya - Cat	https://estudios.uoc.edu/es/masters-universitarios/gestion-cultura/presentacion //http://gestiocultural.blogs.uoc.edu

Master en Gestion Cultural	UCIIM - Universidad Carlos III de Madrid	https://www.uc3m.es/master/gestion-cultural
Máster Universitario en Conservación y Restauración de Bienes Culturales	Universitat Politècnica de València - Departamento de Conservación y Restauración de Bienes Culturales	http://www.upv.es/titulaciones/MUCRBC/
Máster en Habilidades para la Gestión del Patrimonio Cultural».	3 Universidades: Universidad León, Valladolid y Burgos	http://masterhabilidadespatrimonio.com
Postgrado en Gestión de Museos y Patrimonio Cultural	UIC Barcelona	http://www.uic.es/es/estudis-uic/humanidades/postgrado-gestion-museos
Master en Universitarion en Evaluación y Gestion del Patrimonio Cultural	Universidad Salamanca	http://mastergestionpatrimonio.usal.es
ESPECIALIZACIÓN EN GESTIÓN DEL PATRIMONIO ARQUEOLÓGICO	UDIMA	https://aprende.liceus.com/wp-content/uploads/2017/01/ARQUEOLOGIA.pdf
Máster en Patrimonio mundial y proyectos culturales para el desarrollo	Universitat de Barcelona	http://www.ub.edu/cultural/master-en-patrimoni-mundial-i-projectes-culturals-per-al-desenvolupament-2/?lang=es
Máster en Gestión y Dinamización Turística del Patrimonio	cETT - UB	https://www.cett.es/elearning/es/turismo/master/master-en-gestion-y-dinamizacion-turistica-del-patrimonio
Experto en Estrategia de Públicos	Universidad de Deusto	https://www.deusto.es/cs/Satellite/deusto/es/masteres/estudios-masteres/experto-en-estrategia-de-publicos/programa
3 training programmes : HEI, A&H Students, Businesses	INNOGATE TO EUROPE - Arts&Humanities Entrepreneurship Hub	https://www.artshumanitieshub.eu/
Training modules (no name at this moment)	HERITAGE - PRO	https://www.artshumanitieshub.eu/
Máster de Gestión del Patrimonio Cultural y Museología	Universitat de Barcelona	http://www.ub.edu/estudis/es/mastersuniversitaris/patrimonicultural/presentacion
Curso de Especialización Universitaria en Evaluacion y Gestión de Patrimonio Cultural	IGECA, Institutio de Gestión Cultural y Artística and UEMC, Universidad Europea Miguel De Cervantes	http://igeca.net/tecnico-evaluacion-gestion-patrimonio-cultural
ΣΟΥΗΔΙΑ		
Master Programme in Digital Humanities	Uppsala University	https://www.abm.uu.se/digitalhumanities/
Heritage Academy	Centre for Critical Heritage Studies at the University of Gothenburg	https://criticalheritagestudies.gu.se/clusters+and+heritage+academy/heritage-academy

Master: Cultural Heritage and Sustainability	Uppsala University	http://www.uu.se/en/admissions/master/selma/program/?plnr=KUL-H&pKod=HHU2M&lasar=19%2F20
MA: "Digital Narration: Game and Cultural Heritage"	University of Skövde	https://www.his.se/en/Prospective-student/education/Masters-Studies/Digital-Narration-Game-and-Cultural-Heritage/
ΟΛΛΑΝΔΙΑ		
Bachelor programme Arts and Culture	Maastricht University	https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/fasos
Erfgoedstudies	Vrije Universiteit Amsterdam	
Toerisme en Recreatie	LOI Hogeschool	www.loi.nl/hogeschool/toerisme-en-recreatie?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=163052216&utm_content=14431-5FR6WTMX-FK5QM-310664106431&utm_term=&kwd_id=14431-5FR6WTMX-FK5QM-310664106431&gclid=EA1aI-QobChMIvM2hof_I4gIVr7ftCh0Yy-wQQEAAYAiAAEgJBIPD_BwE
Tourism management	Breda University of Applied Sciences	www.buas.nl/en/programmes/tourism-management
Master in Arts and Heritage	Maastricht University:	https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/fasos
Faculty of Arts and Social Sciences		
Heritage studies - a spacial perspective on heritage (interdisciplinary approach)	Vrije Universiteit Amsterdam	
NWO Programme heritage Education	Eurasmus University Rotterdam	www.eur.nl/en/eshcc/research/centre-historical-culture/research-programs-and-projects/nwo-program-heritage-education-1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ		
Master in Cultural Heritage	University of Leicester	https://le.ac.uk/
Master in Cultural Heritage	Staffordshire University	http://www.staffs.ac.uk/
Master in Cultural Management	University of Warwick	https://warwick.ac.uk
Master in Cultural Management	University College London	https://www.ucl.ac.uk/
Master in Cultural Management	University of Westminster	https://www.westminster.ac.uk/

Master in Cultural Management	Goldsmiths	https://www.gold.ac.uk/
Master in Cultural Management	Newcastle University	https://www.ncl.ac.uk/
Diploma in Cultural Management	University of Liverpool	https://www.liverpool.ac.uk/online-programmes/
Diploma in Cultural Management	University of Manchester	https://www.manchester.ac.uk/study/online-blended-learning/
Master in CCIs	Cardiff University	https://www.cardiff.ac.uk/study/postgraduate/taught/courses/course/cultural-and-creative-industries-ma
Master in Cultural Management	St Andrews University	https://www.st-andrews.ac.uk/
Master in cultural management	Edinburgh University	https://www.ed.ac.uk/
Matster in cultural manage ent	Stirling University	https://www.stir.ac.uk/
professional development	AMA UK	https://www.a-m-a.co.uk/
professional development	Artsworks Ltd	artswork.org.uk
professional development	Arts Reach Ltd	artreach.biz/contactus
professional development	AMA UK	https://www.a-m-a.co.uk/



Συνημμένο 2. Άλλα έργα Erasmus + που έχουν αναλυθεί ως παράδειγμα το έργο έχει καινοτομήσει. Πηγές για έρευνα γραφείου

Όχι.	Erasmus + Όνομα του έργου	Περιγραφή του έργου
1	<i>The Future of Cultural Heritage in Modern Europe</i>	<i>The project aims at developing innovative scientific and pedagogical methods on the field of European cultural heritage.</i>
2	<i>European Heritage value to permit knowledge efficiency triangle: education, research, innovation</i>	<i>The project include an innovative pedagogy based on creativity and innovation to ensure the effectiveness of the knowledge triangle (education / research / innovation).</i>
3	<i>Co-creative cooperation in the field of culture and heritage</i>	<i>The aim of the project is to compile good practise and innovative approaches for a co-creative cooperation between volunteers and professionals active in cultural heritage.</i>
4	<i>Educational Digital Innovative CUltural heritage related Learning Alliance</i>	<i>The project will raise awareness of the importance of Europe's cultural heritage through education, including actions to support skills development, social inclusion, critical thinking and youth engagement.</i>
5	<i>MUSA - European young MUicians soft Skills Alliance</i>	<i>The project will support innovation in the vocational training sector, which has its overall objective in the development of key competences.</i>
6	<i>Building links between education, research and innovation on the foundation of our shared cultural heritage</i>	<i>The aim of project is to strengthen the links between innovation, research and education within the context of higher education by designing, developing, implementing and testing the effectiveness of a new developed Joint Multidisciplinary Curriculum.</i>

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

